

2/2007

Asociace muzeí a galerií České republiky

Sbírkotvorná činnost muzea

aneb Dvanáct zastavení při každodenní práci kurátora

Nechci „učit orly létat“, nicméně pokládám za užitečné právě nyní připomenout několik zásad či principů sbírkotvorné činnosti a úvah o jejím smyslu.

Právě nyní proto, že se v souvislosti s přípravou na zápis muzejních sbírek do centrální evidence (CES) totiž ukazuje, že o této základní činnosti muzeí existují přinejmenším velmi různé představy. Možná, že je tomu tak i proto, že o věcech, které jsou součástí každodennosti, málo mluvíme, o věcech zdánlivě samozřejmých nediskutujeme. Mnohým nic nového nesdělím, možná by zásady sbírkotvorné činnosti dokázali zformulovat lépe než já, zvláště třeba absolventi kursu managementu sbírek v rámci nizozemsko-českého projektu MATRA. Nicméně soudím z četných dotazů, které jsou mi kladeny v souvislosti s aplikací zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy na seminářích, které vedu, že pro mnohé bude tato „příručka“ v leccem možná přece jen přínosem. Je určena především kurátorům sbírek v muzeích, kurátorům sbírek v galeriích si jistě dokáží vybrat to, co se týká sbírek obecně, tedy i sbírek výtvarného umění.

ZASTAVENÍ PRVNÍ – SBÍRKOTVORNOU ČINNOSTÍ MUZEA NENÍ „SBÍRÁNÍ VĚCÍ“, ALE JEJÍ „TVORBA SBÍRKY“

Jak prostě, pokud víme, jaký je mezi oběma pojmy rozdíl. Je především v tom, že hodnota *souboru nasbíraných věcí* – pekuniární i kulturní či vědecká – je více či méně součtem hodnot jednotlivých předmětů, zatímco *vytvářením sbírky vzniká hodnota zcela nová*. Jednak tím, že hodnoty jednotlivých předmětů se ve sbírce navzájem umocňují neboť jsou tak se znalostí mnoha souvislostí vybírány, a jednak tím, že kulturní hodnotu sbírky zvyšuje i vklad určité tvořivé činnosti sběratele-kurátora, která je hodnotou sama o sobě. Vedle hodnoty „vytvořené“ je sbírka i dokladem hodnoty „tvořící“¹. Muzeum, jako profesionální sbírkotvorná instituce, by mělo sbírku v každém případě *tvořit*. O tom ale ještě v dalších zastaveních.

ZASTAVENÍ DRUHÉ – SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST JE V NEPOSLEDNÍ ŘADĚ SPRÁVOU OBROVSKÉHO MAJETKU, NEPATŘÍCIHO MUZEU, ALE OBČANŮM, KTERÍ NA NI ZE SVÝCH DANÍ – PROSTŘEDNICTVÍM VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ PŘÍSPÍVAJÍ

O každém majetku ve správě jakékoliv organizace, jejíž činnost je financována z veřejných rozpočtů, platí, že musí být *zjištěn, evidován a řádně spravován podle příslušných předpisů. O sbírkách to platí rovněž!* Zdánlivá samozřejmost, ale o důkazy, že to není takto vnímáno vždy a všude, není, bohužel, nouze. V leckterém muzeu jsou vzorně evidovány a optimálně spravovány stoly, židle, skříně, ledničky, počítače, kopírky, vysavače prachu, smetáky ..., ale o sbírkách se to říci nedá. Často lze ve vztahu ke sbírkám sledovat jakousi schizofrenii. Vyzdvihuje se jejich „nedozírná hodnota“, „nezastupitelnost“, ale na druhé straně se k nim někdy v praxi přistupuje jako k nepříliš významnému „spotřebnímu materiálu“. Zvláště pak k těm sbírkovým předmětům, které nejsou pokládány za „kmenové“, ale pouze za „doplňující“, což je důsledek „sbírání“ a nikoliv „tvorby“. *Ne vždy si uvědomujeme, že*

1) Viděl jsem kdysi, jako kluk, sbírku několika stovek jizerských drahokamů – iserinů, která nebyla zajímavá ani rozsahem ani tím, že by obsahovala kameny zvláště velké, ale tím, že všechny měly v průměru 3 milimetry! Šlo o celoživotní dílo jizerskohorského starousedlíka pana Passiga, povoláním antouška. Nevím, co ho vedlo k tvorbě právě takové sbírky, na níž bylo asi nejhodnotnější právě to celoživotní „pábení“. Před časem jsem se pídil, zda sbírka ještě existuje, ale marně. Škoda.

Pro snazší orientaci...

Informace sekretariátu	od str. 2
Výstavní kalendář	od str. 4
Z činnosti kolegií a komisí AMG	od str. 8
Zprávy, aktuality, informace	od str. 9
Semináře a konference	od str. 13
Téma: Sláva barokní Čechie	od str. 18
Personálie: PhDr. J. Štika, CSc.	od str. 26
Muzea a počítače	od str. 27
Z výstavních sálů	od str. 30
Muzejním knihovnám	od str. 31
Volná místa	od str. 37

Zapojte se do diskuse?

Letos je to již devět let, kdy začal vycházet Věstník Asociace muzeí a galerií ČR. Stupňovala se po tato léta jeho kvalita? Jistě sami najdete odpověď na tuto otázku. Můžeme tvrdit, že se náš časopis stabilizoval, má profesionální zázemí, svůj okruh přispěvatelů, vychází ve stanovených termínech ... Můžeme ale i tvrdit, že má dlouhé výrobní lhůty, ne vždy jsou uveřejněné informace aktuální, stojí stranou dění v muzeích a galeriích, neprobíhá v něm odborná diskuse ...

Zamyslíme-li se nad hlasy kritiků, musíme uznat, že jsou oprávněné. Má-li Věstník sloužit jako informační médium v oboru, jeho aktuálnost a obsahová stránka musí být pro jeho tvůrce úkolem číslo jedna. Po obsahové stránce je Věstník vlastně jen „svodkou“ událostí v muzejnictví – tu vyšla nová kniha, tam otevřeli novou výstavu, tam zase pořádají jistě přínosný seminář. Mnohé tyto zprávy se skutečně nedostanou k adresátům včas, jindy je na přihlášku nebo návštěvu málo času. Doufáme, že jsme snad našli způsob, jak obejít zdoluhavý proces výroby Věstníku za pomoci e-mailových konferencí – o tom si přečtete článek Ing. Vacka v rubrice Muzea a počítače.

Je zde však ještě řada dalších problémů – jak například zajistit, aby na stránkách Věstníku probíhala diskuse? Je pravda, že se občas nějaký ten diskusní příspěvek objeví. Je ale skutečně diskusním příspěvkem, pokud na něj nikdo nereaguje? Redakční rada se na svém minulém zasedání zabývala tím, jak diskusi nastartovat a napadla nás následující myšlenka: Každé z čísel Věstníku bude zaměřeno na určitou problematiku. V rubrice „Téma: ...“ naleznete vždy alespoň dva kontroverzní názory na jeden z vyhlášených námětových okruhů. Pokud se vy sami bude-

te chtít do diskuse zapojit, budete mít příležitost v následujících číslech Věstníku. Bude-li diskuse opravdu živá, vzniknou z vašich názorů např. Muzejní obzory, nebo bude z kapacitních důvodů diskuse pokračovat na Internetu.

Redakce bude oslovovat kolegy nebo i osoby stojící mimo obor, aby do úvodu diskuse přispívali. Pokud máte vy sami na některé z následujících témat vyhraněný názor a chtěli byste jím rozprout diskusi, ozvěte se nám. Samozřejmě přivítáme i další náměty tematických okruhů!

Témata pro rok 2001 jsou: „Je studium muzeologie studiem pro praxi nebo pro teorii?“, „Můžeme si dovolit kritiku výstavní práce?“, „Má informatika místo v muzeích?“, „Fundraising a marketing – lze je uplatnit v muzejnictví?“.

Za redakční radu Dagmar Fialová

Informace sekretariátu AMG

10. Bavorsko-česko-saské muzejní dny

V termínu 10.–12. října 2001 proběhne v bavorském Řezně již desáté setkání muzejníků z Bavorska, Saska a České republiky, tentokrát na téma „Muzeum a práce s veřejností“ (se zaměřením především na mládež). Eventuelní zájemci o tuto tematiku se mohou obrátit na Severočeské muzeum v Liberci (dr. Jan Mohr), kde ke konci května budou k dispozici bližší informace (přípravné jednání proběhne 23. května 2001), na tel.: 048/5108252 nebo 048/5108283, e-mail: muzeuml@proactive.cz.

Seminář Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě

Vybrané příspěvky a prezentace ze semináře „Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě, který organizoval SKIP v prosinci roku 2000 najdete na adrese: http://www.nkp.cz/o_knihovnach/konsorcia/skip/AKMindex.htm.

Jsou zde zveřejněny i výsledky ankety účastníků semináře.

V letošním roce je na přelom listopadu a prosince opět připravován další ročník tohoto semináře, který bude věnován zejména prezentacím různých projektů s využitím ICT v archívech, muzeích, galeriích a knihovnách, a také v oblasti ochrany památek. Pokud máte zájem participovat na semináři prezentací zajímavého projektu, ozvěte se organizátorům.

Kontakt: Vít Richter, Národní knihovna ČR, Klementinum 190, 110 01 Praha 1, tel.: 02/21663338, tel./fax: 02/21663175, e-mail: vit.richter@nkp.cz, http://www.nkp.cz/o_knihovnach/altnk.htm.

k občanům, z jejichž peněz jsou sbírky pořizovány, uchovávány a odborně spravovány, máme také povinnost kdykoliv skládat účty z toho, jak si při správě jejich majetku vedeme a musíme být schopni to udělat srozumitelně a jasně.

ZASTAVENÍ TŘETÍ – CÍLEM TVORBY, UCHOVÁVÁNÍ, SPRÁVY A OCHRANY SBÍRKY JE ONA „NOVÁ HODNOTA“, T.J. SBÍRKA JAKO CELEK

S tím možná každý souhlasí, ale zároveň si někteří kurátoři vysvětlují tuto zásadu tak, že „na nějakém tom předmětu nesejde“. Takový názor je stejně scestný, jako kdybychom řekli, že Pražský hrad je sice národní kulturní památkou, ale když spadne pár chrličů ze svatovítského chrámu, nic se neděje. **Je-li sbírkotvorná činnost „tvorbou sbírky“, pak každý jeden předmět je nezastupitelný, nedojde-li k překvalifikaci důvodů jeho zařazení do sbírky na základě vývoje poznání a předmět se tak stane „přebytečným“ nebo nedojde-li k jeho zničení do té míry, že ztratí svou vypovídací schopnost a stane se „neupotřebitelným“.** Chrání-li se tedy sbírka „jako celek“, znamená to, že zařazením do sbírky je **všem sbírkovým předmětům přiznán stejný význam „před zákonem“.** Nemohou existovat sbírkové předměty druhořadé, jimž není třeba věnovat alespoň takovou péči, aby byly zachovány a neztrácely svou vypovídací schopnost, byť by šlo o předměty, které jako solitéry mohou mít hodnotu třeba i nevelkou. Pro sbírku tak mohou mít význam třeba i torza předmětů, jejich kopie, repliky či modely atp. **Nezaslouží-li si takovou péči, neměly být do sbírky vůbec zařazeny, pokud k tomu došlo, mělo by dojít k jejich vyřazení (pozor – to nemusí znamenat vyhození!).** Tím se profesionálně vytvářená sbírka liší od náhodně shromážděného souboru předmětů. **Výsledkem sbírkotvorné činnosti je zcela nová hodnota, která nevzniká pouze prostým součtem hodnot jednotlivých předmětů, jak bylo připomenuto už v zastavení prvním.**

ZASTAVENÍ ČTVRTÉ – MUZEJNÍ SBÍRKA URČENÁ K TRVALÉMU UCHOVÁVÁNÍ NENÍ „STUDIJNÍ“ SBÍRKOU ODBORNÉHO ODDĚLENÍ

Povinností muzea je – cituji zákon – provádět výzkum prostředí, z něhož získává sbírky. Jinými slovy muzeum provádí výzkumnou a vědeckou činnost, zkoumá přírodu a společnost. K tomu vypisuje ústavní vědeckovýzkumné úkoly nebo se uchází o granty. Skutečnost, že jedním z výstupů **vědeckovýzkumné činnosti muzea bývá i doplnění sbírky vede často k zatěžování sbírky studijním materiálem, který není a nemůže být součástí sbírky ve smyslu zákona.** Příčiny, proč tomu tak je, jsou dvě:

a) METODOLOGICKY CHYBNÁ ZÁMĚNA VĚDECKOVÝZKUMNÉ ČINNOSTI ZA ČINNOST SBÍRKOTVORNOU nebo slučování těchto činností, které **mohou, ale nemusí souviset;** vědeckovýzkumná činnost je pouze **jedním z možných prostředků (nástrojů) jak získávat nové přírůstky do sbírek;** cílem vědeckovýzkumné činnosti prvoplánově není akvizice, maximálně snad prospekce – už proto ne, že **dopředu nelze nade vší pochybnost zaručit, že výzkum přinese doklady, které budou skutečně schopny zhodnotit sbírku, a proto do ní budou opravdu zařazeny;** akviziční činnost může probíhat i při absenci vlastní činnosti vědeckovýzkumné, zkoumající prostředí, z něhož předmět pochází (např. nákup předmětů, přijetí darů atp., tj. předmětů zpravidla již jednoznačně prověřených); důsledkem tohoto chybného přístupu k muzejní vědeckovýzkumné činnosti, tj. onoho směřování s činností sbírkotvornou, je snaha, aby každý výzkum, za každou cenu, obohatil sbírky, má-li být hodnocen jako úspěšný, třebaže i z díkce zákona je zřejmé, že „povinným“ výstupem **jsou poznatky o prostředí, z něhož jsou sbírkové předměty získávány;** to, samozřejmě, nic nemění na tom, že muzeum – právě proto, že je muzeem – by mělo preferovat takové výzkumy prostředí, při nichž existuje reálný předpoklad obohacení sbírek; **sbírku, určenou k trvalému uchovávání autentických dokladů s určitou mírou vypovídací schopností o přírodě či společnosti nelze zaměřovat se „sbírkou“ sloužící převážně jako studijní materiál, o němž teprve bude případně rozhodováno, zda může či nemůže sbírku obohatit – a pokud o tom rozhodnuto nebude, slouží vlastně ke spotřebě, byť třeba ve značném časovém období,**

b) BEZRADNOST MUZEÍ PŘI NAKLÁDÁNÍ SE STUDIJNÍM MATERIÁLEM, který byl v prvním plánu **předmětem výzkumu** a tvoří jej pouze zčásti **potenciální přírůstky do sbírek,** a teprve na základě výsledků výzkumu může být rozhodnuto zda a kolik předmětů je schopno **skutečně sbírku zhodnotit;** tato bezradnost vede k tomu, že studijní materiál je „preventivně“ zapsán do sbírkové evidence (zpravidla hromadně), **včetně toho, který nemá žádné předpoklady sbírku obohatit ani to nebylo důvodem pro jeho získání, tento materiál představuje pro sbírku „ze zákona“ balast;** odstranit takový balast ze sbírek je pak už přinejmenším komplikované a navíc zařazování a vyřazování předmětů ze sbírek v krátké době vyvolává pochybnosti o kvalitě sbírkotvorné činnosti, takže se raději vše nechá být; **tento stav má nepříznivý dopad nejen na sbírku, ale i na vědeckovýzkumnou činnost, protože původně studijní materiál,**

je-li zapsán do sbírkové evidence, je vlastně pro další výzkum do značné míry zablokovan, protože nelze např. použít destruktivních metod výzkumu, navíc správu sbírky neúměrně zatěžuje, když i na onen balast musí být uplatňován zvláštní režim stanovený zákonem; argumentovat pro zařazení do sbírky okřídlenou otázkou: „na vyhození to není, ještě se na to někdy někdo může podívat, tak kam to mám dát?“ je v rozporu se zásadami sbírkotvorné činnosti moderního muzea.

ZASTAVENÍ PÁTÉ – SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST MUZEA JE TEDY ČINNOSTÍ NAVÝSOST ODBORNOU

Sbírka muzea, tedy organizace k tomu zřízené a alespoň minimálně k tomu vybavené prostorově, technicky i personálně, **by neměla být pouhým souborem předmětů, nahromaděných v průběhu desetiletí či staletí jak činností sbírkovou, tak činností vědeckovýzkumnou.** Její hodnota – pekuniární i kulturní – není, jak již řečeno v zastavení prvním, prostým součtem hodnot jednotlivých předmětů. Jejich hodnoty totiž v optimálně vedené sbírce narůstají, jsou umocňovány přítomností ostatních předmětů, tj. vztahy mezi nimi. **Předmět, sám o sobě hodnoty třeba i nevelké, může neuvěřitelně zvýšit hodnotu celé sbírky a tím vlastně i sám získává na ceně a významu. Jeho zařazení do sbírky, tj. zapsání do sbírkové evidence je jakýmsi „aktem uznání“ jeho významu, je od toho okamžiku chráněn zákonem, který nerozlišuje mezi gotickou plastikou, herbářem, zlatým šperkem, krabicí dvoukřídlého hmyzu, unikátním psacím perem s iridiovým hrotem a obyčejným „brkem“, jímž se ovšem podepisoval třeba František Palacký. Zařazení předmětu do sbírky je srovnatelné s prohlášením za kulturní památku – vyplývá z něj povinnost uplatňovat při nakládání s ním zvláštní režim.** To ovšem znamená, že jsou do sbírky předměty zařazovány na základě určitého **záměru a výběru** a na základě znalosti všech těch souvislostí a vztahů s ostatními předměty, s místem původu, s původní funkcí atp., k čemuž jsou sbírkové předměty doplňovány příslušnou dokumentací. Odborná literatura toto všechno nazývá **tezaurací**. Jejím prazákladem je **selekce**:

a) selekce při nabývání předmětů a jejich zapisování do chronologické evidence,

b) selekce při podrobnějším posuzování předmětů a jejich zapisování do systematické evidence,

c) selekce při pravidelných inventarizacích (revizích sbírek), kdy jsou zohledňovány vývoj poznání v tom kterém oboru, zjištění nových skutečností, které při zápisu do systematické evidence nebyly známy a fyzický stav předmětu.

Jinými slovy – **sbírka je živým organismem, který musí být uchovávan ve své celistvosti, ale zároveň – neustále a současně – narůstá, ubývá a jednotlivé předměty mohou být vyměňovány za jiné. Tento proces skutečné tvorby sbírky může probíhat optimálně pouze tehdy, je-li řízen kvalifikovaným kurátorem, má-li svůj management** (viz kurs managementu sbírek v rámci projektu MATRA). **To je hlavní důvod, proč jsou v muzeích zaměstnávání kvalifikovaní odborníci s nejvyšším vzděláním.** Pokud by šlo o pouhé shromažďování předmětů, dokázal by to více méně leckdo.

ZASTAVENÍ ŠESTÉ – JESTLIŽE CÍLEM SBÍRKOTVORNÉ ČINNOSTI MUZEA JE VYTVOŘENÍ SBÍRKY, SMYSEM TĚTO ČINNOSTI SBÍRKA SAMOTNÁ NENÍ

Dobře vedená sbírka představuje vrcholnou formu uchovávání kulturních statků „in fondo“. Na rozdíl od jiné známé formy – uchovávání „in situ“, se zde uplatňuje nejen vypovídací schopnost jednotlivých předmětů (přírodních nebo lidských výtvorů), ale vypovídací schopnost **celé sbírky**, vytvářené s určitým záměrem, jak již uvedeno. Jde o vypovídací schopnost o přírodě, o společnosti – stručně řečeno o světě. **Využít tuto vypovídací schopnost sbírky k získávání relevantních poznatků o světě a zprostředkovat je – spolu se sbírkovými předměty – veřejnosti, to je teprve skutečným smyslem sbírkotvorné činnosti veřejných muzeí.** Pokud v muzeích „leží“ řada sbírek, z nichž dlouhodobě nikdo žádné poznatky o světě (geologii, floře, fauně či dějinách státu, národa, regionu, obce, spolku ...) nečerpá, **není tento základní smysl naplňován.** Děje-li se tak z důvodů objektivních, např. proto, že aktuálně chybí finanční prostředky, kvalifikovaní lidé, výstavní prostory apod., lze říci – alespoň, že se sbírka uchovává, případně doplňuje, využita může být později, až se podmínky změní. Pokud se tak ale děje z důvodů subjektivních, tj. využívání sbírek je podceňováno či odkládáno, případně není ani zamýšleno, pak jde zcela jednoznačně o nepochopení významu sbírek jako jednoho z významných zdrojů historické paměti nebo jde o zarážející neplnění základních povinností muzea a nevyužívání jeho potenciálu a v důsledku vlastně o zpronevěru veřejných financí. **Žádné veřejné muzeum totiž nebylo založeno proto, aby „mělo“ sbírku, ale proto, aby se prostřednictvím sbírky – zjednodušeně řečeno – znovu a znovu pokoušelo dopátrat odpovědi na věčnou otázku – kdo jsme, odkud přicházíme a kam směřujeme. To je skutečné zadání**

Mezinárodní den muzeí 2001

Národním tématem Mezinárodního dne muzeí (18. 5.) pro rok 2001 je: „Muzea stavějí mosty“. Toto téma by mělo podtrhnout sociální význam muzeí a připomenout jejich poslání k utváření společnosti a jejímu rozvoji. Pokud připadá datum Mezinárodního dne muzeí na všední den, zpravidla se jeho oslavy přesouvají na nejbližší následující víkend.

Změny v muzeích:

Změna e-mailové adresy Městského muzea v Bystřici nad Pernštejnem:
muzeum.bystricenp@worldonline.cz

Změny spojení Městského muzea v Jaroměři:

<http://pevnost.josefov.web.worldonline.cz>
tel.: 0442/812731 – MM Jaroměř
0442/812343 – Podz. chodby Josefov

Změny spojení Regionálního muzea v Jílovém u Prahy:

tel.: 02/41950877 – ředitel
<http://mujweb.cz/www/muzeumjilove>

Změna e-mailové adresy Severočeského muzea v Liberci:

muzeumlb@proactive.cz

Změna názvu Školy restaurování a konz. technik v Litomyšli:

Institut restaurování a konzervačních technik Litomyšl, o. p. s.
Jiráskova 3, 570 01 Litomyšl
tel./fax: 0464/612565, 615738, 615568

Nová e-mailová adresa Slezského zemského muzea v Opavě:

szmred@szmo.cz

Nové e-mailové adresy Východočeského muzea v Pardubicích:

vcm@vcm.cz
sekretariat@vcm.cz
dokumentace@vcm.cz

Nové telefonní číslo Muzea policie v Praze 2: 02/24923619

Změny spojení Ekotechnického muzea – staré kanalizační čistírny v Praze 6:

tel.: 02/33320479 již neplatí, všechna ostatní (vč. mobilu) ano.
<http://www.mujweb.cz/www/cistirna>
<http://www.ekotechnickomuseum.cz>

Změna tel. čísla Lázeňského muzea Aqua Viva, spol. s r. o. v Praze 10:

02/72650645

Nové spojení OM Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou:

<http://muzeum.e-rychnovsko.cz>
muzeum.rychnov@worldonline.cz
muzeum@rk.ttnet.cz
omoh@post.cz

Výstavní kalendář

Adamov

Stará huť

Experimentální tavba
19.5.2001

Bělá pod Bezdězem

Muzeum v Bělé pod Bezdězem

Hedvábné obrazy Alice Vegrové
28.4.2001 - 3.6.2001

Pojďte si hrát s malíři Kandinským,

Miróem a Mondrianem

28.4.2001 - 3.6.2001

Historie bělské pošty ve filatelii

5.5.2001 - 30.9.2001

Benátky nad Jizerou

Muzeum Benátek nad Jizerou

Kráska kalendářů

26.4.2001 - 20.5.2001

Obrázky Ludka Maňásk a tapisérie

Marie Tomášové

26.4.2001 - 28.10.2001

Pananky Anny Šlesingerové

26.4.2001 - 28.10.2001

Páni z Dražic

26.4.2001 - 28.10.2001

Tycho Brahe a Benátky

26.4.2001 - 28.10.2001

Práce výtvarného oddělení ZUŠ

Benátky nad Jizerou

23.5.2001 - 17.6.2001

Příroda Turecka

20.6.2001 - 9.9.2001

Benešov

Muzeum umění

Laboratoř barev a tvarů

12.4.2001 - 12.5.2001

Mezinárodní jazyk konvenční vizuální

komunikace - druhá gramotnost

současnosti

17.5.2001 - 23.6.2001

Textilní tvorba Vlasty Novákové

27.6.2001 - 31.8.2001

Prostor celého města Benešova

Dokouřeno!

1.2.2001 - 31.12.2001

Beroun

Muzeum Českého krasu v Berouně

Výtvarná výstava V. Korečka a spol.

květen 2001

Minerály

13.6.2001 - 9.9.2001

Bílá Lhota

Arboretum

Láska jménem hory

10.5.2001 - 1.7.2001

Blovice

Okresní muzeum Plzeň - jih

Historické fotografie

3.4.2001 - 19.5.2001

Jede, jede mašinka ...

1.6.2001 - 19.9.2001

Boskovice

Muzeum Boskovicka

Tisícelití válek

duben - červen 2001

Dětské provádění v Muzeu Boskovicka

26.5.2001

Expedice Mongolsko

červen 2001

veřejnosti, proto jsou muzea z veřejných rozpočtů, tedy z peněz občanů, financována. Schopnost sbírky vypovídat o světě je také základním kriteriem pro výběr jednotlivých sbírkových předmětů, které jsou do sbírky zařazovány nebo jsou ze sbírky naopak vyřazovány.

ZASTAVENÍ SEDMÉ – MÁ-LI BÝT SBÍRKA ZDROJEM RELEVANTNÍCH POZNATKŮ O SVĚTĚ, COŽ JE JEJÍM SMYSLEM, PŘEDPOKLÁDÁ TO DŮSLEDNÉ DODRŽOVÁNÍ JISTÝCH PRAVIDEL

Je-li sbírka odborně tvořena, spravována a uchovávána, ale není využívána, je to chyba, ale většinou napravitelná. Není-li tomu tak, hrozí nebezpečí snižování její vypovídací schopnosti o světě a tím **je možnost jejího využívání omezena nebo dokonce znemožněna, v nejlepším případě dočasně, v horším nevratně.** Proto je nezbytná její odborná správa. Už proto, že samotné uchovávání sbírek, tj. dlouhodobé, ale z hlediska lidského věku trvalé, je činností jdoucí proti přirozenosti světa (žádná věc nemá ve svém kódu „věčnost“!). A také proto, že samotný předmět, tj. bez jakýchkoliv doprovodných informací, bez dokumentace původního prostředí, z něhož byl vyjmut, se může časem stát jen věcí, vypovídající pouze „za sebe“, tedy nesrozumitelnou a tudíž **zbytečnou.**

Proto je nezbytné dodržovat alespoň tato základní pravidla:

a) sbírka musí být **skutečně tvořena**, balast, který se jinak stává její součástí, podstatně **zatěžuje** její správu – na úkor jejího využívání (tj. bádání o sbírkách, prezentace pomocí výstav, programů a publikací)²; přítomnost balastu ve sbírce vede také k podceňování hodnoty celé sbírky a tedy i péče o ní,

b) každý sbírkový předmět musí být evidován a ke každému sbírkovému předmětu **musí existovat evidenční záznam**; jeho obsah je dnes určen ustanovením §9 odst. 1 písm. d) zákona č. 122/2000 Sb., podrobnosti evidence dále upravuje vyhláška MK ČR č. 275/2000 Sb., kterou se zákon provádí; pokud by evidenční záznamy chyběly, vypovídací schopnost milionů sbírkových předmětů by se podstatně snížila,

c) v každém muzeu **musí probíhat permanentní inventarizace sbírek**, dnes rovněž podle zákona a vyhlášky; sbírkové předměty totiž neničí jen špatná péče, krádeže a ztráty, ale také **nezájem**; věřte nebo nevěřte, existují v našich muzeích „kostlivci ve skříních“, na které denní světlo nedopadlo desítky let, aby pak byly „nalezeny v depozitáři“ jako zcela zchátralé – **tomu mají zabránit pravidelné inventarizace (revize) sbírek**,

d) každá **sbírka musí být uložena a spravována tak, aby nedocházelo k poškození předmětů a jejich ztrátám**; co je platná odborná tvorba sbírky, optimální využívání, když sbírku poškozují vnější vlivy (teplota, vlhkost, biologické škůdci atp.) nebo je ze sbírky za jedinou „zlou noc“ torzo,

To jsou **základní povinnosti každého vlastníka či správce sbírky. Všimněte si, že s výjimkou toho, co je uvedeno pod písm. a), se tyto povinnosti vlastní neliší od povinností každého vlastníka či správce jakéhokoliv majetku, byť by jím byl třeba sklad hřebíků, vedeného ve „skladovém hospodářství“.**

Tato základní péče o sbírku – opět s výjimkou odborné tvorby sbírky – je zvláště u nás často a **zbytečně pokládána za superodbornou činnost. Udržovat sbírku v dobrém stavu a dokonce v mnoha případech pořizovat i ony jednoduché, základní evidenční záznamy, je schopen pod dohledem odborníka třeba i inteligentní zaměstnanec bez maturity. Zpracování středoškolská je zpravidla schopen bez problémů pod dohledem odborníka provádět jednoduché konzervátorské práce a monitorovat vnější prostředí.** Na tomto zjištění byl např. postaven proslulý plán nizozemských muzeí nazvaný „Delta“. U nás se často setkáváme se dvěma extrémy. Tím prvním je trestuhodné podceňování základní péče o sbírku, tím druhým je vytváření jakéhosi nimbu superodbornosti kolem této činnosti, na níž je nejlépe získat vědecký grant.

Profesionálně vedené muzeum by ovšem mělo vykonávat ještě tyto další činnosti, které může zajistit už pouze odborník s nejvyšším vzděláním:

- Ke sbírce a jednotlivým sbírkovým předmětům shromažďovat **doprovodnou dokumentaci** (viz tezaurace).
- V systematické evidenci **doplňovat základní evidenční záznam o další informace o předmětu, o prostředí, z něhož byl předmět získán, o souvislostech s jinými předměty atp.** (viz tezaurace).
- Na základě odborného zpracování sbírek **získávat ony relevantní poznatky o světě, případně sbírku uspořádat s vědomím, že jde o trvalý pramen přírodních nebo společenských věd.**

2) Přitom ale nepopírám, a z vlastní zkušenosti znám i případy, kdy určitý soubor předmětů se zdál být ve sbírce balastem, ale po řadě let – na základě do té doby neznámých informací nebo na základě vývoje poznání – se stal cennou součástí sbírky; mnohem častější je ovšem případ, kdy balast nikdy ničím jiným než balastem nebyl a nebude; je to riziko a pravděpodobnost neúspěchu či úspěchu závisí na odborné kvalifikaci, ale i na intuici kurátora.

- **Zprostředkovávat sbírkové předměty a spolu s nimi poznatky o světě veřejnosti**, zejména na výstavách a prostřednictvím muzejních programů a muzejních publikací.

Tím vším je teprve skutečně naplněn smysl sbírkotvorné činnosti a také smysl muzea jako odborné instituce a smysl vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na tvorbu a uchování sbírek a na zaměstnávání odborníků se špičkovým vzděláním.

ZASTAVENÍ OSMÉ – CENTRÁLNÍ EVIDENCE SBÍREK (CES) NENÍ SAMOÚČELNÝM OPATŘENÍM, ALE VÝZNAMNÝM PROSTŘEDKEM OCHRANY SBÍREK MUZEJNÍ POVAHY

Ve sjednocené Evropě, do níž Česká republika směřuje, **jsou i kulturní statky zbožím, jehož volný pohyb musí být zaručen** (to je jeden ze základních principů, na nichž byla Evropská společenství založena). Pro „zboží zvláštního charakteru a významu“ však mohou existovat výjimky. Ovšem jsou možné **pouze tehdy, stanoví-li tak národní legislativa členských států evropských společenství**, která zboží, na něž se vztahuje výjimka, **přesně pojmenuje**. To se v případě **sbírek muzejní povahy** stalo přijetím zákona č. 122/2000 Sb. Na to navazuje – rovněž již Parlamentem schválený – zákon o navrácení nelegálně vyvezených předmětů kulturní hodnoty, když takovými předměty jsou i sbírkové předměty muzeí a galerií **vymezené zákonem č. 122/2000 Sb., a vedené v CES**.

CES je zároveň **seznamem** kulturních statků, na jejichž ochranu, uchování a využívání **lze ze zákona požadovat finanční prostředky z veřejných rozpočtů, ale také vymáhat nakládání s nimi podle zákonem stanoveného režimu**.

CES také umožní rozlišit, v jakém režimu může být ten který předmět kulturní hodnoty **vyvezen do zahraničí**, případně z jakého programu může být financována péče o něj.

ZASTAVENÍ DEVÁTÉ – NOVÝ ZÁKON NEKOMPLIKUJE SPRÁVU A EVIDENCI SBÍREK, NAOPAK JI ZJEDNODUŠUJE

Zákon č. 122/2000 Sb., **snímá z beder kurátorů sbírek letitou povinnost převést všechny sbírkové předměty, získané v předchozích téměř dvou stech letech, do systematické evidence**. Mnohé ze „starých sběrů“ by sice do druhého stupně evidence převedeno být mělo, ale už to **není povinné**, záleží na rozhodnutí odpovědných pracovníků muzeí. **Tím se otevírá prostor (čas, pracovní kapacity) především pro inventarizaci sbírek, pro vpravdě sbírkotvornou činnost a pro využívání vypovídací schopnosti sbírek**.

Zákon ani vyhláška také nestanoví, co přesně je nutné k evidenčnímu záznamu v chronologické evidenci (v přírůstkové knize) doplňovat při zapisování předmětu do systematické evidence (katalogizaci). **Tam, kde kurátor sbírky uzná, že není nutné (nebo není co) k původnímu evidenčnímu záznamu přičinit, nemusí si nic „vymýšlet“ – to opět značně zjednodušuje práci se sbírkami**. Zápis do systematické evidence, který je povinný jen pro „nové akvizice“ po zapsání sbírky do CES, je tak především **stvrzením někdejšího rozhodnutí zařadit předmět do sbírky**. Rozšíření evidenčního záznamu se dostává převážně do roviny odborné práce se sbírkami.

ZASTAVENÍ DESÁTÉ – SBÍRKA NENÍ URČENA K TOMU, ABY SLOUŽILA POUZE JAKO MATERIÁLNÍ ZÁZEMÍ PRO BADATELSKOU ČINNOST KURÁTORŮ

Jde vlastně pouze o lapidární shrnutí toho, co bylo řečeno v předchozích zastaveních. Stojí to však za zopakování. **Sbírky mohou být dnes tvořeny pouze a jenom s příspěvím veřejných rozpočtů, tedy z peněz daňových poplatníků.³ A jim také musí sloužit.**

České muzejnictví je „geneticky“ poznamenáno obdobím vzniku největšího počtu muzeí v poslední třetině 19. století a první čtvrtině století dvacátého, kdy i malá muzea „opisovala“ model pražského Národního muzea a snažila se být především „badatelskými ústavy“. Tomu podřizovala desítky let i tvorbu svých sbírek⁴, které ani nikdy neměly sloužit ani tak ke zprostředkování veřejnosti, ale – k bádání. Tato torza mají nepatrnou vypovídací schopnost o světě a často jde vlastně o sbírky „mrtvé“. Vše je zapsáno do sbírkové evidence a nikdo nemá odvahu s tím cokoliv udělat.

3) O tom, jak málo si toto uvědomujeme svědčí např. i vystoupení jednoho z účastníků semináře k provádění zákona, který se pozastavoval nad tím, „jakým právem chce ministerstvo vědět, co my máme ve sbírkách“. Vůbec mu nedošlo, že chce-li ministerstvo něco vědět, pak to, jak je spravován státní (krajský, obecní) – tedy veřejný – majetek, na jehož správu a uchování mohou být ze zákona poskytovány i finanční příspěvky ze státního rozpočtu.

4) Protože se v nich však rychle střídali kurátoři různých profesí, v řadě muzeí dodnes najdeme několik krabic hmyzu, pár desítek herbářových položek, dvě krabice minerálů, tři krabice „zkaměnělin“ a tři plata mincí.

Brandýs nad Labem Okresní muzeum Praha - východ

Loutky

3.4.2001 - 13.5.2001

Obrazy a kresby Libuše

Pilařové-Kverkové

17.5.2001 do června 2001

Brno

Moravská galerie Brno

Nová stálá expozice: Tradice

a experiment - České umění

první polovina 20. století (léto 2001).

Zdeněk Rykr (1900-1940) - Elegie

avantgardy

15.2.2001 - 27.5.2001

Kov a šperk - Karol Weisslechner &

studenti ateliéru >S+M+L_XL

VŠVU v Bratislavě

5.4.2001 - 6.5.2001

Maďarské milénium - Mezinárodní

symposium plakátu 2000

6.4.2001 - 13.5.2001

Místodržitelství palác

Světla, stíny, odlesky

březen - květen 2001

Projekt Multikulturní Brno

27.4.2001 - 20.5.2001

Fotografie jako umění

v Československu let 1959-1968

červen - září 2001

Moravské zemské muzeum

J. Sekanina - mineralog

a vysokoškolský učitel

6.3.2001 do února 2002

Sinice a řasy v potravě člověka

11.4.2001 - 22.9.2001

Víš, co jíš aneb Historie

českého jídelníčku

21.4.2001 - 29.9.2001

Keltové na Moravě

2.5.2001 - 3.11.2001

Biskupský dvůr

František Vlkovský-Poledna a Čukčové

25.4.2001 - 1.9.2001

Pavilon Anthropos

Čína - země tří učen

1.6.2001 - 30.11.2001

Muzeum města Brna

Sochař Josef Kostka - klasik

Slovenské moderny

17.4.2001 - 3.6.2001

Brňané před sto lety

15.5.2001 - 28.10.2001

Malíř Antonín Jan Ferenz (1801-1847)

19.6.2001 - 2.9.2001

Měnská brána

Člověk proti nemocem

29.3.2001 - 17.6.2001

Technické muzeum v Brně

Modell Brno

červen 2001

Kulturní a informační centrum

města Brna, budova Staré radnice,

Radnická 10

Podyjí - národní park zrozený

za ostnatým drátem

1.4.2001 - 30.9.2001

Ústav archeologie a muzeologie

FF MU Brno

Budova Lékařské fakulty,

Komenského nám.

70 let katedry archeologie FF MU Brno

duben - červen 2001

Brtnice

Rodný dům Josefa Hoffmanna

Brtnice v akvarelech
Věry Kronovětrové
duben - květen 2001

Bruntál

Muzeum v Bruntále

Pohled do bruntálských
sbírek - Portréty 19. století
2.11.2000 - 31.12.2001

Mladý výtvarník okresu - ZUŠ Bruntál
květen 2001

Fotografie a grafika studentů
Katedry vizuálních komunikací
Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně
červen 2001

Břeclav

Městské muzeum a galerie

Meč - symbol moci, cti a odvahy
15.2.2001 - 6.5.2001

Radnice není jen úřad
1.3.2001 - 27.5.2001

Helmut Mayer
12.4.2001 - 27.5.2001

Z domácností našich babiček
18.5.2001 - 16.9.2001

Moje město v 21. století
1.6.2001 - 26.8.2001

Poštoreňští malíři
14.6.2001 - 29.7.2001

Březnice

Městské kulturní středisko

(Galerie Ludvíka Kubu a Městské
muzeum)

Březnice a okolí z ptáčích perspektiv
1.5.2001 - 24.5.2001

Kaplanka

Výtvarná díla žáků ZUŠ Březnice
červen 2001

Bučovice

Muzeum Bučovice

Společenský život na Pražském
hradě a T. G. Masaryk
duben - červen 2001

Z domácností našich babiček
červen - říjen 2001

Bystřice nad Pernštejnem

Městské muzeum

Malba a podmalba v lidové tradici
7.5.2001 - 30.9.2001

Čelákovice

Městské muzeum v Čelákovících

Malý salón - ZUŠ Čelákovice
19.5.2001 - 10.6.2001

Výtvarné a užité aspekty
kamnových kachlí
23.6.2001 - 30.9.2001

Česká Lípa

Okresní vlastivědné muzeum

Českolipsko ve století perzekucí
7.3.2001 - 27.5.2001

Ecce Lignum Crucis (Ejhle dřevo
kříže) - Kříž v dějinách
31.3.2001 - 8.5.2001

Matejinka 2001
27.4.2001 - 6.5.2001

Vítání ptáčího zpěvu
5.5.2001 - 6.5.2001

Mapy odedávna do dneška
19.5.2001 - 24.6.2001

ZASTAVENÍ JEDENÁCTÉ - BEZ MUZEOLOGIE TO NEPŮJDE

Přijmeme-li předchozí zásady sbírkotvorné činnosti muzeí a „sbírání“ povýšíme na tezauraci (sbírkotvorný záměr, selekce, hledání souvislostí, evidenční záznam, průvodní dokumentace atp.), **ocitáme se zčásti - chtě nebo nechtě - mimo dosah přírodních a společenských věd** (mineralogie, geologie, paleontologie, botanika, zoologie, antropologie, archeologie, historie, etnografie ...) **a vyznat se v tom můžeme jen s pomocí určitých poznatků, které jdou napříč obory.** Tyto poznatky tvoří předmět **muzeologie**. Přenechme odborníkům u nás tak oblíbené bádání nad tím, zda to je či není věda, stačí když si uvědomíme, že **veškeré „muzejní pábení“ trvajících u nás už téměř dvě stě let, by nikdy nevzniklo, kdyby neexistovala imanentní lidská potřeba muzealizovat skutečnost. Projevuje se - pokud víme - už od 2. tisíciletí př. Kr. Její realizace má své dobově podmíněné formy. Počínaje koncem 18. století se dominantní formou stalo „kamenné muzeum“, které dokonce té muzealizaci (a také muzeologii) dalo jméno.** Tak to je a vzdorovat tomu je dětské. **Muzeum tu je proto, aby vytvářelo - potenciálně nebo reálně - obraz minulého světa, abychom se lépe vyznali ve světě současném. Vytváření toho obrazu je samostatná, specializovaná činnost, samostatná disciplína, jejímž počátkem a předpokladem je tvorba sbírky, následuje proces získávání relevantních poznatků ze sbírky, vytváření toho obrazu - a nakonec odborně náročná komunikace muzea s jeho publikem, která vede ke zprostředkování toho obrazu srozumitelnými formami veřejnosti. V tomto komplikovaném procesu se nemožno uplatňovat pouze lidé s přírodovědným nebo historickým vzděláním. Nezbytní jsou i lidé se vzděláním, umožňujícím orientaci v obecných problémech tezaurace, komunikace s veřejností, v sémiotice, psychologii, pedagogice ...** České muzejnictví se může s evropským i světovým muzejnictvím rovnat v bohatosti a hodnotě sbírek, v kvalitě odborných pracovníků v jednotlivých oborech. Rychle dohání jisté zpoždění v kvalitě depozitářů, dílen a laboratoří. **Zaostává však ve vnímání toho „O ČEM TO VŠECHNO VLASTNĚ JE“, což se nepříznivě projevuje v kvalitě aktuální sbírkotvorné činnosti, v kvalitě expozic, výstav a muzejních programů, v práci s veřejností - a stále také v nevýrazném image muzeí ve veřejnosti.**

ZASTAVENÍ DVANÁCTÉ - ZÁVĚREČNÉ

„Orlům, kteří opravdu umí létat“ se omlouvám, ostatním - ale nakonec vlastně i „orlům“ - doporučuji se nad sbírkotvornou činností zamyslet. Slyším, jak mnozí možná namítají, že mohou být stokrát „orly“, ale co je to platné, když jsou „zavřeni v příliš těsné kleci“ (chybí peníze na činnost muzeí, na akvizice, chybí kvalifikovaní odborníci, které nelze zaplatit, chybí prostory a technika ...). Velmi dobře vím, že to až příliš často bývá, žel, pravda. Přesto je dobře připustit i jinou pravdu, že **„kdo chce hledá způsoby a kdo nechce hledá důvody“**. Nebo se zamyslet nad tím, **zda se nevznáší v některých muzejních pracovnách nad vrtnými počítači stále ještě až příliš často duch muzejníka-sběratele z 19. století** (při vši upřímné úctě k tomuto ctihodnému muži), **který nedovoluje cokoliv změnit na stereotypch, které se osvědčily už v první polovině, dnes již předminulého, století.**

Nakonec ještě rozvedu některé praktické podrobnosti sbírkotvorné činnosti muzeí, povytce na základě některých dotazů, které dostávám při diskusích s řediteli muzeí a kurátory sbírek a seminářích:

Zvláště ve velkých muzeích, ale nejen tam, se zdá být tíživým problémem ona bezradnost, jak nakládat se studijním materiálem (viz Zastavení čtvrté). Nejedná se pouze o „sběry“ přírodnin, ale také třeba o náhradní díly pro opravy historické techniky v technických muzeích, o střepový archeologický materiál atp. Je zarážející, že na tento problém, který se netýká sbírek a nebyl tedy řešen v rámci přípravy zákona č. 122/2000 Sb., **nikdy nikdo důrazně neupozornil, natož aby byl např. z iniciativy těch muzeí, která to nejvíce trápí, vypracován návrh na řešení, podložený právním rozkladem.**

Dotaz: „Mám tomu zákonu rozumět tak, že ve sbírkové evidenci mají být zapsány všechny sbírkové(!) předměty?“. Když tazatelka zjistila můj údiv, snažila se účinek svých slov zmírnit: „Já nemyslím ty cenné, ale takové ty krámy, však to znáte.“ Ukázalo se, že těmi „krámy“ myslela bezcenné trosky ničím nezajímavého dřevěného a proutěného nábytku, zapsané do přírůstkové knihy v roce 1963(!) - i podle zápisu se jednalo o trosky už tenkrát. Pomínu-li skutečnost, že ty věci neměly být do sbírky zřejmě vůbec zapsány, **37 let(!) nikdo nenašel odvalu (nebo čas?) je ze sbírky vyřadit, případně vybrat ze souboru jen to nejucennější a opravitelné!**

Dotaz: „Jak mám postupovat, když mám ve sbírce řadu totožných čísel, ale pod každým je jiný předmět?“. Následuje udivený, nevěřící pohled, když připomenu, že evidenční číslo (přírůstkové či inventární) **je jedním ze základních znaků identifikujících sbírkový předmět, „i když všechno ostatní selže“, tj. např. v případě a několika zcela identických předmětů, a tudíž je nemyslitelné, aby nebylo v rámci jedné specializované sbírky jedinečné.**

Dotaz první: „Mám kvalitní kopie unikátních věcí a historická falza, patří to do sbírky?“. Dotaz druhý: „K čemu je ten zákon, stejně si každý může zařadit do sbírky co chce. Neměla by být stanovena nějaká kritéria, co do sbírky patří a co ne?“ Tazatelé, oba dlouholetí kurátoři sbírek z významných muzeí, jakoby vůbec netušili, že **ten, kdo sbírku tvoří, je právě kurátor! Na něm leží odpovědnost, on je za tuto práci placen, on je odborníkem, on má povinnost se dále vzdělávat, znát problematiku, znát sbírky jiných muzeí atp.** Jen a jen kurátor musí nejlépe vědět, zda do sbírky patří i konkrétní kopie, replika, model a které originály do ní zařadit, které vyměnit a které vyřadit. Jen a jen kurátor tedy rozhoduje o tom, co je sbírkový předmět a co jen studijní materiál. Protože ale žádný kurátor není neomylný, probíhají inventarizace (revize) sbírek, které provádí inventarizační komise a prakticky v každém muzeu působí poradní sbor pro sbírkotvornou činnost. V každém případě však platí, že sbírky v českých, moravských a slezských (ale i evropských a světových) muzeích jsou především **obrazem práce, odborné kvalifikace a zodpovědnosti desítek kurátorů několika generací.** Výjimkou snad bylo, a to ještě jen pro některé sbírky, normalizační období 70.–80. let minulého století, kdy se „důrazně doporučovalo“ co sbírat a co nikoliv. Jedinou korekcí toho, co bude do sbírky zařazováno je dnes **plán sbírkotvorné činnosti, chcete-li management sbírek, zpracovaný na základě analýzy toho, co už sebráno bylo, na základě prospekce prostředí, v němž se potenciální sbírkové předměty vyskytují, znalosti problematiky** ... Ani ředitel muzea, ani správce CES (ministerstvo) tuto odpovědnou činnost nemohou suplovat! **Zodpovědnost ředitele muzea spočívá pouze v tom, že pro muzeum získá kvalitního kurátora, bude po něm požadovat zpracování managementu sbírkotvorné činnosti, znalostí o tezauraci.** Případně nechá navržený management sbírek oponovat. **Odpovědnost správce CES (ministerstva) spočívá v kontrole toho, zda a jak je na přírodniny či lidské tvory zařazené kurátory do sbírek uplatňován zvláštní režim nakládání s nimi stanovený zákonem – tedy v kontrole toho, jak jsou využívány finanční prostředky z veřejných rozpočtů na správu, evidenci a ochranu sbírek.**

Dotaz: „Zákon nám ukládá preparovat, konzervovat a restaurovat sbírky, ale na to my nemáme ani lidi, ani laboratoře, ani peníze, co tedy máme dělat.“ Tazatel přehléd, že povinnost, kterou uvádí je v zákoně doplněna ještě slovy „...je-li to třeba k jejímu trvalému uchování“. **Konzervace, preparace a restaurování není samoúčelnou činností. Slouží k tomu, aby byla zachována vypovídací schopnost předmětu o přírodě nebo společnosti – a tedy důvod, proč je ve sbírce zařazen a uchováván.** Schopnost vypovídat, samozřejmě, souvisí s fyzickou podstatou předmětu. Tu je třeba udržovat alespoň v takovém stavu, **aby vypovídací schopnost neklesala.** Základní konzervace a preparace nemá tedy předmět „vylepšovat“, ale zajistit jeho uchování event. vystavování a zajistit, aby případně nebyl zdrojem nepříznivých vlivů na ostatní předměty. Teprve restaurování může směřovat ke změně stavu předmětu. Náročnost těchto činností závisí na materiálu a na stavu, v jakém je předmět do muzea přijímán, případně na stavu, který je zjištěn při inventarizaci. Jsou předměty, které prakticky žádnou konzervaci ani preparaci dlouhodobě nepotřebují, většinou předmět lze zajistit zcela vyhovující péčí pouze základním, vstupním ošetřením, případně pravidelnou, hromadnou desinsekcí či desinsekcí (plynování, zmrazování, vkládání desinsekčních prostředků atp.) – a udržováním odpovídajících podmínek v depozitářích či v expozicích. Pouze zbytku se týká povinnost preparace, konzervace, případně restaurování, a to ještě zpravidla jednou za dlouhé období. **Kurátoři sbírek mají tendenci konzervaci a preparaci buď podceňovat nebo naopak ji provádět za každou cenu. Optimální je takový přístup, který zajistí uchování vypovídací schopnosti předmětu a jejich využitelnost (zejména pro vystavování). Zanedbání takové základní péče je porušením zákona, a naopak je třeba uvažovat i tak, že řada konzervátorských či restaurátorských zásahů může představovat i nežádoucí zásah do autenticity předmětu a vypovídací schopnost paradoxně může i snižovat.**

Dotaz: „Z titulu nového zákona o sbírkách na nás chcete, abychom dělali spoustu práce, dokonce hrozíte sankcemi, ale dostaneme také víc lidí a tedy i více peněz? Jinak je to všechno nereálné!“ K tomu lze přičinit dvě poznámky:

S výjimkou jednorázového „nasypaní“ údajů o sbírkách do CES a jednou za tři měsíce zaslání žádosti o provedení změn v CES (je-li co měnit) **ze zákona neplynou žádné nové činnosti, které by dosud muzea nemusela(!) provádět podle dosavadních závazných norem.** Jen jsou tyto činnosti (evidence, ochrana, inventarizace ...) **konečně míněny opravdu vážně a jsou vymahatelné!** Naopak – **zákon řadu činností zjednodušuje** (viz Zastavení deváté). V muzeu, kde byla a je péče o sbírky prováděna podle dosavadních předpisů, bude „najeť“ na režim podle zákona snadné. Tam, kde tomu tak nebylo a není, bude nutné péči o sbírky věnovat zvýšenou pozornost a **zavést konečně pořádek.** Nic méně a nic více. S vědomím, že péče o sbírky je jednoznačnou prioritou

Josef Šorm a jeho doba - 20. století
pohledem člověka z ulice
9.6.2001 - 2.9.2001

Galerie

Romantika 19. století

1.3.2001 - 30.12.2001

Česká Skalice

Muzeum Boženy Němcové

Setkání s Boženou Němcovou

22.5.2001 - 25.5.2001

Barunčina škola

Barunčina škola aneb Když chodila

Božena Němcová do školy

22. 5. - 25. 5., 4. 6. - 11. 6. 2001

Textilní muzeum TIBA

Práce studentů textilního ateliéru

PF Univerzity Hradec Králové

26.4.2001 - 27.5.2001

Českoskalická paleta

květen - červen 2001

Krajiny a tapiserie Antonína Kybala

3.6.2001 - 22.7.2001

České Budějovice

Jihočeské muzeum

Zlatá stezka - Vimpersko

27.2.2001 - 31.12.2001

Příroda kolem nás

15.4.2001 - 15.5.2001

Skvosty z barokních sbírek muzea

18.5.2001 - 31.12.2001

Wortnerův dům AJG

František Bílek (1872-1941)

29.3.2001 - 20.5.2001

Český Brod

Podlipanské muzeum

Baroko na Kolínsku - společnost

a kultura v letech 1650-1730

15.3.2001 - 27.5.2001

Motýli

15.3.2001 - 17.6.2001

Český Dub

Podještědské muzeum

Karoliny Světlé

Národopisní sběratel Podještědí

6.4.2001 - 30.9.2001

Český Krumlov

Okresní muzeum

Kapličky na Vyšebrodsku

6.3.2001 do prosince 2001

Šumavské sirkařství

10.3.2001 do prosince 2001

Stavební a historický vývoj objektu

muzea: Projekt 10 století architektury

22.3.2001 do prosince 2001

Ze starých šenků

14.4.2000 do prosince 2001

Taťána Rupřichová - obrazy

květen 2001

Česká architektura 1989-1999

očíma kritiků

10.6.2001 - 26.8.2001

Dačice

Městské muzeum a galerie

Zapomenutý všední den

24.4.2001 - 8.5.2001

Dačičtí rodáci v Praze

duben - květen 2001

Barevná paleta

10.5.2001 - 27.5.2001

Pojďte s námi do divadla loutek

2.6.2001 - 28.8.2001

Nová základní škola - 60 let trvání
červen - srpen 2001

Dobrošov

Pevnost Dobrošov, NKP

Naše armáda doby 1. republiky v minia-
turách sběratele a tvůrce L. Šušlíka
duben - říjen 2001

Dobřív

Vodní hamr a Pamětní síň J. Mošny

11. Hamernický den
19.5.2001

Doksy

Památník Karla Hynka Máchy

Mezinárodní den muzeí
19.5.2001 - 20.5.2001

X. ročník Máchova festivalu v Doksech
21.5.2001 - 27.5.2001

Dolánky

Dlaskův statek

Naše máma vrtí dnes
14.4.2001 - 31.5.2001

Všecko koření od Boha stvořený
23.6.2001 - 31.8.2001

Domažlice

Muzeum Chodska

Galerie Bratří Špillarů

Václav Sika - obrazy a objekty
květen - červen 2001

Muzeum Jindřicha Jindřicha

Karel Kuneš: otec/syn (malíř/sochař)
červen - srpen 2001

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum

Praha očima Jiřího Hegera - fotografie
7.5.2001 - 18.5.2001

Procházka kuchyní našich babiček
11.6.2001 - 24.8.2001

Frýdek-Místek

Muzeum Beskyd - Frýdecký zámek

Nová stálá expozice: Frýdek a Místek - historie
obou měst (od 25. 1. 2001).

Ak. mal. Anen Žertová a Rudolf Štáfa
12.4.2001 - 27.5.2001

Automobilové modely

29.4.2001 - 16.9.2001

Svět islámu

14.6.2001 - 23.9.2001

Haviřov

Památník Životické tragédie

Cínovní vojáčky

březen - prosinec 2001

Výstavní síň Musaion

Modely hasičské techniky

březen - květen 2001

Těšínské krojové stříbrné šperky
červen - říjen 2001

Havlíčkův Brod

Okresní vlastivědné muzeum

Jan Jůzl - život a dílo

26.4.2001 - 27.5.2001

Svět očima dětí

4.6.2001 - 8.6.2001

Doubrava

21.6.2001 - 23.9.2001

Hlinsko v Čechách

Městské muzeum a galerie

Výtvarný obor ZUŠ se představuje
2.4.2001 - 4.5.2001

Eelis Iivanainen - kresby, Jaroslav

práce muzea, protože dobře vedená kvalitní sbírka je základním předpokladem jakékoliv jiné práce muzea! *Jinými slovy – budou-li muzea se vši odpovědností vykonávat to, co měla dělat už nejméně 40 let (21. prosince 1960 byly vydány první Směrnice pro správu sbírek v muzeích a galeriích, navázaly na ně Směrnice pro správu, evidenci a ochranu sbírek v muzeích a galeriích z roku 1983, které – jako závazný metodický pokyn – platí až do zápisu sbírky muzea do CES, nejpozději však do 12. 5. 2002) vyrovnají se bez problémů i s požadavky plynoucími ze zákona č. 122/2000 Sb.*

Z uvedeného plyne, že *pro plošné navyšování stavu pracovníků není nový zákon důvodem. Nicméně – péče o sbírky podle nového zákona v konkrétním a vyargumentovaném případě může takovým důvodem být, a je na ředitelích muzeí, jak toho budou využívat.*

Dotaz: *„Chcete po nás pro CES seznam sbírkových předmětů, copak ty statisíce – a v některých případech i miliony – evidenčních záznamů je v lidských silách přepsat?“* Zákon, resp. příloha č. 1 zákona, uvádí, že součástí bodu 5 žádosti o zápis do CES je i „charakteristika sbírky“ a v ní se uvede i „seznam sbírkových předmětů, případně výčet evidenčních čísel ...“. Pro muzea z toho plyne, že na zvláštní příloze k žádosti uvedou *výčet evidenčních čísel, nikoliv seznam předmětů!* To, jak to udělají, je popsáno v metodickém pokynu, který všechna muzea obdržela. Proto jen připomínám: *není třeba vypisovat každé číslo zvlášť, jde-li o souvislé řady čísel, v takových případech stačí uvést první a poslední číslo řady (např. E 223–E 896 nebo 1/99–334/99 apod.).* CES nemůže odmítnout výčet evidenčních čísel na papíře (pro ty, kdo nemají počítač), ale *všechna muzea zdarma obdrží počítačový program „CESIK“, jehož prostřednictvím bude moci být proveden transport evidenčních čísel z muzea do CES (na disketě, elektronickou poštou) formou textové zprávy. I rozsáhlá sbírka, obsahující několik oborových „podsbírek“ a třeba statisíce evidenčních čísel sbírkových prostředků, bude moci být transportována jedinou textovou zprávou na jedné stránce, pokud je evidována v souvislých číselných řadách.* Mýty o tom, že na ministerstvo budou muset být zasílány mnohasetstránkové přílohy popsané jednotlivými čísly či dokonce popisy předmětů *se zakládá na neznalosti věci. K větší informovanosti ministerstvo zorganizovalo semináře pro ředitele a kurátory sbírek – ve všech čtrnácti krajích.*

V Praze, 28. února 2001

Jiří Žalman, MK ČR

Z činnosti kolegií a komisí AMG

Oborová komise etnografů AMG se sešla 22. 2. 2001 v NTM v Praze

Hlavním bodem jednání komise etnografů byla příprava semináře, který byl plánován již na předcházejícím jednání na 24.–25. dubna 2001 v Plzni. Plzeňské muzeum se počátkem roku 2001 vzdalo pořadatelství semináře, proto jsme museli jednat o novém místě konání semináře. Ve shodném termínu nabídlo etnografické komisi příštířší Chebské muzeum v Chebu a Krkonošské muzeum ve Vrchlabí. Pomoc nabídlo i Valašské muzeum v přírodě z Rožnova pod Radhoštěm na květnový termín. Dr. Ledvinka prostřednictvím O. Bednářové nabídl možnost konání semináře v podzimních měsících ve skanzenu v Zubrniciích.

Komise rozhodla zorganizovat seminář v Chebu. Obsah semináře: 24. dubna 2001 od 10.00 hod. do 12.00 hod. Demus Brno – prezentace, ukázka katalogizace sbírkového fondu prostřednictvím obecného katalogu, ukázka specializovaného programu výtvarného umění. Oběd, blok věnovaný návrhu hesláře zemědělství. 25. dubna 2001 blok věnovaný slovníku nábytku pro Demus – bude přítomna autorka návrhu dr. Haroková. Byly sepsány adresy osob, které dostanou předem k posouzení návrh terminologie nábytku, aby na semináři mohlo dojít ke konečnému připomínkování.

D. Linková

Kolegium muzeí královských měst se sešlo v Rakovníku

V závěru měsíce února (27. 2. 2001) se sešli zástupci muzeí sdružených v Kolegiu muzeí královských měst. Místem jednání a hostitelem se tentokrát stalo Okresním muzeum v Rakovníku. Podle předem stanoveného programu seznámila přítomné nejprve dr. Šandová s jednáním a závěry senátu AMG, který se konal 7. února 2000 a kterého se zúčastnili i kolegové Mgr. Povolný

a dr. Štauber, v roli předsedů Kolegia Střední Čechy-západ a Kolegia okresních muzeí. Všichni účastníci jednání se shodli na tom, že je škoda, že v komisi zřízené pro přechod muzeí pod krajské orgány samosprávy, o níž na senátu informoval dr. Žalman, chybí fundovaný zástupce muzejní obce. V dalším programu se pak všichni věnovali předáváním informací o připravova-

ných výstavách, a to nejen na letošní rok, ale i možností případných zápůjček sbírek členských muzeí k doplnění předmětů na chystané výstavy v následujícím roce, výměně kontaktních osob na různé aktivity, včetně firem zabývajících se výrobou výstavního mobiliáře. Vzhledem k tomu, že takových firem není mnoho a jejich kvalita je různá, považují členové kolegia osobní reference a zkušenosti za potřebné i z hlediska úspory finančních prostředků muzeí.

Zástupci muzeí se dohodli, že v roce 2001 se budou prezentovat na veletrhu muzeí v Třebíči společně, pod hlavičkou kolegia a dohodli si způsob prezentace, způsob zajištění služeb ve stánku a další organizační záležitosti.

Prachatické setkání kolegia šumavských muzeí

Dne 27. března 2001 se sešli členové kolegia šumavských muzeí v Prachatickém muzeu. Přítomní diskutovali o problémech souvisejících s probíhajícími generálními inventurami v muzeích a s přípravou muzejních sbírek k zápisu do centrální evidence. V současné době jsou inventury v závěrečných fázích. Zbývá dohledávání a sepisování návrhů k opisům. V Prachatickém muzeu proběhne 27. dubna 2001 celodenní seminář o sbírkách, dne 10. května t. r. se bude v Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích konat školení krajské sekce za účasti dr. Žalmana z Ministerstva kultury ČR.

Mgr. Povolný poté informoval o průběhu semináře k aplikaci zákona 122/2000 Sb. v muzeích. Diskuse, která k tomuto bodu jednání proběhla, byla velmi bouřlivá, ukázalo se, že problém aplikace zákona je prioritou všech muzeí a každé z nich se potýká se specifickými problémy, vzniklými v minulosti při tvorbě a evidenci sbírek.

V závěru jednání informovala zástupkyně Městského vlastivědného muzea ve Zbiroze o současné situaci v tomto malém muzeu a o aktivitách kolem budoucího využití zámku ve Zbiroze, dr. Štauber a dr. Šandová o zkušenostech jejich muzeí s nově pořízenou měřicí technikou pro kontrolu mikroklimatu v depozitářích.

Miroslava Šandová

V druhé polovině června 2001 budou v jednotlivých muzeích kolegia probíhat jednání vyřizovací komise za přítomnosti zástupce příslušného zřizovatele.

Zástupci muzeí se dohodli na letošní účasti na třebíčském veletrhu muzeí, a to v omezeném rozsahu. Kolegium se bude prezentovat na dvou panelech a umožní prezentaci i dalším muzeím v regionu, i když nejsou členy AMG.

Na závěr se přítomní zúčastnili slavnostního zahájení sezóny v Prachatickém muzeu vernisáží výstavy Zůstaneme vojáky svobody – Legionáři Prachaticka.

Zuzana Polanská

Zprávy, aktuality, informace

Návrh zákona o standardech dostupnosti a kvality veřejných služeb versus muzejnictví v ČR

V rámci procesu reformy veřejné správy připravuje MV ČR návrh „Zákona o standardech dostupnosti a kvality veřejných služeb“. Podle tohoto návrhu se za **veřejné služby** považují „ty služby pro občana, které jsou plně či částečně hrazeny z veřejných prostředků“. Činnost muzeí nepochybně spadá do kategorie služeb pro občany (podobně jako mnohé jiné obory kultury) a je často hrazena z veřejných prostředků. Příprava zmíněného Zákona se proto týká rovněž oboru muzejnictví.

Podle návrhu zákona je **dostupnost veřejné služby** chápána „ve smyslu věcné a finanční dostupnosti pro osoby, jejichž nároky na tuto službu jsou stanoveny právním předpisem“. Kvalitou veřejné služby se v návrhu zákona rozumí „systémové porovnání nákladů a užitku při poskytování veřejné služby“. Zákon by měl mj. stanovit gestory za veřejné služby. Předpokládá se, že gesto-

ry budou ministerstva a jiné ústřední správní úřady, kraje, obce a územní správní úřady. Zákon vymezí garancie gestorů za dostupnost veřejných služeb, jejich povinnosti a práva. Měl by stanovit principy financování provozu a přiznání finančního příspěvku na investice poskytovatelům veřejné služby, jakož i princip akreditace a atestace poskytovatelů veřejné služby. Gestor veřejné služby a jeho prostřednictvím poskytovatel veřejné služby, který bude vybrán při akreditaci (resp. projde následně atestací), má **právo získat finanční částku na zabezpečení veřejné služby „na základě objektivizovaných parametrů“**. Předkladatelé návrhu zákona dále předpokládají, že zpracovat standardy veřejných služeb podle odvětví (oborů apod.), bude povinností ministerstev. Ministerstva mají také mj. „upravovat hodnotu standardů“ (ve spolupráci s kraji). **Obsah garantovaných služeb a vymezení systému stan-**

Němec a Ladislav Vašek - fotografie
11.5.2001 - 14.6.2001
42. ročník Výtvarného Hlinecka - Bedřich August Piepenhagen (1791-1868)
29.6.2001 - 2.9.2001

Soubor lidových staveb Vysočina - Betlém

Kácení máje
5.5.2001

Vrstvená pletená móda
12.5.2001 - 10.6.2001
Nahlédněte pod pokličku
2.6.2001

Výroba žanylky na Hlinecku
30.6.2001 - 28.10.2001

Hluboká nad Vltavou

Alšova jihočeská galerie

České umění 20. století
28.4.2001 - 31.12.2001

Hlučín-Darkovičky

Areál čs. opevnění Darkovičky

Ukázka obrany vojenského opevnění
Hlučín-Darkovičky 2001
26.5.2001

Hodonín

Galerie výtvarného umění

Petr Hylíš - sochy
květen - červen 2001

Jaromír Rybák - skleněná
plastika a kresba
červen - září 2001

Masarykovo muzeum v Hodoníně

Kraslice 2001
11.4.2001 - 1.5.2001

Konopie na gatě a len na košule
15.5.2001 - 8.7.2001

Sadová 14

Krásy Slovinska - fotografie
Petra Pokorna
10.4.2001 - 30.6.2001

Maturitní práce studentů SPUŠ VOŠ

11.6.2001 - 30.6.2001

Zámek Buchlovice

Střelecké terče ze sbírek
Vlastivědného muzea v Kyjově
květen - září 2001

Horní Bříza

Muzeum Horní Bříza Kulturní dům

3. Hornobřízský keramický trh
24.6.2001

Horní Planá

Rodný domek Adalberta Stiftera

Most mezi lidmi:

Zvonková - Glöckelberg
duben - říjen 2001

Vítkův Hrádek - symbol vzájemnosti

duben - říjen 2001

Památce básníka Hvozdu - čtyři

desetiletí Památníku A. Stiftera
duben - říjen 2001

Hořice

Městské muzeum

Michail Ščigol - malby
5.4.2001 - 13.5.2001

Jiří Ambrozek - keramika
5.4.2001 - 13.5.2001

Věra Růžičková-Bejrová - plastiky

5.4.2001 - 31.5.2001

Jarmila Kalašová - malby

5.4.2001 - 31.5.2001

Hranice**Městské muzeum a galerie***Nikos Armutidis - sochy,**Milan Magni - obrazy*

5.4.2001 - 13.5.2001

Cheb**Chebské muzeum, expoziční budova***Z ateliéru Aleny Koenigsmarkové*

11.5.2001 do června 2001

Barokní umění ze sbírek muzea

26.6.2001 do listopadu 2001

Státní galerie výtvarného umění*Jaroslav Kovář - pastely*

22.3.2001 - 6.5.2001

Jiří John - kresby

5.4.2001 do května 2001

Chomutov**Okresní muzeum***Gastronomické kuriozity*

5.4.2001 - 2.6.2001

Od Kalku po Boleboř

21.4.2001 - 9.6.2001

Rozkvetlá louka - Chomutov 2001

21.6.2001 - 13.10.2001

Poštovníctví na Chomutovsku

23.6.2001 - 2.9.2001

Chrast u Chrudimě**Městské muzeum***Tapiserie paní Gabesamové*

28.4.2001 - 31.5.2001

Přírodní zajímavosti Chrastocka

28.4.2001 - 24.6.2001

Grafika Evy Francové

5.6.2001 - 1.7.2001

*Fotografie přírody cestovatele**Ing. Bubáka*

28.6.2001 - 31.8.2001

Chrastava**Městské muzeum a infocentrum***Japonsko - země vycházejícího slunce*

červen - červenec 2001

Chrudim**Muzeum loutkářských kultur***Svitavské Céčko - stálé mezi amatéry*

1.2.2001 do ledna 2002

Pavel Mašek - umělecká výroba

1.3.2001 do ledna 2002

Divadlo Alfa v Plzni a jeho výtvarníci

1.3.2001 do ledna 2002

*Kijk & Luistermuseum Bennekom/Ede,**Nizozemí - Holandské hudební otáčky*

26.4.2001 - 10.6.2001

Malované muzeum

2.6.2001

*Ivo Mičkal - Nahližení**(Loutkové divadlo ve fotografii)*

14.6.2001 - 9.9.2001

Okresní muzeum*Z dějin chrudimského ex libris*

5.4.2001 - 20.5.2001

Paličková krajka Anny Ledvinkové

5.4.2001 - 20.5.2001

Střelecké terče a chrudimští ostrostřelci

14.6.2001 - 16.9.2001

Ivančice**Muzeum Ivančice***Moravské vltavíny*

23.3.2001 - 13.5.2001

Chřest v gastronomii

18.5.2001 - 20.5.2001

dardů, podmínky akreditace a atestace poskytovatelů veřejné služby mohou ministerstva stanovit podle druhu veřejné služby vyhláškou. Předkladatelé návrhu Zákona tedy nevylučují, že na tento obecný („střečovský“) Zákon budou navazovat další rezortní právní předpisy.

Potíž je v tom, že návrh Zákona předpokládá, že při stanovení standardů lze vyjít z určitých algoritmů. Lze si vskutku např. snadno představit, že pro obec s počtem XY obyvatel bude za závaznou dostupnost veřejné služby v odvětví školství považována existence určitého typu školy, vybavené a dotované stanoveným způsobem. Podobně lze postupovat u zdravotnických zařízení, různých komunálních služeb apod. Takový přístup je ale možno uplatnit v případě kulturních institucí jen ve zcela omezeném počtu případů (např. u veřejných knihoven). Nelze jej ale uplatnit u muzeí (respektive jen ve zcela omezeném rozsahu). V muzejnictví se budou velmi obtížně stanovovat „objektivizované parametry“ hodnocení kvality a efektivnosti poskytovaných služeb, jako východisko pro přiznání dotace na činnost.

To jsou vážné věci, nad nimiž bychom se měli zamyslet a začít na jejich řešení intenzivně pracovat. Návrh Zákona prochází připomínkovým řízením a bude nepochybně dorepracován. Bude-li schválen vládou, o jeho osudu rozhodne jednání Parlamentu ... Exekutiva AMG se zatím účastní připomínkového řízení prostřednictvím Unie zaměstnavatelských svazů. Muzejní veřejnosti předkládáme tímto k diskusi pracovní námět řešení uvedené problematiky.

Domníváme se, že bychom měli podpořit vznik *Zákona o veřejné podpoře kultury*, který začal připravovat náměstek ministra kultury ČR Ing. Z. Novák. Podle našeho názoru by Zákon o veřejné podpoře kultury měl obsahovat mj. tyto čtyři základní okruhy ustanovení:

1. Povinnost zpracovat, respektive v předem stanovených termínech aktualizovat „**státní kulturní politiku**“ (gesce MK, schválit vládou ČR – ne jen vzít na vědomí). Zprávu o jejím plnění projednat ve stanovených termínech ve vládě ČR. Zakotvit povinnost zpracovat „kulturní politiku“ a obdobně ve stanovených termínech projednat její plnění na úrovni kraje a eventuelně na úrovni obcí. Povinnost zpracovat „kulturní politiku“ na úrovni obcí by měla být předmětem diskuse: zda trvat na závaznosti zpracování tohoto dokumentu u obcí vůbec nebo jen u určitých kategorií obcí (např. statutární města). Stanovené termíny by zásadně neměly kopírovat začátky a konce volebních období!

Rovněž by mělo být stanoveno, že tyto dokumenty budou veřejně přístupné.

2. Formulovat pro které obory a jak budou vyhláškou stanoveny standardy, způsob akreditace a atestace poskytovatelů služeb, respektive jaké jiné právní předpisy budou upravovat dostupnost a garance poskytování veřejných služeb v kultuře (včetně způsobu jejich financování). Je nutné deklarovat, co je v kultuře považováno v ČR za garantovanou veřejnou službu!

V případě muzeí (a galerií) si představujeme například existenci vyhlášky, která bude formulovat „Národní systém muzeí“ (pracovní název). V tomto dokumentu by mohla být deklarována struktura (systém) muzeí přibližně takto:

a) Muzea „národní“ a státní. Klasifikována by byla kritéria, která tyto instituce splňují – musí splňovat –, aby mohla mít statut „národního“, respektive státního muzea. Kdo a jakým způsobem přiznává statut národního nebo státního muzea.

b) Muzea krajská. Konstatovalo by se, že kraj zřizuje nejméně jedno „krajské muzeum“ (a 1 galerii) a podle podmínek další „regionální muzea“ (zpravidla nynější okresní muzea). Uvedla by se kritéria, která musí tyto instituce splňovat, aby mohla mít statut „krajské muzeum“ nebo „regionální muzeum“. Kdo a jak přiznává statut krajského a regionálního muzea. Muzea, která budou splňovat jen některá z kritérií, se mohou ucházet o dílčí příspěvek z dotací poskytovaných krajem na muzejní činnost.

c) Ostatní muzea. Popis ostatních typů muzeí a jejich funkcí (činností ve veřejném zájmu). Popis kritérií a obecná doporučení podpory činnosti muzeí z veřejných rozpočtů při jejich plnění. Základním a elementárním kritériem musí být, že se jedná o instituci veřejně zpřístupňující sbírky muzejní povahy, která plní podmínky zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek.

Vyhláška o „Národním systému muzeí“ by dále obsahovala podrobnosti o tom, jak bude hodnoceno plnění „veřejných služeb“ u jednotlivých typů muzeí, klasifikace oněch „objektivizovaných parametrů“, způsob akreditace muzeí do „národního systému“, vedení seznamu akreditovaných muzeí, princip atestace apod.

Vyhláška by měla konkretizovat oborová specifika principu vícezdrojového, kooperativního a víceletého financování muzeí zařazených do „Národního systému muzeí“ a podporovaných z veřejných rozpočtů. Např. by mělo být zřejmé, ke kterým dotačním programům ministerstva a za jakých podmínek mají pří-

stup muzea určité kategorie, které programy by např. měly být standardem na úrovni kraje apod.

Zmíněný dokument by mohl možná obsahovat i národní etický kodex muzeí (jeho přijetí je doporučeno orgány UNESCO) aj.

Naznačenou úvahu je třeba doplnit a hlouběji propracovat. Je třeba upozornit, že se podobné principy uplatňuje v oblasti muzejnictví řada evropských zemí. Nelze je však mechanicky přebírat.

3. V Zákoně o veřejné podpoře kultury je třeba dále **zakotvit princip vícezdrojového, kooperativního a víceletého financování institucí**, plnění veřejné služby v kultuře a majících charakter veřejnoprávní (neziskové) organizace, závislé na příspěvcích z veřejných rozpočtů.

4. V návaznosti na okruh ustanovení uvedených v bodu 2 a 3 formulovat **způsob hodnocení dosahované kvality veřejné služby** v jednotlivých segmentech kultury. Podobně jako v ustanoveních bodu 2 předpokládá-

me, že zde bude zakotveno odvolání na výše zmíněnou vyhlášku MK ČR.

V návaznosti na požadavek legislativně upravit princip vícezdrojového, kooperativního a víceletého financování, považuje exekutiva AMG za nezbytné, aby legislativní rámec hospodaření kulturních institucí měl formu veřejnoprávní (neziskové) organizace. Považujeme za důležité prosadit přípravu a schválení takového zákona, jestliže by se podstatná část uvažovaných ustanovení nestala součástí Zákonu o veřejné podpoře kultury. Zdůrazňujeme to s vědomím, že s myšlenkou právní úpravy veřejnoprávní instituce v kultuře existuje zásadní nesouhlas představitelů odborů (KUK) a že patrně narazí i na nepochopení ministerstva financí a jinde. Podobný zákon vzniká nyní např. i na Slovensku. Uskutečnění této myšlenky považujeme za velmi důležitou podmínku dalšího rozvoje muzejnictví (a ovšem i jiných oborů kultury).

František Šebek

Mezinárodní rok dobrovolnictví 2001

Rok 2001 byl Valným shromážděním OSN vyhlášen jako Mezinárodní rok dobrovolnictví. V České republice se koordinací akcí k tomuto roku ujala HESTIA – Národní dobrovolnické centrum.

Snahou organizátorů je, aby ani v ČR nezůstal Mezinárodní rok dobrovolníků pouhým formálním datem v kalendáři, ale aby přispěl k rehabilitaci občanských ctností – dobrovolnictví a dárcovství v ČR.

Česká společnost prochází po roce 1989 obdobím hledání vlastní identity. Základním tématem se stala myšlenka občanské společnosti, založená na spolupráci a vzájemné solidaritě plnoprávných a svobodných občanů. Po deseti uplynulých letech, kdy česká společnost prošla zkušeností s liberálně tržním hospodářstvím, individualismem a orientací na konzumní způsob života, se začal projevat zájem občanů o jiný životní styl i o rozvoj tradičních humanistických hodnot. Jako jedna ze základních hodnot byla znovuobjevena přirozená lidská potřeba pomáhat ostatním. Lidé začali hledat kromě svého profesního uplatnění i jiné způsoby seberealizace, ve kterých by mohli využít svých dovedností a znalostí a podílet se na životě komunity. Stále ovšem platí, že nejrozšířenější u nás je dobrovolnictví jako forma vzájemně prospěšné činnosti – občanské výpomoci. Dobrovolnictví, které můžeme označit jako veřejně prospěšné, tedy takové, kdy dobrovolník nabídně svůj čas a energii jinému člověku či organizaci, kde nemá žádné osobní vazby,

taková činnost je méně obvyklá a může vzbuzovat i podezření o vlastních motivech dobrovolníků.

Z těchto důvodů je důležitá systematická publicita dobrovolné práce, která na pozitivních příkladech ukazuje nejen zisky, které z dobrovolné práce má její příjemce, ale také nefinanční zisky, které dobrovolná práce přináší dobrovolníkovi, ať již v šanci najít nové přátelské vztahy, získat nové zkušenosti a naučit se nové dovednosti, či aktivně přežít dobu dlouhodobější nezaměstnanosti. Povědomí o dobrovolnictví a status dobrovolníků ve společnosti je na nízké úrovni, zejména pokud budeme ČR srovnávat s USA nebo se západoevropskými zeměmi.

Změnu by mohla přinést nově zakládaná dobrovolnická centra, jejichž hlavním posláním je podpora a propagace dobrovolnictví ve společnosti, včetně spolupráce s ostatními organizacemi využívajícími dobrovolníky i realizace vlastních dobrovolnických programů.

Cíle Mezinárodního roku dobrovolníků 2001 vycházejí z dosavadních zkušeností s realizací dobrovolnických programů a z potřeb desítek neziskových organizací, jejichž činnost je z větší míry závislá na dobrovolné pomoci. Jsou to:

A. Rehabilitace občanských ctností - dobrovolnictví a dárcovství v povědomí veřejnosti;

B. Podpora mezinárodní spolupráce dobrovolnických programů a center;

C. Podpora legislativního procesu zaměřeného na právní zakotvení dobrovolnictví;

Ivančice ve staré fotografii

1.6.2001 - 7.10.2001

Jablonec nad Nisou

Galerie Belveder

Výstava z půdy

červen - září 2001

Jáchymov

Královská mincovna v Jáchymově

Olga Haláková - medailérská tvorba

červen - září 2001

Jaroměř

Městské muzeum v Jaroměři

Hajej a spí aneb Kočárky

v běhu století

18.4.2001 - 10.6.2001

Josef Wagner - sochy, kresby

červen - září 2001

Jaroměř II. Josefov

Podzemní chodby

Boj o pevnost

květen 2001

Javorník

Zámek Jánský vrch

Noční prohlídky

květen, září 2001

Jesenice

Vlastivědné muzeum Jesenice

Oldřich Telvák - obrazy

26.4.2001 - 27.5.2001

Jeseník

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Jesenicko v průběhu tisíciletí

1.5.2001 - 15.9.2001

Tradice a současnost hasičství

a záchranářství na Jesenicku

17.5.2001 - 15.9.2001

Jevíčko

Městské muzeum

Příběh židovské čtvrti v Jevíčku

1.1.2001 - 30.6.2001

Jičín

Okresní muzeum a galerie

Auto moto veteráni

5.4.2001 - 8.5.2001

Dům plný lásky aneb

Klausura - vstup zakázán

28.4.2001 - 3.6.2001

Jan Trampota

12.5.2001 - 24.6.2001

Hospodářský a sociální

důsledek války 1866

8.6.2001 - 8.7.2001

Jerzy Kedziora

29.6.2001 - 29.7.2001

Jihlava

Expoziční budova Muzea Vysočiny

Velké prádlo aneb

Jak praly naše babičky

5.4.2001 - 6.5.2001

Ráj kluků a tatínků

16.5.2001 - 3.6.2001

Portréty ze sbírek Muzea

Vysočiny - arkády

od května 2001 do 21.6.2001

Kaktusy a sukulenty

6.6.2001 - 10.6.2001

"Kde se pivo pije, tam se dobře žije"

21.6.2001 - 2.9.2001

Jilemnice

Krkonošské muzeum Jilemnice
Kolem velké hory
10.4.2001 - 13.5.2001

Jílové u Prahy

Regionální muzeum
Vítejte na ostrovech Jáva a Bali
3.2.2001 - 29.5.2001
Jiří Trnka - didaktické hračky,
Jindra Šmídová - podmalby na skle
21.4.2001 - 26.5.2001
Budiž světlo
26.5.2001 - 25.8.2001
Smějeme se s Kantorkem
2.6.2001 - 29.7.2001

Jindřichův Hradec

Okresní muzeum
Ema Destinová a Dinh Gilly
1.4.2001 - 6.1.2002
Doteky ohně - kované plastiky
Leopolda Habermanna
5.4.2001 - 3.6.2001
Fotografie Karla Čapka
31.5.2001 - 15.7.2001
V. V. Novák - obrazy
14.6.2001 - 2.9.2001
Kostel sv. Jana Křtitele
s klášterem minoritů
Archeologické výzkumy v komplexu
kostela sv. Jana Křtitele
a bývalého minoristického kláštera
28.6.2001 - 6.1.2002

Kamenice nad Lipou

Vlastivědné muzeum
Kamenice nad Lipou
a cestovní ruch
2.5.2001 - 27.5.2001
Daniela Sýkorová - fotografie
6.6.2001 - 24.6.2001
Jaroslav Kudrna - obrazy a plastiky
27.6.2001 - 5.8.2001

Kamenický Šenov

Sklářské muzeum
Výstava v rámci projektu
Sláva barokní Čechie
12.4.2001 - 23.9.2001

Karlovy Vary

Galerie umění
Bilance II. - české umění
2. poloviny 20. století ze sbírek
galerie - obrazy a sochy
březen - červen 2001
Karlovarské muzeum
Expoziční budova
Ohňe - řeka pozoruhodná
(Dějiny a příroda Poohří)
13.4.2001 - 1.7.2001
Muzeum Zlatý klíč
Partnerská města Karlových
Varů se představují
4.5.2001 - 10.6.2001
Zámecká kolonáda - Historie místa
4.5.2001 - 15.7.2001
Víření IV. - Mezinárodní
duhový festival
16.6.2001 - 20.7.2001
Karviná - Fryštát
Výstavní síň Muzea Těšínska
Jak to se Inem bylo
únor - srpen 2001

D. Podpora grantových programů zaměřených na dobrovolnictví;

E. Podpora rozvoje dobrovolnických center a programů v Regionech ČR.

V rámci Mezinárodního roku dobrovolníků budou uspořádány nejrůznější akce a dobrovolnické programy, budou pořádány semináře, zaměřené na seznámení s úspěchy i bariérami dobrovolnictví, např. v oblasti legislativy, či finanční podpory dobrovolnických programů. V červnu bude uspořádána mezinárodní konference „Dobrovolnictví a dárcovství – obnova občanských ctností“, která se bude konat pod záštitou prezidenta České republiky Václava Havla v červnu 2001 v Kroměříži.

Pozvánky na jednotlivé akce, upřesnění dat jejich konání a další informace k jednotlivým programům naleznete na internetové stránce

organizátorů <http://hestia.ecn.cz>.

Kontakt: HESTIA – Národní dobrovolnické centrum, Na Poříčí 12, 115 30 Praha 1, tel.: 02/24872075, tel./fax: 02/24872076, e-mail: volontnet@ymca.cz

- dle zaslaných materiálů
Pozn. redakce: Řadu dobrovolnických organizací pochopitelně nalezneme i v oblasti ochrany a propagace kulturního dědictví, proto prosíme, abyste věnovali pozornost této problematice a případně využili možnost v rámci akcí k Mezinárodnímu roku dobrovolníků k popularizaci a tím i ocenění dobrovolné podpory, které se Vám od Vašich spolupracovníků dostává.

Pokud byste měli zájem o zapojení se do tohoto projektu, širší materiály o Mezinárodním roku dobrovolníků jsou k dispozici v sekretariátu AMG.

MUTEC 2001 – Evropský veletrh muzejnictví a výstavní techniky pro 21. století

Inovativní nabídkou techniky, vybavení a služeb představí veletrh MUTEC 2001 muzeím, galeriím a podobným zařízením řešení pro požadavky 21. století. Od 19. do 22. června 2001 se na osvědčeném místě, v M,O,C v mnichovském Freimannu opět setkají specialisté na provoz muzeí a galerií stejně jako nejvýznamnější světoví výrobci zařízení a vybavení pro tyto provozy.

Veletrh MUTEC se v poměrně krátkém časovém úseku etabloval jako spojovací element mezi provozovateli a managementem muzeí, galerií, knihoven, archivů a obdobných zařízení na jedné straně, a výrobci a dodavateli technického zázemí a vybavení na straně druhé. Počet vystavovatelů veletrhu se během čtyř let zvýšil o 38% z 153 na 211. Výrazný nárůst zaznamenala i obsazená výstavní plocha: ze 6700m² v roce 1995 na 9600m² v roce 1999.

Nabídka veletrhu MUTEC 2001 se zaměřuje na odborníky z řad muzejníků, galeristů, správců a provozovatelů knihoven a archivů, restaurátorů, architektů a návrhářů, dále na soukromé sběratele, organizátory výstav, pracovníky příslušných ministerstev a členy odborných spolků. Těmto cílovým skupinám poskytuje MUTEC 2001 široké spektrum nabídky těchto oborů: osvětlovací technika, návštěvnický servis, vybavení depozitářů, sklo a vitríny, klimatizační technika, multimédia, výstavy muzeí, zařízení, muzeální infrastruktura, muzeumshop, organizace a správa, prezentace, koncepce a plánování, restaurování a konzervace, vědecký provoz, zabezpečovací technika, transport. Jako obvykle bude veletrh doprovázen doprovodným rámcovým program, který doplní přehlídka produk-

tů. Plánovaná témata: Marketing/Management, Multimédia/Internet. Událostí veletrhu bude pořádání mezinárodního kongresu na téma „Plíseň – mikroorganismy ohrožují kulturní dědictví člověka“.

OBOROVÉ ČLENĚNÍ VELETRHU

Plánování muzea a sbírek (koncepce, plánování, poradenství).
Výstavba muzeí, galerií a sbírek (vnitřní vybavení, vstupní technika, klimatizační, osvětlovací, bezpečnostní, výtahová a pódiová technika, výstavní technika).
Prezentační prvky ze skla a vitríny.
Muzejní infrastruktura – návštěvnický servis (muzejní obchody, gastronomie, zařízení pro tělesně postižené, přístupové systémy, reklama aj.).
Muzejní infrastruktura – vědecký provoz (knihovny, archivy, komunikační a výpočetní systémy, multi-média).
Muzejní infrastruktura – správa (plánování, organizace, zařízení, vybavení).
Muzejní infrastruktura – skladování/doprava.
Muzejní infrastruktura – domovní technika, bezpečnostní zařízení.
Restaurátorství a konzervace (restaurátorská, preparační a rekonstrukční technika aj.).

Veletrh MUTEC 2001 bude otevřen denně od 9.00 do 18.00 hod. Poslední výstavní den – 22. června 2001 pouze do 16 hod. Vstupenky je možno zakoupit on-line na adrese: www.expocs.cz/mutec2001. Bližší informace k veletrhu MUTEC 2001 získáte na internetové adrese: www.mutec.de, další dotazy a požadavky můžete e-mailovat na adresu: mutec@expocs.cz.

- dle tiskové zprávy

Výzva muzeím a sběratelům

Vážení přátelé,

Technické muzeum v Brně připravuje cyklus přednášek o historii a vývoji oborů jemné mechaniky a také setkání vášnivých sběratelů. Myslíme si, že historikové nebo etnografové se mohou dozvědět od celoživotních sběratelů zajímavé informace a naopak, že muzejní sbírky skrývají mnohá překvapení i pro zapálené sběratele. Jedná se především o tyto obory: psací stroje; rozmnožovací a tiskací stroje; mechanické hrací automaty; šicí stroje; hodiny a věžní hodinové stroje; prací a žehlicí technika; technika domácností atd.

V rámci těchto seminářů chceme požádat tematické přednášky zaměřené na jednotlivá odvětví, představení sbírkových předmětů z depozitářů TMB i jiných muzeí, výměny materiálů a zkušeností mezi sběrateli

a mezinárodní doprovodné akce. Věříme, že se nám podaří s Vaší pomocí podchytit zájem o historii jemné mechaniky. Pokud ve svém muzejním okolí znáte někoho se zaměřením na výše uvedená témata, jenž by měl zájem o spolupráci jakéhokoliv druhu, předejte mu prosím kontakt na naše muzeum.

Na další spolupráci se těší
Ivo Štěpánek

Kontaktní osoby:

Petr Nekuza – odborný pracovník oboru jemná mechanika, Technické muzeum v Brně, Purkyňova 99, PSČ 612 00 Brno, tel.: 05/41214410-14, I. 124, e-mail: tmb@sky.cz.

Luděk Fiala, Okresní muzeum v Jindřichově Hradci, Balbínovo nám. 19/I, PSČ 377 11 Jindřichův Hradec, tel.: 0331/363660-1; e-mail: muzeum@esnet.cz.

Oprava

V minulém čísle Věstníku AMG (č. 1/2001, str. 14) vyšel příspěvek nazvaný „Plynování muzejních depozitářů ničí nejen škůdce, ale i sbírkové předměty!“, který obsahoval text RNDr. Leopolda Zemeneho o problému samotném, adresu znalce a poznámku Ing. Ivo Štěpánka.

Uvedený příspěvek však byl redakcí Věstníku uveřejněn pod změněným názvem, neboť původní titulke znějící „Máme problém?“ byl považován za málo výstižný, vzhledem k důležitosti popisovaného problému. Autorovi se za změnu názvu příspěvku omlouvám.

Současně byla omylem uveřejněna adresa znalce, kterou RNDr. Leopold Zemene uvedl pouze jako informaci pro redakci a případné zájemce, na což jsem však nebyla upozorněna. V těchto souvislostech mohl příspěvek vyvolat u čtenářů dojem reklamy, podepsané autorem, což nebylo cílem příspěvku ani redakce.

Tímto uvádím celou záležitost na pravou míru a dodávám, že tento článek již byl opraven na internetových stránkách AMG.

Irena Peková
redaktorka Věstníku AMG

Semináře a konference

Středověké kláštery v zemích Koruny české

Západomoravské muzeum v Třebíči pořádá jako součást oslav 900. výročí založení třebíčského benediktinského opatství a v rámci VI. veletrhu muzeí ČR, **odborný seminář na téma Středověké kláštery v zemích Koruny české**. Seminář se uskuteční ve dnech **24. – 25. května 2001** v prostorách dnešního zámku – bývalého benediktinského opatství Panny Marie v Třebíči.

Máte-li zájem se zúčastnit, ať již jako přednášející či běžný účastník, kontaktujte nás na níže uvedené adrese. Preferujte, prosím, e-mailovou adresu! Příspěvky budou vydány v samostatném sborníku, a proto prosím přednášející, aby je poskytli v elektronické podobě ve formátu MS Word. Předpokládaná délka příspěvku cca 15–20 min!

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA SEMINÁŘ STŘEDOVĚKÉ KLÁŠTERY V ZEMÍCH KORUNY ČESKÉ, TŘEBÍČ, 24.–25. 5. 2001

JMÉNA A PŘÍJMENÍ (+ TITUL):		
TEL.:	MOBIL:	FAX:
E-MAIL:		
INSTITUCE, ADRESA:		
NÁZEV PŘÍSPĚVKU:		
POŽADAVKY NA PREZENTAČNÍ TECHNIKU:		
POŽADUJI ZAJISTIT UBYTOVÁNÍ NA NOC 24./25. 5. 2001:		ANO NE
DATUM:	PODPIS:	

Klatovy

Okresní muzeum

Klatovští výtvarníci

únor - květen 2001

Vzpomínky na antikvu

duben - červen 2001

Sjezd Svazu klatovských dragounů
5.5.2001

Petr Štěpánek - výtvarné práce
květen - červen 2001

Jaroslav Prouza - obrazy
červen - září 2001

Paličková krajka a keramika
Jitky Čechové a Marie Kubalíkové
červen - září 2001

Galerie Klatovy-Klenová

Galerie U bílého jednorožce v Klatovech

Vojmír Vokolek

1.4.2001 - 27.5.2001

Michal Blažek - sochy

1.4.2001 - 27.5.2001

Viktor Karlík

1.4.2001 - 27.5.2001

Karel Cudlín - fotografie

1.4.2001 - 27.5.2001

Zdenek Rykr 1900-1940

3.6.2001 - 22.7.2001

Klenová

Galerie Klatovy - Klenová

Zámek

Vlasta Prachatická - sochy

22.4.2001 - 17.6.2001

Jenny Hladíková,

Jan Hladík - tapiserie

24.6.2001 - 19.8.2001

Sýpka

3. Mezinárodní sympozium

v přírodě - Doteky

25.5.2001 - 24.6.2001

Lucie Mlynářová - manipulovaná
fotografie

30.6.2001 - 26.8.2001

Richard Wiesner - Mise S 15

30.6.2001 - 26.8.2001

Kolín

Regionální muzeum v Kolíně

Brandlova 27

Baroko na Kolínsku - společnost

a kultura v letech 1650-1730

15.3.2001 - 27.5.2001

Kopřivnice

Regionální muzeum

Výstava dětské kresby

červen 2001

Muzeum Fojtství

Dětský svět - výstava hraček

duben - červen 2001

Kouřim

Muzeum lidových staveb

Baroko na Kolínsku - společnost

a kultura v letech 1650-1730

15.3.2001 - 27.5.2001

Králíky

Městské muzeum

Žáci ZUŠ vystavují

květen - červen 2001

Kralupy nad Vltavou

Městské muzeum

Radka a Vlastimil Vodáková - tapiserie

březen - květen 2001

Ak. mal Jiří Corvin - obrazy
31.5.2001 - 5.8.2001

Krásná Lípa

Muzeum Českého Švýcarska
Zapomenutí skladatelé
Šluknovského výběžku
1.5.2001 - 30.9.2001

Kravaře ve Slezsku

Zámecké muzeum
Pravěké a středověké osídlení
Velkých Hoštic (okr. Opava)
květen - říjen 2001
Grafika Dušana Urbánka
květen - říjen 2001

Kroměříž

Muzeum Kroměřížska
Galerie v podloubí
Sochař Otmar Oliva
5.4.2001 - 13.5.2001

Kutná Hora

Galerie Felixe Jeneweina
města Kutné Hory
Miroslav Štolfa - obrazy
9.5.2001 - 30.6.2001
Vlašský dvůr
Jaroslav Alt ml. - obrazy, grafika
4.4.2001 - 24.6.2001
Okresní muzeum
Václav II. - král pohrdaný a opěvaný
1.4.2001 - 10.6.2001
Kamenný dům
K historii Kamenného domu
1.4.2001 - 31.10.2001
Tylův dům
X. Královské stříbření Kutné Hory
1.4.2001 - 10.6.2001

Kyjov

Vlastivědné muzeum Kyjov
Čarodějnice - mýty a skutečnost
30.4.2001 - 24.6.2001

Lanškroun

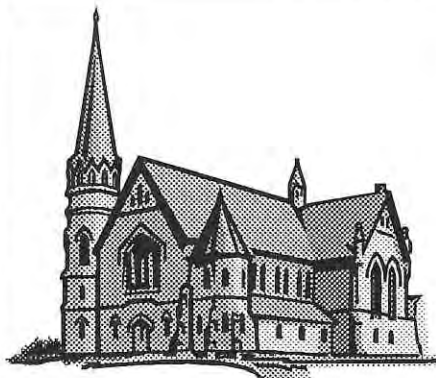
Městské muzeum
Výstava prací žáků ZVŠ Lanškroun
21.4.2001 - 3.6.2001
Naše město Lanškroun
21.4.2001 - 3.6.2001
Výstava Soutěž Lanškroun
historický II.
9.6.2001 - 26.8.2001
Zdeněk Kolářský - medaile
9.6.2001 - 26.8.2001

Liberec

Severočeské muzeum
Masky, démoni a šaškové
29.3.2001 - 13.5.2001
Profesor Stanislav Libenský
a jeho pokračovatelé
13.4.2001 - 10.6.2001
Ota Macek, Andrea
Boháčová - Odrazy věků
10.5.2001 - 17.6.2001
Na hraně: České sklo a plakáty
z let 1957-1970
22.5.2001 - 8.7.2001
Petr Kavan - Rozmluvy s kamenem
22.6.2001 - 26.8.2001

Lidice

NKP - Památník Lidice
Pietní vzpomínka na vyhlazení obce
červen 2001

PROGRAM:

středa 24. května 2001

- 8.00–10.00 prezence
- 10.00–10.15 zahájení
- 10.15–10.30 Dialogy Řehoře Velikého (Aleš Vandrovec O.S.B., benediktinské opatství Praha – Břevnov).
- 10.30–10.45 Nejstarší církevní architektura – kostely v Sadech a Modré (PhDr. Luděk Galuška, CSc., MZM Brno).
- 10.45–11.00 Přemyslovci a kláštery (Doc. PhDr. Josef Žemlička, DrSc., HÚ AV ČR Praha).
- 11.00–11.20 Raně středověké kláštery v českých zemích v historicko-geografických souvislostech (PhDr. Eva Semotanová, Dr.Sc., HÚ AV ČR Praha).
- 11.20–11.40 Církevní instituce na Moravě a historické pozadí vzniku třebíčského opatství (Doc. PhDr. Zdeněk Měřinský, DrSc., FF MU Brno).
- 11.40–12.00 Počátky benediktinů na Moravě – Rajhrad (Mgr. Libor Ján, FF MU Brno).
- 12.00–12.20 Klášterní ekonomika (Mgr. Tomáš Borovský, FF MU Brno).
- 12.20–12.40 Hudební život v kláštrech a žaltář třebíčského mnicha Petra Freytaga (PhDr. Otmar Urban, Třebíč).
- 13.00–14.00 přestávka – oběd
- 14.00–14.20 Počátky třebíčského opatství (PhDr. Rudolf Fišer, Gymnasium Třebíč).
- 14.20–14.40 Archeologické výzkumy třebíčského opatství (Mgr. Petr Obšusta, ZMM Třebíč).
- 14.40–15.00 Architektura třebíčského opatství (Mgr. Jiří Uhlíř, Třebíč).
- 15.00–15.20 Město a třebíčský klášter v 15. a 16. století (PhDr. Eva Nováčková, Okresní archiv Třebíč).
- 15.20–15.40 Johanitská komenda sv. Ducha na Starém Brně (Mgr. Lukáš Peška, FF MU Brno).
- 15.40–16.00 Výzkum mendikantských klášterů v Jihlavě (Mgr. Richard Zatloukal, PÚ Olomouc).
- 16.00–16.20 Výzkum kláštera Hradisko u Olomouce (PhDr. Jiří Kohoutek, CSc., UAPP Brno).
- 16.20–16.40 Johanitská komenda ve Strakoncích (Mgr. Miroslav Svoboda, SOKA Mikulov).
- 16.40–17.00 Augustiniánský klášter sv. Tomáše v Brně (David Merta, Mgr. Marek Peška, Jaroslav Sadílek, Archaia Brno).
- 17.00–17.20 Cisterciácký klášter v Sedlci u Kutné Hory (Mgr. Peter Kováčik, Archaia Brno).
- 17.20–17.40 Dominikánský klášter v Brně (Mgr. Marek Peška, Archaia Brno).

čtvrtek 25. května 2001

Odborné exkurze: zbytky benediktinského opatství, kapucínský klášter v Třebíči – Jejkově.

Naše muzejnictví v minulém desetiletí čili Muzejníkovou soužití s múzami, úředníky i zedníky

Masarykovo muzeum v Hodoníně, Ústav archeologie – oddělení muzeologie FF MU Brno a Asociace muzeí a galerií České republiky Vás zvou na seminář nazvaný Naše muzejnictví v minulém desetiletí čili Muzejníkovou soužití s múzami, úředníky i zedníky.

Účastnický poplatek ve výši 200 Kč bude vybírán na místě. Přednášející poplatek nehradí. Cena zahrnuje náklady na výrobu sborníku, který obdrží každý ze zúčastněných. Náklady na ubytování si hradí účastníci sami (vysílající instituce).

Přihlásit se je možno na internetových stránkách muzea: www.zmm.cz, e-mailu: p.obsusta@zmm.cz, nebo písemně na adrese: Západo-moravské muzeum v Třebíči, Zámek 1, 674 01 Třebíč.

Informace podá Mgr. Petr Obšusta, tel./fax: 0618/840518.

- dle zaslaných materiálů

semináře bude tyto změny představit, a protože muzejník je člověk přemýšlivý, určitě mu nebude pouhá prezentace stačit. Nemíjí třeba připomínat, že všechny změny v muzejní sféře se udály na pozadí radikálních změn společenského a ekonomického klimatu, ať již v kladném či záporném slova smyslu. Nabízí se tedy otázky typu: Proč a jakým způsobem nová muzea a nové expozice vznikly a do dnes vznikají? Čím se nová muzea a nové expozice liší od dříve existujících? Co přinesly rozsáhlé rekonstrukce svým muzeím (nejen ve výstavní činnosti, ale např. i v zabezpečení sbírek)? Jak zasáhly nové informační technologie a nová média do muzejní práce? Je možné na základě pozorovaných změn usoudit, kam bude vývoj muzeí v blízké budoucnosti směřovat? Jak a v čem se změnil styl práce muzeí, jaký to má vliv na jejich tvář? Jak se změnilo vnímání muzeí nemuzeijní společností, lze to vůbec objektivně zjistit? Odpovědi na tyto i další otázky se budou jistě lišit podle konkrétních zkušeností v regionech, vzájemné srovnání přinese řadu užitečných zkušeností, postřehů, nepochybně se najdou i obecně platné styčné body charakteristické pro stav našeho muzejnictví. Předpokládány časový rozsah jednotlivých vystoupení je cca 15–20 min. Příspěvky na uvedené téma (doutáme, že hlavně z vlastních řad) se stanou opět součástí sborníku. Žádáme autory příspěvků, aby je odevzdali v písemné verzi (nejlépe na disketě 3,5 v programu WORD, WinText nebo T602), pokud možno hned u prezence.

ORGANIZAČNÍ POKYNY:

Ubytování účastníků bude zajištěno v hotelu Krystal, nacházejícím se v blízkosti muzea na ulici zvané Pančava, tel.: 0628/340161. Ceny za dvou a třílůžkové pokoje jsou: standard 360,- Kč a 500,- Kč; nadstandard 480,- Kč a 600,- Kč. V případě velkého počtu zájemců bude část účastníků ubytována v hotelu Panon, nacházejícím se rovněž v blízkosti muzea na Bratislavské ulici, tel.: 0628/341243. Ceny za dvou a třílůžkové pokoje jsou: studia 450,- a 600,- Kč; samostatné pokoje 680,- a 860,- Kč. Ubytování a stravu si hradí každý účastník sám, popřípadě vysílající organizace.

Účastnický poplatek pro tento seminář činí 350,- Kč. Uhradte jej, prosím, na účet: KB Hodonín 3131-671/0100, variabilní symbol 2110. Doklad o zaplacení předložte u prezence, poplatek je možno uhradit na místě. Námi vyžádaní lektoři poplatek nehradí.

Program semináře a bližší podrobnosti k jeho organizaci budou všem přihlášeným včas zaslány. Přihlášky zasílejte do **20. května 2001** na adresu: Masarykovo muzeum v Hodoníně, Zámecké náměstí 9, 695 01 Hodonín. Informace je možno si vyžádat v Masarykově muzeu v Hodoníně na tel.: 628/21834 nebo tel./fax: 0628/22568 u Mgr. Ireny Chovančíkové.

Za organizátory Vás srdečně zdraví:

Mgr. Taťána Martonová

Za organizační štáb:

Mgr. Pavel Holman

Dagmar Fialová

Mgr. Irena Chovančíková

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA SEMINÁŘ NAŠE MUZEJNICTVÍ V MINULÉM DESETILETÍ ..., HODONÍN, 21.–22. 6. 2001

JMÉNO A PŘÍJMENÍ (+ TITUL):		
ADRESA INSTITUCE:		
POŽADUJI UBYTOVÁNÍ (ZAKROUŽKUJTE):	20./21. 6.	21./22. 6.
NÁZEV PŘÍSPĚVKU:		
POŽADOVANÉ TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ:		
ÚČASTNICKÝ POPLATEK BYL ZAPLACEN DNE:	Z ÚČTU Č.:	
DATUM:	PODPIS:	

Druhé setkání ředitelek muzeí a galerií ČR v Luhačovicích

Vážené a milé kolegyně, již tomu budou dva roky, co jsme se setkaly v Lázních Sedmihorkách u Turnova. Bohužel loňské setkání v Karlově studánce se z organizačních důvodů neuskutečnilo. Letos jsme zvolily pozdější datum, abychom mohly zajistit levnější ubytování mimo hlavní lázeňskou sezónu, a aby se nás tak sešlo více. Nad letošním setkáním v **Luhačovicích**

ve dnech 14.–16. listopadu 2001 převzalo záštitu Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně v čele s ředitelkou PhDr. Ivanou Plánkou, spolupředsedatelem setkání je AMG ČR, Chebské muzeum a Etnografický ústav Moravského zemského muzea v Brně. Organizačně se na setkání podílejí PhDr. Blanka Petraková, PhDr. Hana Dvořáková a PhDr. Eva Dittertová.

Litoměřice

Okresní vlastivědné muzeum

Ludvík Kundera a skupina RA

10.4.2001 - 27.5.2001

3. ročník sběratelské

výstavy - Hračky a modely

5.6.2001 - 12.8.2001

Litomyšl

Muzeum a galerie Litomyšl

Židé v Litomyšli

duben - srpen 2001

Příroda Litomyšlska

duben - září 2001

Galerie na dvorečku - sochařská díla

květen - září 2001

Dům U Rytířů

Letem českým světem

květen 2001

Výstava partnerského města

Roden (Holandsko)

červen - červenec 2001

Rodný byt Bedřicha Smetany

Smetanova Litomyšl

červen - říjen 2001

Lomnice nad Popelkou

Městské muzeum a galerie

Vladimír Komárek - obrazy a grafika

květen - červen 2001

Drahé kameny a minerály

červen - srpen 2001

Louny

Okresní muzeum

Pivovarská 189

Paní Zlata

11.6.2001 - 16.9.2001

Pivovarská 43 a 189

Igor Chaun - obrazy a fotografie

30.4.2001 - 27.5.2001

Lužná v Čechách

Železniční muzeum ČD

Slavnostní zahájení sezóny

12.5.2001 - 13.5.2001

Mariánská

Týnice - Kralovice

Muzeum a galerie severního

Plzeňska

Z historie pošt na severním Plzeňsku

16.5.2001 - 8.7.2001

Mělník

Okresní muzeum

25 let CHKO Kokořínsko

10.5.2001 - 3.6.2001

Středověk je, když ...

7.6.2001 - 1.7.2001

Mělnická radnice

Viktor Dyk a Mělnicko - 75. výročí úmrtí

14.5.2001

Mikulov na Moravě

Regionální muzeum

Nová instalace expozice: Tradiční vinařství, zámecký sklep s obřím sudem.

... vlastně malý zázrak

1.4.2001 - 30.10.2001

Kraslice pěti generací

5.4.2001 - 10.5.2001

Mikulovská hvězdobraní

12.5.2001 - 29.5.2001

Pavel Kostrhún - sochy,

Ivan Otruba - zahrady

12.5.2001 - 15.6.2001

Vzhůru na cesty
12.5.2001 - 30.10.2001
Zaváté stopy (Židovští autoři z Moravy)
24.5.2001 - 30.8.2001
Wiener Kunstschule
16.6.2001 - 30.6.2001
Museum mathematiki
23.6.2001 do srpna 2001
Krajina mého města
červen - říjen 2001

Synagoga
Židovští, německy píšící autoři z Moravy
24.5.2001 - 18.9.2001

Miřetice u Hlinska
NKP Pietní území Ležáky
Pietní shromáždění k uctění 59. výročí vypálení osady Ležáky
24.6.2001

Mladá Boleslav
Okresní muzeum
Muži od Dunkerque
15.3.2001 - 3.6.2001
Oděvní doplňky
7.6.2001 - 2.9.2001
Nádvoří hradu
Středověký jarmark
červen 2001

Mnichovo Hradiště
Městské muzeum
Obrazy a kresby učitele Josefa Marka k 80. narozeninám
1.5.2001 do června 2001

Moravský Krumlov
Městské muzeum
Výstava místních škol
červen - červenec 2001

Most
Okresní muzeum
Zaniklé obce Mostecka
červen - srpen 2001

Náchod
Okresní muzeum
Archeologie hrou
květen - červen 2001
Eva Kučerová - fotografie
červen 2001

Nejdek
Národopisné muzeum v Nejdku
Dýmky a svět
16.3.2001 - 20.5.2001
Rukavice
1.6.2001 do srpna 2001

Nepomuk
Městské muzeum a galerie
M. Vaňková + M. Vaňková - obrazy a plastiky
1.4.2001 - 31.5.2001
Keramika a kachle
8.6.2001 - 8.7.2001

Netolice
Muzeum JUDr. Otakara Kudrny
Egypt - fotografie Václava Trajera
1.5.2001 - 31.5.2001
Václav Hraba - národní parky v grafice
21.6.2001 - 30.8.2001
Jan Nusko - Jak se žehlivalo
červen - srpen 2001

Téma letošního setkání je **Podíl ženy na utváření (nejen) regionální kultury**. Přesný program setkání a organizační pokyny obdržíte po zaslání závazných přihlášek, a to nejpozději do konce měsíce června. V přednáškovém bloku vystoupí se svým příspěvkem doc. PhDr. Milena Lenderová, Csc, autorka knihy o Zdeně Braunerové a knihy K hříchu i k modlitbě, dále PhDr. Pavla Stöhrová (Technické muzeum Brno), PhDr. Blažena Przybylová s příspěvkem Zapomenutá Zdenka Palusková (Městský archiv Ostrava). O dalších zajímavých příspěvcích jednáme s jejich autorkami. Večer se našeho setkání účastní místostarost-

ka Luhačovic a další představitelky Zlínského kraje. Součástí semináře bude prohlídka muzea, architektury lázní a turistická vycházka. Během konání semináře si bude možné objednávat léčebné kúry.

Velmi upřímně Vás za všechny organizátory prosím, pokud dnes vyplníte přihlášku, je nutné k přihlášení přistupovat velmi odpovědně, protože podle počtu přihlášených bude vybráno díky vstřícnosti Lázní Luhačovice, a. s. ubytování. Závazné přihlášky posílejte **do 31. května 2001** na adresu: PhDr. Blanka Petráková, Muzeum Luhačovickeho Zálesí, 763 26 Luhačovice.

- dle zaslaných materiálů

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA NA SETKÁNÍ „PODÍL ŽENY NA UTVÁŘENÍ (NEJEN) REGIONÁLNÍ KULTURY“ V LUHAČOVICÍCH, 14.-16. 11. 2001					
JMÉNO A PŘÍJMENÍ (+ TITUL):					
TEL.:	MOBIL:	FAX:			
E-MAIL:					
INSTITUTE:					
POŽADUJI UBYTOVÁNÍ NA DNY:	13./14.	14./15.	15./16.	16./17.	17./18.
	11.	11.	11.	11.	11.
POBYT JE MOŽNO PRODLOUŽIT NA DALŠÍ VOLNÉ DNY.					
DATUM:			PODPIS:		

Společnost pro technologie ochrany památek a její činnost v roce 2001

Již více než pět let se Společnost pro technologie ochrany památek (STOP) snaží pracovníkům památkové péče, konzervátorům, restaurátorům, správcům sbírek i technologům, projektantům, organizacím a institucím, jejichž činnost je zaměřena do této oblasti, pomáhat při získávání, doplňování a rozšiřování technologických znalostí. Naše aktivity se zaměřují především na podporování kontaktů mezi jednotlivými profesemi a na shromažďování technologických informací z oboru. Na seminářích, které organizujeme, se pravidelně setkává kolem 80-100 zájemců o dané téma. Mají možnost si vyléhnout připravené referáty odborníků v dané problematice (texty referátů si odnesou ve sborníku), zúčastnit se diskuse k vyléhnutým příspěvkům a většinou mají možnost i kontaktovat několik firem, jejichž činnost (služby, výrobky apod.) profesně s tématem souvisí a které se na seminářích prezentují. Témata seminářů volíme tak, aby postupně pokrývala celou rozsáhlou oblast péče o památky movité i nemovité, umělecké i řemeslné apod.

Menší skupiny odborníků se zájmem o konkrétnější, úžeji vymezené téma se scházejí na pracovních setkáních – workshopech, jež STOP rovněž organizuje.

Druhou oblastí činnosti společnosti STOP jsou průzkumy domácího trhu s materiály a technologiemi, které jsou pro památkovou péči u nás

nabízeny. Snažíme se opět postupně zmapovat potřeby celého oboru. Tato činnost, organizačně, finančně i časově velice náročná, je pro firmy – účastníky průzkumů – zdarma; náklady hradí společnost STOP. Výsledky průzkumů jsou vždy zveřejněny jako samostatné publikace společnosti a většinou ve zkrácené formě i v některém z odborných časopisů (Stavba, Materiály pro stavbu, Kámen, Lignum, apod.). Pro případné zájemce jsme schopni zorganizovat průzkum materiálu či technologií i podle vzájemné dohody o tématu, rozsahu apod. Příklady některých průzkumů jsou uvedeny dále.

Soubornější informace o určitých skupině problémů, jednom památkovém objektu apod. jsou otiskovány ve čtvrtletníku Zpravodaj STOP, kde je možno rovněž najít aktuální informace o dokončených, právě probíhajících či připravovaných akcích společnosti.

A konečně poslední pravidelnou činností společnosti STOP jsou odborné knižní publikace. Jimi se snažíme postupně zaplňovat mezery v české odborné literatuře zabývající se ochranou, konzervováním či obnovou památkových objektů.

V neposlední řadě bychom rádi zmínili i organizaci vzdělávacích kursů, cyklů přednášek apod. např. na téma odstraňování graffiti a ochrany proti nim, ošetření kamene, fasádní nátěrové systémy apod. Díky spolupráci pracovníků památko-

vé péče s technologií, projektanty a specialisty v dalších oborech je společnost schopna připravit program podle dohody s konkrétním zájemcem (institucí, firmou, společností apod.). V tomto směru připravujeme i některé mezinárodní projekty, jejichž cílem by mělo být navázání spolupráce s odbornými pracovišti v zahraničí.

Společnost pro technologie ochrany památek je soukromé, neziskové a nezávislé občanské sdružení, které chce svou činností přispívat k ochraně našich památek. Spolupracuje s řadou organizací, institucí i výrobních, dodavatelských nebo prováděcích firem, řada z nich je přidruženými členy společnosti. Mezi přidruženými členy STOP najdeme výrobní podniky i odborné školy, památkové ústavy i kulturní instituce. Jejich přehled je rovněž možno najít na internetové stránce společnosti. Spojení na sekretariát: Společnost pro technologie ochrany památek, P.O.Box 73, 2174 01 Slaný, e-mail: stop@mbox.vol.cz.

Informace o společnosti, jejích členech i aktivitách jsou dostupné i na internetu (adresa <http://www.vol.cz/wstop>). Zde může zájemce zjistit, která akce se právě připravuje, může se přihlásit na seminář, projevit zájem o účast v probíhajícím průzkumu, ale může zde nalézt i seznam literatury, kterou společnost vydala.

NĚKTERÉ PRŮZKUMY, KTERÉ SPOLEČNOST ZORGANIZOVALA:

Průzkum hydrofobizačních prostředků (1996); Průzkum ochranných prostředků na dřevo proti biologickému napadení a ohni (1996); Průzkum mobilních jednotek pro regulaci vlhkosti a teploty vnitřního prostředí (1997); Průzkum prostředků na ochranu dřeva proti povětrnostním vlivům (1997); Průzkum prostředků na ochranu dřeva proti biotickému napadení a ohni (1997); Průzkum dřevěných šindelů (1998); Průzkum zpevňovačů kamene na českém trhu (1998); Průzkum mobilních jednotek pro regulaci vlhkosti a teploty vnitřního prostředí – aktualizace (1998); Průzkum přístrojů pro měření vlhkosti stavebních materiálů (1998); Průzkum odstraňovačů graffiti a antigraffiti nátěrů (1999); Průzkum zpěnitelných protipožárních nátěrů (1999); Průzkum přírodního kamene (1999); Průzkum pigmentů a pigmentových past (1999); Průzkum směsí pro přípravu umělého kamene (1999); Průzkum přípravků pro likvidaci plísní (2000); Průzkum pracovišť zajišťujících analýzy vlhkosti a solí ve stavbách (2000); Průzkum nátěrových hmot na kovy (2000); Průzkum pro-

středků pro čištění kamene (2000); Průzkum silikonových kaučuků pro výrobu forem (2000); Průzkum anti-graffiti prostředků a odstraňovačů graffiti (2000); Průzkum prostředků a zařízení pro zajištění klimatu výstavních prostor, archivů a depozi-tářů (2000).

PŘEHLED TÉMAT ZPRAVODAJE STOP

1998: č. 0: Omítky pro obnovu historických staveb.

1999: č. 1: Fasádní nátěrové hmoty a jejich odstraňování. č. 2: Odstraňování graffiti a ochrana proti nim. č. 3: Konzervace a povrchová úprava kamene. č. 4: Sanace vlhkého a zaso-leného zdiva.

2000: č. 1: Ochrana dřeva v památkové péči. č. 2: Vápno z pohledu památkářů a technologů. č. 3: Braunův Betlém u Kuksu. č. 4: Ochrana archivních fondů.

Knižní publikace: Pigmenty (E. Šimůnková, T. Bayerová, 1999). Dřevo (E. Šimůnková, I. Kučerová, 2000). Nástěnné malby (I. Vaněček, 2000). Opuka (P. Kotlík, J. Šrámek, J. Kaše, 2000).

PLÁN ČINNOSTI PRO ROK 2001

Semináře: Statické poruchy historických staveb (březen). Graffiti (duben). Nedestruktivní metody při průzkumu kamenných soch (květen). Použití jílu v tradičním stavitelství (červen). Biologické poškození 2001 (červen). Průzkum a restaurování barevné vrstvy (září). Křivoklát 2001 – vápenné nátěry (září). Popínava zeleň (říjen). Vlhkost ve stavebních památkách (listopad).

Workshopy: Biologické znečištění fasád (březen). Zkušenosti s problémem graffiti (duben). Jíly (květen). Zásady postupu při obnově památek (červen). Opravy historických omítek (listopad). Vápno – zvažované téma (prosinec).

Průzkumy: Sádra. Tenkovrstvá lepidla. Stěrkové izolace zdiva, minerální, bituminové. Dřevěné podlahy, dřevěná dlažba.

Zpravodaje STOP: č. 1: Dlažba – pálená, tavená, kamenná, dřevěná. č. 2: Diskusní (konkrétní téma dosud není určeno, uvažujeme např. o materiálu věnovaném souboru soch V. Levého v Liběchově). č. 3: Hrad Vízmburk. č. 4: Kadaň.

Jednáme i o mimořádných číslech věnovaných památkám některých měst (Olomouc apod.). Uvažujeme i o vydání knižní publikace věnované vápnu, jeho historii, vlastnostem i současným možnostem použití a skript, popisujících možnosti vybraných instrumentálních analytických metod při průzkumu památek.

P. Kotlík
předseda společnosti

Nová Paka

Městské muzeum

Ilustrace dětských knížek

28.4.2001 - 21.5.2001

Muzika Paka

26.5.2001 - 24.6.2001

Cyril Bouda - ilustrace

30.6.2001 - 16.9.2001

Nové Město na Moravě

Horácká galerie

Slavoj Kovařík - výběr z malířského díla

3.5.2001 - 24.6.2001

Jaroslav Válek - kovaná plastika

17.5.2001 - 26.8.2001

Ladislav Martínek (1926-1987) -

z umělcova odkazu Horácké galerie

28.6.2001 - 2.9.2001

Horácké muzeum

Vosková batika Zdeny a Hany

Kristových

8.3.2001 - 13.5.2001

Výstava Základní umělecké školy

červen 2001

Nové Město nad Metují

Městské muzeum

Šišky světa

duben - červen 2001

Nové Strašecí

Městské muzeum

Šikovné ruce - ruční tvorby žáků

a učitelů ZŠ Nové Strašecí

26.4.2001 - 27.5.2001

Nový Bor

Sklářské muzeum

Schránky vůní

12.4.2001 - 3.6.2001

Sklářské podnikání v oblasti

Nového Boru 1880-1930

22.6.2001 - 9.9.2001

Nový Hrozenkov

Památník Antonína Strnadla

Ing. arch. Jaroslav Kopecký -
architektura a Valašsko v obrazech

2.6.2001 - 31.7.2001

Olomouc

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Mystická Indie

10.5.2001 - 17.6.2001

Škola v období I. republiky

10.5.2001 - 1.7.2001

Vlaky, vláčky, koleje

7.6.2001 - 8.7.2001

Slezský křišťál

30.6.2001 - 26.8.2001

Opava

Památník Petra Bezruče

Narodil se před 100 lety

duben - červen 2001

Výstavní budova SZMO

Deset let Slezské

univerzity v Opavě

duben - červenec 2001

100. výročí Zemského

archivu v Opavě

23.5.2001 - 1.7.2001

Orlová

Výstavní síň Muzea Těšínska

Cestou necestou

květen - říjen 2001

Ostrava

Galerie výtvarného umění

Quadrat

5.4.2001 - 26.5.2001

Ostravské muzeum*Divadelní tvorba Alexandra Babraje**a kostýmy Elišky Zapletalové*

15.3.2001 - 10.5.2001

Ohrožené druhy rostlin a hub severovýchodní Moravy a Slezska

2.4.2001 - 27.5.2001

Den země v Ostravském muzeu

duben - květen 2001

Ostravská ZOO

duben - květen 2001

Meč - symbol cíl a moci

červen - srpen 2001

Ostrov nad Ohří

Letohrádek Ostrov - pobočka

Galerie umění Karlovy Vary

Bilance II. - české umění 2. poloviny

20. století - kresby

duben - červen 2001

Jan Samec - malba, kresba

červen - srpen 2001

Pacov

Městské muzeum Antonína Sovy

130 let hasičského

sboru v Pacově

květen 2001

Obrazy Oty Bubeníčka

červen 2001

Pardubice

Východočeské muzeum

Ohrožený svět savců

1.3.2001 - 24.6.2001

*Stanislav Libenský a Jaroslava**Brychtová - skleněná plastika*

6.4.2001 - 27.5.2001

Jetony a početní peníze

24.5.2001 - 2.9.2001

*Jaromír Rybák - imaginativní**krajiny a tvorové Bestiáře*

21.6.2001 - 2.9.2001

Petřvald u Karviné

Technické muzeum

Tajemství času

květen - prosinec 2001

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Sokolové - k historii hnutí

8.4.2001 - 31.5.2001

*Práce studentů**i vyučujících SSVŠ*

červen - červenec 2001

Galerie PM*Michal Jánský*

květen 2001

Jiří Řeřicha

červen 2001

Plzeň

Pivovarské muzeum

Emma Srncová - obrazy

květen - červen 2001

Západočeská galerie*Karel Špillar 1871-1939*

26.4.2001 - 24.6.2001

Západočeské muzeum v Plzni

Tisíc let české mince

24.11.2000 - 16.9.2001

Téma**Sláva barokní Čechie**

Umění, kultura a společnost 17. a 18. století

Národní galerie v Praze, Správa Pražského hradu a další

27. dubna - 28. října 2001

V průběhu právě končícího tisíciletí zasáhly české země třikrát výrazněji do evropských dějin výtvarného umění. Poprvé se tak stalo na přelomu 14. a 15. století, v čase zralé gotiky, podruhé o tři století později, kdy Čechy osobitým způsobem přispěly k vyznění evropského baroka, potřetí pak na počátku 20. století, v době výtvarných avantgard a formování nových uměleckých stylů. První a poslední z těchto podnětů je dnes přijímán vědeckou obcí i širší kulturní veřejností bez výhrad, avšak kolem baroka panuje v obecném povědomí stále řada otazníků. Baroko v Čechách není dosud vnímáno jako specifická odnož velkého slohu, který (naposledy v dějinách) sjednotil evropskou i zámořskou civilizaci v jednotném kulturním výrazu. O vysoké kvalitě špičkových uměleckých děl vzniklých v Čechách není sporu, ale doba jejich vzniku je paradoxně mnohdy chápána jako období kulturního a morálního úpadku v Čechách, jako období „temna“, jak zní oficiální čítankový termín. Hlavním cílem výstavy Sláva barokní Čechie je změnit tyto představy a ukázat světa i stíny barokní epochy v jejich celistvosti.

Výstava Sláva barokní Čechie je nejvýznamnějším výstavním projektem, plánovaným Národní galerií pro rok 2001. Navazuje ideově na legendární výstavu Pražské baroko v roce 1938 a na významné přehlídky českého barokního umění, uskutečněné v Československu i v zahraničí v 60.–80. letech. Na rozdíl od těchto expozic se současná výstava nezaměřuje pouze na vrcholná díla malířská a sochařská (i když i ta budou přirozeně vystavena), ale v mnohem větší míře zapojuje ukázky kresby a grafiky, uměleckého řemesla, knih, originálních architektonických plánů apod. Umělecko-historický přístup je zde důsledně kombinován s přístupem kulturně-historickým. Jednotlivé exponáty tak nebudou řazeny chronologicky, ale podle dobových kulturních témat. Památky tak budou vůbec poprvé zařazeny do původních kontextů, z nichž vzešly. Ve čtyřech výstavních prostorách v centru Prahy: v Obrazárně Pražského hradu, v klášteře sv. Jiří, ve Valdštejnské jízdárně a v paláci Kinských na Staroměstském náměstí, představí více než 1700 originálních památek vzniklých v 17. a 18. století.

Výstava bude rozdělena podle objektů do pěti tematických celků. Expozice v Obrazárně Pražského

hradu je nazvána Barokní triumfy (architekt: Petr Hornek). Návštěvníci zde uvidí soubor památek, prezentujících barokní víru, zbožnost a církev (soubor obrazů Petra Brandla včetně vrcholného Klanění sv. Tří králů z roku 1727, expresivní dřevěné plastiky M. B. Brauna a jeho východočeských následovníků, mariánské poutě, zemští patroni, barokní zlatnictví). Další část instalace bude věnována stykům barokních Čech s Evropou a světem. Představeny budou zámořské misie (základem této části bude ideální rekonstrukce barokní sbírky umění a kuriozit, nashromážděných v pražské jezuitské koleji především z darů misionářů), dále barokní cesty a cestování (prezentované mj. kolekcí uměleckých děl významných evropských umělců, objednaných pro české prostředí) a drobná doplňková instalace o dobovém obchodě a podnikání. Posledním tématem této části výstavy pak bude věda a vzdělání v barokních Čechách. Ze zajímavých exponátů této části uvedme např. soubor unikátních lékařských přístrojů ze Zdravotnického muzea nebo kolekci geografických přístrojů, mechanických hříček, přírodnin a uměleckořemeslných kuriozit, pocházející z někdejší univerzitní sbírky.

Památky, prezentující Barokní velmoc (architektka: Eva Reitingrová), budou shromážděny v klášteře sv. Jiří. Tato expozice bude věnována problematice politiky, monarchie a dynastie. Jejím základem bude portrétní galerie Habsburků, alegorické a oslavné obrazy i kolekce numismatická. Druhá kapitola této části se bude věnovat válce, míru a jejich ohlasům v barokní kultuře. V ní uvidí návštěvníci památky na české povstání z let 1618–1620 včetně několika monumentálních obrazů, připomenou si i třicetiletou válku (např. ukázkami výzbroje), turecké války (dominantu bude tvořit turecký stan ze zámku v Jindřichově Hradci, soubor osmanských zbraní a uměleckého řemesla, vojenské hudební nástroje) a na závěr pak války, vedené Marií Terezií.

Snad nejpoutavější částí výstavy bude expozice Svátky baroka (architekt: Vladimír Hora), situovaná do Valdštejnské jízdárny. Její prostor bude věnován teatralitě a divadlu jako základní složce barokní kultury, umožňující „poznávání Boha skrze tento svět“ prostřednictvím smyslového vnímání. Vystaveny budou spektakulární plastiky Braunovy, Brokofovy a Rohrbachovy, tvořící v minulosti

součást jedinečných, scénograficky pojatých souborů. Jako protiklad tohoto duchovního teatra pak bude představeno divadlo světské, památky na prostředí barokních šlechtických divadel, na prvním místě skvěle zachované kostýmy a rekvizity z divadla v Českém Krumlově. Odtud pochází i vůbec nejrozměrnější exponát, který diváci na výstavě uvidí: kompletní sestava divadelní scény vojenského tábora. Představeny budou i velké barokní světské i náboženské slavnosti, zejména divadelní inscenace u příležitosti korunovace Karla VI. v roce 1723 a velkolepá kanonizace Jana Nepomuckého v roce 1729. Na balkónech jízdnáry bude umístěna instalace, reflektující barokní tvorbu krajiny a vztahy k přírodě. Kresby a grafiky (např. tzv. Müllerova mapa Čech) doplní malý soubor barokní krajinomalby a originály architektonických plánů.

Expozice Život a smrt v baroku v paláci Kinských (architekt: Libor Čížek) bude jakýmsi stratigrafickým řezem napříč společností 17. a 18. století v Čechách. Oddíl Ozvěna Majestátu bude věnován nejvyšším složkám barokní společnosti: panovníkovi, jeho rodině a dvoru. Představí dvůr v Praze a jeho život za panování Ferdinanda III., Ferdinanda IV. a Leopolda I. Z období vlády Josefa I., Karla VI. a Marie Terezie budou prezentovány pobyty císařského dvora v Čechách, dvorské lovy či tereziánské proměny Pražského hradu. Kapitola nazvaná Chrám a klášter představí život a kulturní odkaz barokního katolického kléru. Uměleckořemeslné památky zde budou vystaveny vedle portrétů církevních hodnostářů, sochařských modelett, kreseb a grafik. Oddíl Zámek a palác přiblíží životní styl a kulturní investice aristokracie 17. a 18. století formou ideální rekonstrukce života barokního šlechtice. Ze zajímavých exponátů jmenujme ojedinělý soubor portrétů služebnictva z Manětína od Václava Dvořáka či protějškové podobizny hrabat Lažanských. Část Město zmapuje hmotnou a duchovní kulturu pobělohorských českých měst. Návštěvníci uvidí např. soubor vedut a obrazů měšťanských slavností, kolekci bozzet plastik z Karlova mostu, vůbec poprvé shromážděnou na jednom místě, památky vzešlé z cechů, nebo kolekci vynikajících portrétů a autoportrétů barokních mistrů, evokující vysokou duchovní úroveň městského prostředí. Pominuta nebude ani městská správa a samospráva, špitály a lékárny, či život židovských komunit v barokních městech. Další oddíl, Vesnice, se věnuje dosud nejméně zmapovanému úseku pobělohorské hmotné kultury. Podstatu expozice budou tvo-

řit autentické památky z lidového prostředí (nábytek, keramika, podmalby na skle, plastika, unikátní cyklus osmi deskových obrazů Tanec smrti z Kryštofova údolí. Závěrečná, rozsáhlá nevelká kapitola, nazvaná Exil, představí život nekatolické komunity v Čechách a v exilu, ukáže rozličné důvody emigrace, které nebyly jen náboženské, ale též profesní či ekonomické. Prezentována budou díla J. A. Komenského a jeho okruhu, i špičková díla J. Kupeckého a V. Hollara.

V unikátních prostorách románských a gotických sklepů pod palácem Kinských bude instalována poslední část výstavy – Poklady baroka neboli „klenotnice“ (architekt: Pavel Fanta) – vynikající ukázky barokního zlatnictví, sklářství, numismatiky a keramiky.

K výstavě je připraven rovněž bohatý doprovodný program, který ukáže barokní kulturu jako celek, jako fenomén, který výrazně poznamenal duchovní i hmotnou podobu celých Čech. V současné době se připravuje celá řada pražských a regionálních koncertů, výstav, rekonstrukcí barokních slavností, přednášek a dalších aktivit, které učiní rok 2001 „rokem baroka v Čechách“ (viz. níže). Hlavním pořadatelem doprovodného programu v Praze je Magistrát hlavního města Prahy, který inicioval vznik téměř třiceti projektů (cykly koncertů, divadelní představení, výstavy, programy Planetária a mnohé další).

Jako součást výstavy vychází i katalog zájezdů po barokních památkách Čech, Moravy a Slezska, nazvaný Barokem krok za krokem. Tento katalog, určený cestovním kancelářím a touroperátorům, vychází díky podpoře České centrály cestovního ruchu. Všechny významné barokní památky v České republice jsou rozděleny do pěti čtyřdenních zájezdů, které obsahují přesný časový harmonogram a technický rozpis zájezdu včetně kontaktů na kulturní, stravovací a ubytovací zařízení v příslušných místech.

Národní galerie v Praze ve spolupráci se Správou českých center připravila rovněž putovní prezentaci výstavy pro Česká centra v zahraničí. Program, nazvaný Krásy českého baroka, zahrnuje výstavu fotografií české barokní architektury Vladimíra Uhera a koncert či přednáška se v první polovině příštího roku uskuteční v Haagu, Mnichově, Budapešti, Paříži, New Yorku, Vídni a Bukurešti.

Výstava se koná pod záštitou prezidenta České republiky pana Václava Havla a za morální podpory České komise pro UNESCO. Hlavním partnerem výstavy Sláva barokní Čechie je Československá obchodní banka. Její dar umožní mimo jiné fy-

Počátky

Městské muzeum

Výstavní sály muzea, Na Hradbách 30

Obrázky z Indie

květen - červen 2001

Pohansko u Břeclavi

Městské muzeum a galerie Břeclav

Lovecké trofeje

21.4.2001 - 29.7.2001

Police nad Metují

Muzeum města Police nad Metují

Jiří Samek - grafika

červen - září 2001

Polička

Muzeum kuriozit a fotografií

Krajky a krabičky naší babičky

1.6.2001 - 1.9.2001

Polná

Muzeum Polná

Z prádelníků našich babiček

květen - září 2001

75 let loutkového divadla v Polně

květen - září 2001

Prace u Brna

Památník Mohyla míru

Napoleonské války a české země

11.4.2001 do roku 2004

Praha 1

České muzeum výtvarných umění

Richard Konvička - malířská tvorba

25.4.2001 - 10.6.2001

Thomas Josiph Landa

2.5.2001 - 10.6.2001

O lidech

27.6.2001 - 2.9.2001

Dům u Černé Matky Boží

Jiří Seifert - sochařské dílo

28.2.2001 - 13.5.2001

Objekt, objekt ...

31.5.2001 - 26.8.2001

Galerie Křižovníků - Klášter

Rytířského řádu křižovníků

s červenou hvězdou

Deset století architektury

5.4.2001 - 31.10.2001

Muzeum hlavního města Prahy

Expoziční budova

Lotyšská secese a symbolismus

20.4.2001 - 16.9.2001

Praha na úsvitu dějin - zrození

metropole

25.4.2001 - 16.9.2001

Terče pražských ostrostřelců

23.6.2001 do září 2001

Clam-Gallasův palác, Husova 20

Život v barokní Praze

pro rok 2001

Národní galerie v Praze

Valdštejská jízdná

Sláva barokní Čechie

26.4.2001 - 28.10.2001

Valdštejský palác

Florentáné - Umění z doby

medicejských velkověvodů

1.3.2001 - 3.6.2001

Klášter sv. Jiří

Sláva barokní Čechie

26.4.2001 - 28.10.2001

Palác Kinských

Sláva barokní Čechie

26.4.2001 - 28.10.2001

Šternberský palác

Francesco di Giovanni Gerrucci
prosinec 2000 - listopad 2001
Sláva barokní Čechie
25.4.2001 - 28.10.2001

Národní muzeum

Sbírka exlibris v Knižně NM
21.2.2001 - 31.5.2001
Jan Evangelista Purkyně
ve Vratislavi
únor - květen 2001

Neznámá Marie Fischerová-Kvěchová
(1892-1983)
červen - září 2001
Julius Zeyer
červen - září 2001

**Historické muzeum - Tyršovo muzeum
tělesné výchovy a sportu**

Zrcadlo doby. Český a československý
tělovýchovný a sportovní
diplom 1891-2001
14.2.2001 - 15.5.2001

**Náprstkovo muzeum asijských,
afrických a amerických kultur**

Mapuche - Lidé země
15.2.2001 - 25.5.2001

Vzpomínky na samurajskou slávu
22.3.2001 - 16.9.2001

Madagaskar ve fotografii

3.5.2001 - 10.6.2001

Cesty k bohům

14.6.2001 - 30.9.2001

Jaroslav Klápště - fotografie

20.6.2001 do září 2001

Památník národního písemnictví

Nejkrásnější česká kniha roku
27.4.2001 - 27.5.2001

Božena Němcová - Obraz

mezi obrazy (I. část)

duben - říjen 2001

Nejkrásnější knihy Slovenska

květen - červen 2001

Božena Němcová - Obraz mezi

obrazy - v díle Jiřího Koláře

květen - srpen 2001

Správa Pražského hradu

Deset století architektury

6.4.2001 - 31.10.2001

Sláva barokní Čechie - umění, kultura

a společnost 17. a 18. století

27.4.2001 - 28.10.2001

**Uměleckoprůmyslové museum
v Praze**

Jaroslav Rössler - fotografie,

koláže, kresby

14.3.2001 - 20.5.2001

Židovské muzeum v Praze

Galerie R. Guttmana, U Staré školy 1

Robert Guttman - malíř a turista

4.4.2001 - 17.8.2001

Španělská synagoga

Stříbro ze sbírek Židovského muzea

a moderní práce Aví Birana

17.5.2001 - 30.9.2001

Praha 5

NG - Sbírka mimoevropského umění;

Archiv Národní galerie v Praze

Pocta Raineru Kreisslovi - Asijská

sbírka věnovaná NG

22.10.2000 - 30.9.2001

Ztracený obzor - z pokladů tibetského

buddhistického umění

18.2.2001 - 3.6.2001

zicky zachránit některá významná barokní díla, která by jinak definitivně podlehla zubu času. Tato díla, z nichž většina není v majetku Národní galerie, budou po restauraci prezentována na výstavě a po jejím ukončení vrácena jejich vlastníkům a správcům. Mezi nejvýznamnější z nich patří obrazy Jana Petra Molitora a Jana Kryštofa Lišky, barokní orloj ze zámku v Mnichově Hradišti nebo čtyři obrazy z manětínského cyklu Václava Dvořáka.

Aktuální informace o výstavě a doprovodném programu jsou na internetové adrese www.barokng.cz

Informace o výstavě:

OTEVÍRACÍ DOBA: Všechny expozice jsou otevřeny denně kromě pondělí od 10.00 do 18.00 hodin.

VSTUPNÉ: Jednotlivá expozice (vstupenka je platná v den zakoupení): základní 90,- Kč; snížené 50,- Kč; rodinné 200,- Kč; školní skupina (za žáka) 20,- Kč. Všechny expozice (vstupenka je platná po celou dobu konání výstavy): základní 300,- Kč; snížené 180,- Kč; rodinné 700,- Kč; školní skupina (za žáka) 70,- Kč. Vstupenka, opravňující k třem vstupům do všech expozic (vstupenka je platná po celou dobu konání výstavy): základní 600,- Kč; snížené 360,- Kč; rodinné 1400,- Kč. Všechny typy vstupenek lze zakoupit v pokladnách jednotlivých výstavních prostor.

Přehled doprovodných programů:

PROGRAMY V EXPOZICÍCH VÝSTAVY, KTERÉ POŘÁDÁ NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE, STAROMĚSTSKÉ NÁM. 12, PRAHA 1, TEL.: 02/2321459

Lektorské výklady a pořady k výstavě. Cyklus *odborných přednášek* k různým aspektům české barokní kultury. Pravidelná čtení z *české barokní literatury* ve Valdštejnské jízdárně. Cyklus *koncertů* barokní hudby v prostorách výstavy: Majáles aneb Máj a les (Bukolika barokní Čechie), Ritornello, um. ved. Michal Pospíšil (2. 5. 2001); Osobnosti pozdního baroka: František Benda a C. P. E. Bach, Shalev Ad El – cembalo, Jan de Winne – flétna (16. 5. 2001); Kroměřížské hudební inspirace, Capella Regia, um. ved. Robert Hugo (25. 7. 2001); Hudba pražského manýrismu, Ad Vocem, um. ved. Přemysl Vacek (29. 8. 2001); Orchestrální sonáty F. I. Tůmy (premiéra), Ipocondria ensemble, zakladatel Filip Dvořák (19. 9. 2001); Hudba olomouckého biskupství, Societas incognitorum, um. ved. Eda Tomašík (10. 10. 2001). Čtyři tváře hudby vrcholného baroka na Zbraslavi: Hudba na chrámovém kůru, Capella Regia (20. 5. 2001); Hudba v pražských palácích, Collegium 1704 (17. 6. 2001); Hudební in-

spirace barokní Čechie I – Italská duchovní hudba, Capella Regia (28. 7. 2001); Hudební inspirace barokní Čechie II – Instrumentální hudba Benátek, Collegium 1704 (11. 8. 2001); Hudba v klášterních ambitech, Marc Niubó – zpěv, Václav Kapsa – barokní flétna (22. 9. 2001); Hudba v pleněru – Vzhůru na ptáky (Lovecké a pseudolovecké písně barokní Čechie), Ritornello, um. ved. Michal Pospíšil (13. 10. 2001).

ODBORNÉ PŘEDNÁŠKY A VYCHÁZKY:

Vycházky barokní Prahou: Barokní kostely; Barokní sochařství; Barokní paláce; Barokní Pražský hrad; Barokní opevnění; Barokní zahrady (leden–prosinec 2001). Pořádá Pražská informační služba, Betlémské nám. 2, Praha 1, tel.: 02/21714152, 21714151.

Astronomické památky Prahy – tematické vycházky s odborným výkladem (září a říjen 2001). Pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, Petřín 205, Praha 1, tel.: 02/57320540.

Cyklus historických přednášek (září–prosinec 2001). Štefánikova hvězdárna. Pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, Petřín 205, Praha 1, tel.: 02/57320540.

Světa a stíny baroka – cyklus pořadů stanice Vltava – Český rozhlas 3. Pořádá Vltava – Český rozhlas 3, Vinohradská 12, Praha 2, tel.: 02/21552616, 21552681. Cyklus 24 přednášek českých i moravských historiků a dalších odborníků o dění, životě a kultuře v zemích Koruny české zejména v letech 1620–1740 s navazujícími hodinovými besedami nad dopisy posluchačů. Vysílá Český rozhlas 3 – Vltava v dlouhodobé programové řadě Souvislosti, od úterý 3. 4. 2001 do konce září od 17.00 do 17.30 hod. Besedy každou třetí kalendářní neděli od 16 hodin (první 20. 5. 2001).

AD / Dějiny. Pořádá Prostor – architektura, interiér, design, o. p. s., tel.: 02/57328201. Cyklus internetových přednášek na téma historie a současnost české architektury. Přednášky, zveřejněné na www.prostor.net, jsou souběžně uváděny v Českém rozhlasu – stanice Praha a v Hospodářských novinách. Víceletý cyklus bude v roce 2001 soustředěn na barokní architekturu a design.

Přírodní vědy v barokních Čechách (22. 3. 2001 v 16.15 hod.). Pořádá katedra fyziky elektrotechnické fakulty ČVUT, Technická 2, Praha 6, tel.: 02/24352383. Přednáška v rámci cyklu Fyzikální čtvrtky.

Exaktní vědy v barokních Čechách (27. 3., 24. 4., 22. 5., 12. 6., 25. 9. a 23. 10. 2001 od 15 hodin). Pořádá katedra matematiky stavební

fakulty ČVUT ve spolupráci s Jednotou českých matematiků a fyziků, Thakurova 7, Praha 6, tel.: 02/24354388. Přednášky v Seminári pro dějiny matematiky.

VÝSTAVY

Život v barokní Praze (28. 5.–říjen 2001). Clam-Gallasův palác, Husova ul. 20, Praha 1. Pořádá Archiv hl. m. Prahy a Muzeum hl. m. Prahy, tel.: 02/24227492. Výstava zobrazuje všední den života obyvatel barokní Prahy – vystaveny jsou předměty muzejní povahy a archiválie.

Buquojské sklo. Uměleckoprůmyslové museum v Praze, ul. 17. listopadu 2, Praha 1, tel.: 02/51093111.

Krásy architektury českého baroka. Barokní architektura ve fotografiích Vladimíra Uhera (18. 7.–16. 9. 2001). Obecní dům (Jídelny v 1. patře), nám. Republiky 5, Praha 1, tel.: 02/22002147.

Barokní Praha. Muzeum hl. m. Prahy, Na Poříčí 52, Praha 8, tel.: 02/24227492. Pokračování stálé expozice, otevřené 29. 6. 2000, která zpřístupňuje veřejnosti rozsáhlé a kvalitní sbírky Muzea hl. m. Prahy z období od českého stavovského povstání do spojení čtyř pražských měst v roce 1784.

Výstava restaurátorských prací manželů Hamsíkových: obrazy a polychromované plastiky vrcholného baroka (1. 4.–31. 10. 2001). Trojský zámek v Praze. Pořádá Galerie hl. m. Prahy, Mickiewiczova 3, Praha 6, tel.: 02/33324170.

Astronomie a fyzika barokní Prahy (červenec–srpen 2001). Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy Praha, Královská obora 233, Praha 7, tel.: 02/33376452. Tematická výstava a úprava historické části stávající expozice (12 panelů dokumentárních fotografií a dalších materiálů).

Kamenná krása barokní Prahy (červenec 2001). Barokní refektář dominikánského kláštera u sv. Jiljí, Jilská 7, Praha 1. Pořádá Czech Photo, o. p. s., tel.: 02/33072022. Výstava prezentuje poklady pražského baroka prostřednictvím pohledu významných českých fotografů, specializovaných na historické památky.

Praha fotografická (březen 2001). Křížová chodba a Rytířský sál Staroměstské radnice. Pořádá Společnost přátel fotografie, občanské sdružení, tel.: 02/33071519, 33071503. Tradiční soutěž fotografů zahrnuje na rok 2001 i téma památek baroka v Praze.

Restaurování barokních sochařských děl na Akademii výtvarných umění v Praze (1. 10.–30. 11. 2001) Galerie Lapidárium, Rámová 6, Praha 1. Pořádá Nadace Český barok, tel.: 02/7950303. Výstava seznamuje ši-

rokou veřejnost s desetiletou činností ateliéru restaurování na AVU v Praze prostřednictvím prezentace několika restaurovaných děl, všech diplomových prací, ukázky vlastní tvorby studentů a zejména technických postupů při restaurování.

KONCERTY A HUDEBNÍ PROJEKTY:

Slavnostní koncert k zahájení projektu Sláva barokní Čechie (27. 4. 2001 v 19.30 hod.). Kostel sv. Šimona a Judy, Pořádá Český rozhlas 3 – Vltava, tel.: 02/21552640. Heinrich Ignác Franz Biber: Missa a sei voci, gregoriánské zpěvy baroka. Účinkují Capella Regia a Schola Gregoriana Pragensis. Koncert přenáší v přímém přenosu Český rozhlas 3 – Vltava.

Cyklus koncertů v kostele sv. Šimona a Judy (červenec–srpen 2001). Kostel sv. Šimona a Judy, Dušní ul., Praha 1. Pořádá Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, tel. 02/3231068. Varhanní skladby českých barokních mistrů – letní varhanní koncerty nebo koncerty s dominantní varhanní složkou s uvedením děl Bohuslava Matěje Černožského, Šimona Brixie, Josefa Ferdinanda Segera a Františka Ignáce Tůmy.

Adam Václav Michna z Otradovic: pocta dominantnímu zástupci českého raného baroka (září nebo říjen 2001). Zahajovací koncert cyklu Stará hudba v sezóně 2001-02 (Robert Hugo, Capella Regia a hosté).

Jan Dismas Zelenka – Sub Olea Pacis et Palma Virtutis (červen 2001). Vladislavský sál Pražského hradu. Pořádá Správa Pražského hradu a Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, tel.: 02/3231068. Repríza úspěšného provedení korunovačního melodramatu J. D. Zelenky.

Oratorium v konfrontaci – cyklus oratorních představení (11. 5., 27. 6., 20. 7., 7. 9., 14. 9., 19. 10. 2001). Kostel Nejsvětějšího Salvátora v Klementinu. Pořádá Robert Hugo, umělecký vedoucí souboru Capella Regia, tel.: 02/44462679, ve spolupráci s Francouzským institutem v Praze a Italským institutem v Praze. Canoro pianto – Dramatická hudba raného baroka (rekonstrukce jezuitského divadelního představení), účinkuje Ritornello; Giacomo Carissimi: Potopa světa – Diluvium universale (vrcholná díla římské oratorní tradice z českých pramenů), účinkuje Capella Regia; M. A. Charpentier: Histoires sacrées (nejznámější díla Carissimiho následovníků ve Francii); Antonio Draghi: San Wenceslao (Praha 1680, Italské oratorium ve Vídni a Praze), účinkuje Capella Regia; Michael Bartoloměj Zelenka: Dialogus Abraham a Isaak (Oratorium na český text z r. 1679), J. K. Dolar: Miserere a pašijová moteta z českých

Praha 7

Národní technické muzeum

Mezi dveřmi a oknem - počítačová grafika Jaroslavy Severové
10.4.2001 - 6.5.2001

150 let dráhy Praha - Drážďany
květen 2001

Národní zemědělské muzeum

Nová stálá expozice: Muzeum Titaniku (od 19. 3. 2001) - historický odkaz plavby a ztroskotání parníku Titanic (1912).

Jindřich Štreit - Sibíř, Lidé olomouckého kraje, Maďarská vesnice
leden - červen 2001

Pavel Novák: Praha - největší vesnice únor - červenec 2001

NG - Veletržní palác; Sběrka moderního a současného umění a Sběrka umění 19. století

Exteriérová expozice soch a objektů
2000 - 2001

Frank Malina alt. L. Ferlingetti
duben - červen 2001

Adriana Šimotová
24.5.2001 - 5.8.2001

Josef Čapek
24.5.2001 - 5.8.2001

Richard Meier, architekt
31.5.2001 - 5.8.2001

Prachatice

Prachatické muzeum

Šumava na sklonku tisíciletí - fotografie Maxe Maiera
27.3.2001 - 3.6.2001

Zůstaneme vojáky svobody - Legionáři Prachaticka
27.3.2001 - 3.6.2001

Japonské lidové hračky
12.6.2001 - 2.9.2001

Kouzlo starých mlýnků a vah
12.6.2001 - 2.9.2001

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově

Hana Wichterlová - sochy
24.4.2001 - 10.6.2001

Andalusie - fotografie
26.4.2001 - 3.6.2001

Schola Ludus
31.5.2001 - 1.7.2001

Rostliny pro zdraví a krásu
7.6.2001 - 29.7.2001

Výstavní sál muzea Prostějovska

Josef Kremláček - ilustrace
22.3.2001 - 13.5.2001

Vítězná křídla
17.5.2001 - 24.6.2001

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Ať otevře se brána nebeská
22.4.2001 - 25.11.2001

Sochař Otmar Oliva
17.6.2001 - 16.9.2001

Lilie - výstava květin
30.6.2001 - 8.7.2001

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově

Domácnost našich babiček
1.3.2001 - 13.5.2001

Vlastimil Kozák: obrazy, fotografie, texty
3.3.2001 - 3.5.2001

Miloš Roháč - výbor fotografického díla
19.4.2001 - 3.6.2001

Výtvarné dílo Inky Delevové

8.5.2001 - 17.6.2001

Svět pohlednic

17.5.2001 - 22.7.2001

Pavučiny: užítí krajky v minulosti a dnes

7.6.2001 - 29.7.2001

Iveta Juchelková - fotografické akty

21.6.2001 - 29.7.2001

Přerov nad Labem

Polabské národopisné muzeum

Jaro na vsi

1.4.2001 - 8.5.2001

Bednárna - přísáří

Modely lidových staveb a památek

15.5.2001 - 30.7.2001

Příbram

Muzeum Třetího odboje Konfederace politických vězňů ČR

Všem, kteří vzdorovali

15.2.2001 po celý rok 2001

Okresní muzeum Příbram - Hornické muzeum

Galerie Zámeček, Příbram I/104

Svět hmyzu

13.6.2001 - 2.9.2001

Hospodářské stavby zemědělských

usedlostí Podbrdská a stř. Povltaví

13.6.2001 - 2.9.2001

Slivice u Příbramí, Strakonice

Rekonstrukce bitvy u Slivice r. 1945

a jízda historických válečných vozidel

podél demarkační čáry

12.5.2001 - 13.5.2001

Rakovník

Okresní muzeum

GZW Rakovník - Lenka

Hejdová - Génus loci

19.4.2001 - 13.5.2001

Jan. A. Pacák - Lehké ohlédnutí

28.4.2001 - 27.5.2001

Vysoká brána

7.5.2001 - 8.5.2001

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka

Lišejníky - poklady přírody

duben - červen 2001

Obrazy Josefa Klímy

22.6.2001 - 26.8.2001

Zvířata v ZOO - fotografie P. Pecháčka

29.6.2001 - 26.8.2001

Roudnice nad Labem

Galerie moderního umění

František Dvořák - obrazy

květen - červen 2001

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum

Čajové konvičky z I-sing

23.2.2001 - 8.5.2001

Kašpárek hledá dědečka

30.3.2001 - 28.10.2001

Auta pro příští století - design na ČVUT

19.4.2001 - 20.5.2001

Veteráni

5.5.2001

Klubová výstava špiců

13.5.2001

Byli jsme zatím tři - 3 generace

fotografů Fymanů

23.5.2001 - 24.6.2001

Roztocké vily

1.6.2001 - 28.10.2001

pramenů 17. století, účinkuje Ad Vocem; J. D. Zelenka: Immisit Dominus pestilentiam (Praha 1709, oratorium komponované pro kostel Nejsv. Salvátora v Klementinu – nejstarší dochovaná skladba J. D. Zelenky), účinkuje Capella Regia.

Letní slavnosti staré hudby – mezinárodní hudební festival (červen–srpen 2001). Interiéry a exteriéry historických staveb v Praze. Pořádá Collegium Marianum – Týnská škola, Melantrichova 19, Praha 1, tel.: 02/24226972.

Dvorské slavnosti: Kostel sv. Šimona a Judy, Rytířský sál Valdštejnského paláce (10. 6. 2001), Antonio Vivaldi – la Senna festeggiate (Seina oslavující) – serenata „alla francese“ z roku 1726 (česká premiéra). Trojský zámek (18. a 19. 8. 2001), Antonio Draghi – L'Avidità di Mida O chamtivosti Midasově – komická opera s tanci z roku 1671 (novodobá premiéra). Vrtbovská zahrada (15. 7. 2001), Johann Heinrich Schmelzer – Hercules und Onfale – serenata z roku 1676 s balety. Kostel sv. Šimona a Judy, Rytířský sál Valdštejnského paláce (28. 7. 2001), Hudba pro Evropu – J. A. Benda, Fr. Benda, J. V. A. Stamitz.

Církevní slavnosti: Klementinum a servitský klášter (24. 6. 2001), Staroměstská poutní slavnost ke sv. Peregriovi z roku 1727 – hudebně dramatická rekonstrukce barokní slavnosti s alegorickými výjevy (novodobá premiéra). Barokní knihovní sál bývalého kláštera servitů (17. 6. 2001), D. F. W. Thallmann a A. Turner: Amoris Divini Dilectio – školské hudební drama řádu piaristů z roku 1694.

Hudební akademie Starého Města pražského – cyklus komorních koncertů staré hudby (květen a září 2001). Barokní knihovní sál bývalého kláštera servitů. Pořádá Collegium Marianum – Týnská škola, Melantrichova 19, Praha 1, tel.: 02/24226972. Cyklus navazuje na tradici pražského koncertního života 18. století. Hudební akademii založili čtyři pražští měšťané a vytvořili instituci, která svojí činností za účasti domácích i cizích hudebníků umožnila rozkvět vokální a instrumentální hudby v Praze.

DIVADELNÍ A TANEČNÍ PŘEDSTAVENÍ:

Faust (červenec 2001) Open-air představení. Pořádá Divadlo Minor, Vodičkova 6, Praha 1, tel.: 02/22231702. Humorné loutkové představení s mnoha scénickými efekty, nastudované v dvou verzích (divadlo a plnění), je určené dětem, dospělým i zahraničním návštěvníkům Prahy. Diváky seznámí s jednou z nejzákladnějších her světové dra-

matiky, s krásnou pověstí i českým loutkářstvím.

Praha stovžatá (celoročně). Pořádá Studio Ypsilon, Spálená 16, Praha 1, tel.: 02/24946524. Inscenace je sledem podstatných událostí, které se během staletí odehrály na území našeho hlavního města, počínaje prvními Přemyslovci, přes dobu Karla IV., husitství, éru Rudolfa II. a Marie Terezie a dále až po nejžhavější současnost. Důležitou složkou inscenace jsou osobité interpretace řady hudebních děl, ať už středověkých, renesančních či barokních, nebo klasických operních árií z minulého i našeho století.

Camera Obscura – Faust (25. 6.–25. 7. 2001). Vyšehrad – Gorlice (barokní sklepení). Pořádá scéna Městských divadel pražských – divadlo Komédie, tel.: 02/24216015, 24222484. Divadelní projekt je inspirován původním textem anglického barokního autora Christophera Marlowa (Faust), barokním prostorem vyšehradských kasemat s originálními barokními sochami z Karlova mostu a praxí barokního divadla jako divadla vizuálních efektů a kouzel. Úmyslně rezignuje na bombastičnost barokních podívaných, ale obrací se k hledání transcendence a místa člověka ve světě. Využívá barokního námětu v barokních podzemních prostorech. Režie Michal Dočekal, postavu Fausta ztvárnil David Prachař.

Lilofee (květen–červen 2001) 10 představení. Ledeburská zahrada. Pořádá Dětská kočovná společnost Molière, tel.: 0606929399. Taneční a divadelní představení Lilofee je vytvořeno na motivy romantické hry německého básníka Manfreda Hausmanna. Pohádková vize plná tajuplných bytostí a abstraktních žvlů se odehrává u fontán v prostředí podmanivé krásy Ledeburské barokní zahrady pod Pražským hradem.

Dvě tváře barokního divadla (premiéra v srpnu/září 2001). Divadelní klub Exces, knihovní sál bývalého kláštera servitů. Pořádá divadelní spolek LAURIGER, tel.: 02/57810179. V novodobé premiéře se uvádějí dvě hry, které vznikly s cílem oslavit sv. Jana Nepomuckého: ve Vamberce vzniklá Komédie o sv. Janě Nepomuckém a jezuitská hra Angelus ad Aras D. Joannes Nepomucenus, napsaná pro nejnižší gymnaziální třídu novoměstské školy.

Barokní opera (září 2001). Divadlo v Řeznické. Pořádá Blanka Borůvková – Hafan studio, tel.: 02/24313151. Legendární loutkové představení bratří Formanů „O komínku nakřivo postaveném“.

Praga Jesuitica. Divadlo Archa, Na Poříčí 26, Praha 1, tel.: 02/2322577. Koniáš – divadelní před-

stavení, zabývající se teatralností činů a kázání jezuitů. Z Čech do světa a zase zpět – misijní působení přivedlo některé členy jezuitského řádu až k čínskému císaři a do Japonska. Z těchto dálav přinášeli čeští jezuité první zprávy o jiných kulturách. Jsou dochovány dokumenty o působení Karla Slavička v Číně či mučednickém osudu Karla Spinoly v Japonsku. Elogia – podkladem pro toto představení budou anekdotické příběhy ze života tzv. lidových jezuitů. Příhody ze života pátera Chanovského svou upřímnou naivitou připomínají příběhy chasidských Židů. Osud kazatele a básníka Bedřicha Bridela je příkladem lidské obětavosti při boji s morem.

Mecenáš František Antonín hrabě Špork (duben–květen 2001). Viola, Národní třída 7, Praha 1, tel.: 02/24220844. Literárně dramatický pořad zábavně vzdělávacího charakteru, který představuje kontroverzní osobnost hraběte Šporka. Představení využívá historických materiálů, dobových literárních památek, anekdot, lidových podání, ale i impresie umělců, kteří měli vztah především ke Šporkovu Kuksu. Součástí pořadu budou i ukázky z děl současných básníků a literátů se vztahem ke šporkovské tematice, a rovněž ukázky dobové hudby. Režie Tomáš Vondrovic, účinkují Petr Pelzer a Vladislav Beneš.

Jeden spolu domeček šnek a šnekna nemívá (duben–květen, září–říjen 2001). Krytové divadlo Orfeus, Plzeňská 76, Praha 5. Pořádá Občanské sdružení pro podporu činnosti divadla Orfeus, tel.: 02/51510059. Literární pořad sestavený z netradičních barokních textů, které zahrnují nejrůznější žánry: religiózní i světské, humorné i vážné. Scénář zahrnuje texty Matěje Václava Šteyera, Giovannioho Batisty Manni, Bohumíra Josefa Hynka Bílkovského, Martina Pruggeria, Jana Ignáce Libertina a dalších. V představení účinkují čtyři herci.

ASTRONOMIE:

Programy pod umělou oblohou Planetária: Pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, Královská obora 233, Praha 7, tel.: 02/33376452. Hvězdy v rytmu baroka – barokní hudba pod umělou hvězdnou klenbou planetária. Kosmorama s laserovou a panoramatickou projekcí (červen, červenec, srpen 2001 – každý čtvrtek v 19.30 hod.). Géniové barokní astronomie – poutavý audiovizuální program o pobělohorské astronomii v českých zemích, mj. o životě a díle "českého Newtona" Jana Marka Marci z Kronlandu (červenec a srpen 2001 v odpoledních hodinách).

Astronomie a fyzika barokní Prahy (červenec–srpen 2001). Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, Královská obora 233, Praha 7, tel.: 02/33376452. Tematická výstava a úprava historické části stávající expozice (12 panelů dokumentárních fotografií a dalších materiálů).

Astronomické památky Prahy – tematické vycházky s odborným výkladem (září a říjen 2001). Pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, Petřín 205, Praha 1, tel.: 02/57320540.

Cyklus historických přednášek (září–prosinec 2001). Štefánikova hvězdárna. Pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, Petřín 205, Praha 1, tel.: 02/57320540.

PROJEKTY V DALŠÍCH OBJEKTECH:

Zámek Troja – excelentní ukázka barokní architektury v jejím totálním pojetí.

Karlův most – s originálním souborem barokních soch.

Gorlice – podzemní sál na Vyšehradě – lapidárium originálů barokních soch z Karlova mostu nahrazených in situ kopiemi.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE:

Barokní Čechie – Praha doby baroka (24.–29. 9. 2001). Palác Kinských, Clam-Gallasův palác. Pořádá Národní galerii v Praze, UK, Archiv hl. m. Prahy, Akademie věd ČR, Universität Wien, Institut für Ost- und Süd-Europa Forschungen Wien

Regiony:

STŘEDNÍ ČECHY

Putování do Hájku. Poutní cesta z Litovic do Hájku a klášter v Hájku (22. 6. 2001). Pořádá Památkový ústav středních Čech ve spolupráci s PF UK, Národní galerii v Praze, Řádem františkánů a obecními úřady Červený Újezd a Hostivice, tel. 02/2321459. Literárně hudební rekonstrukce barokní pouti v autentickém prostředí významného poutního místa 17. a 18. století.

Zámek Mnichovo Hradiště. Ve správě Památkového ústavu středních Čech, tel.: 0329/773098. Koncert barokní hudby – pěvecký smíšený sbor Gaudium Pragense (23. 6. 2001 v 17.00 hod.). Barokní koncert v zámeckém divadle – kvarteto Atlantis Collegium (7. 7. 2001 v 17.00 hod.). Novodobá světová premiéra barokní opery Alessandra Scarlattioho v zámeckém divadle – soubor Capella Academica, pořádáno s Českou Handlovou společností (7.–9. 9. 2001 v 17.00 hod.).

Zámek Hořovice. Ve správě Památkového ústavu středních Čech, tel.: 0316/512479. Koncerty barokní hudby ve Slavíkově sále.

Paleta – přehlídka dětské tvorby
2.6.2001 - 3.6.2001

Středověké trhy a historický šerm
9.6.2001

Fantazie barev – obrazy S. Krajčicka
27.6.2001 - 29.7.2001

Park

Kameny – sochy Jiřího Kačera
17.5.2001 - 28.10.2001

Rožnov pod Radhoštěm Valašské muzeum v přírodě, NKP

Dřevěné městečko

Muzeum bez hranic
22.5.2001 - 27.5.2001

Slabikář devatera řemesel
26.5.2001

Romská píseň
30.6.2001

Dřevěné městečko, Mlýnská dolina, Valašská dědina

Svatovítský jarmark
16.6.2001 - 17.6.2001

Rumburk

Okresní muzeum Děčín - pobočka

Rumburk

Naivní umělec Boris Trantina
opět v muzeu

4.4.2001 - 20.5.2001

Rumburská vzpoura
18.5.2001 - 20.5.2001

Rýmařov

Městské muzeum v Rýmařově

Jiří Žlebek – architektura
28.4.2001 - 27.5.2001

Soutěž o Cenu Karla Schinzela
1.6.2001 - 24.6.2001

Dušan Pospíšil – malba
30.6.2001 - 29.7.2001

Říčany

Městské vlastivědné Mudruňkovo muzeum v Říčanech

Femina – Femina – Femina
3.5.2001 - 24.6.2001

Říčansko – přírodopisný a geologický výzkum

28.6.2001 - 14.9.2001

Sedlčany

Městské muzeum

Kulturní dům Josefa Suka
Čeněk Habart, fotograf

a badatel

20.6.2001 - 9.8.2001

Skuteč

Městské muzeum

Obuv a ševcovské nářadí
19.4.2001 - 20.5.2001

Štěpán Doležal – kresby
červen 2001

Slavkov u Brna

Historické muzeum

Tajemství zámeckého sklepení – oživená historie
příležitostně v roce 2001

Napoleonské války a české země
10.4.2001 do prosince 2004

Grafičky Karla Tomana
červen - červenec 2001

Město Slavkov, Společenský dům

Svatobranské hody
26.5.2001 - 27.5.2001

Soběslav

Pobočky Husitského muzea v Táboře

Rožmberský dům

Příroda severního Turecka
květen - červen 2001

Tajemný svět lišejníků
červen - červenec 2001

Smrkův dům

Výstava dětských prací
5.5.2001 - 31.5.2001

Růžena Máčová - šité hračky
3.6.2001 - 30.6.2001

Sokolov

Okresní muzeum Sokolov

J. Beránek - průřez tvorbou
21.4.2001 - 3.6.2001

Karikatury

květen 2001

Indie

červen 2001

Sukulenty a fotografie
7.6.2001 - 1.7.2001

Stará Boleslav

Staroboleslavská brána

Archeologie Staré Boleslavi
1.5.2001 - 31.10.2001

Stará Huť

Památník Karla Čapka - Strž

Den pejsků

19.5.2001

Stěbořice

Arboretum Nový Dvůr

Oživlé dřevo

říjen 2000 - květen 2001

Umění mezi květy

červen - září 2001

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Strakonická nocktura

duben, červen, září, prosinec 2001

Josef Synek - obrazy

24.4.2001 - 27.5.2001

Je muzeum zábava nebo otrava?

24.4.2001 - 27.5.2001

Knížní vazba

26.4.2001 - 17.6.2001

29. ročník Mezinárodní výstavy dětských výtvarných prací LIDICE 2001

4.6.2001 - 22.7.2001

Modely hradů a zámků

12.6.2001 do srpna 2001

Markéta Mazancová - obrazy, textil

19.6.2001 - 12.8.2001

Strašidla na hradě

28.6.2001

Strážnice

Městské muzeum

Fotografie - Bílé Karpaty

duben - květen 2001

Ze života hmyzu

červen - září 2001

Ústav lidové kultury - Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

Festivalový areál

Strážnice 2001 - 56. ročník mezinárodního folklorního festivalu

22.6.2001 - 24.6.2001

Festivalový areál, skanzen

Dětská Strážnice 2001

1.6.2001 - 2.6.2001

Kolín, Kouřim, Český Brod. Baroko na Kolínsku I.: Společnost a kultura v letech 1650-1730, rané a vrcholné baroko. Regionální muzeum v Kolíně, Podlipanské muzeum v Českém Brodě, Muzeum Kouřimska v Kouřimi. Rozsáhlý výstavní projekt zaměřený na prezentaci památek barokního umění z kolínského regionu: Muzeum Kouřimska v Kouřimi - Barokní kultura na Kolínsku. Regionální muzeum v Kolíně (budova historie) - Barokní architektura a umělecké řemeslo. Podlipanské muzeum v Českém Brodě - Barokní sochařství a malířství. Doprovodný program: cyklus přednášek, exkurze, divadelní představení, atd. Baroko na Kolínsku II.: Společnost a kultura v letech 1730-1800, pozdní baroko a rokoko (květen-červenec 2002).

Svatý Jan pod Skalou, kostel sv. Jana Křtitele. Koncert (29. 9. 2001 v 17.00 hod.). Pořádá Pražská umělecká kancelář, Robert Hugo, ve spolupráci se svatojánskou nadací a obecním úřadem ve Sv. Janu pod Skalou, tel.: 02/44462679. Souborné provedení díla P. Ivana Jelínka (1683-1759), opata benediktinského kláštera ve Sv. Janu pod Skalou, Miloslav Študent - barokní loutna, Robert Hugo - cembalo.

VÝCHODNÍ ČECHY

Kuks, národní kulturní památka, Areál hospitálu a Betlém v Novém lese u Žirče. Ve správě Památkového ústavu v Pardubicích, tel.: 0437/632161. Varhanní koncerty v zámeckém kostele Nejsvětější trojice. Koncerty lesních rohů, zavedené do Čech hrabětem Sporckem. Svatohubertské slavnosti (ve spolupráci s Řádem sv. Huberta, 6. 10. 2001).

Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Tel.: 0457/632487. Parforní hon. Dny otevřených dveří.

Želiv. Pořádá Pražská umělecká kancelář, Robert Hugo, tel.: 02/44462679. Hudba premonstrátského kláštera v Želivi. Skladby z želivského archivu uvádí Capella Regia.

SEVERNÍ ČECHY

Deum et musas laudamus (Svět baroka v Českém ráji). Pořádá Okresní muzeum Českého ráje, tel.: 0436/322106. Turnov: Jan Jirí Hertl (kol. 1670-1740) - malíř ve službách Valdštejnů (26. 4.-30. 6. 2001); Františkáni v Turnově (14. 9.-28. 10. 2001); Společnost a kultura barokního období v Českém ráji a západním Podkrkonoší; Barokní drobnosti ze sbírek muzea; Slavnostní mše k 350. výročí uvedení františkánů do Turnova (1. 5. 2001). Valdštejn: Svatojánská pouť na Valdštejně (19.-20. 5. 2001). Dolánky: Dlaskův statek (zaměřený na tradiční kulturu v době

baroka) - posvícení (září 2001); Koncert k ukončení výstavy (říjen 2001). Bozkov: Mariánská pouť - kostel Navštívení Panny Marie (1. 7. 2001). Jilemnice: Svatovavřínecká pouť, koncert Svatovavříneckého chrámového sboru (srpen 2001). Program Svět baroka v Českém ráji vzniká ve spolupráci Okresního muzea Českého ráje Turnov s Městským úřadem Turnov, farními úřady, Státním okresním archivem Semily, Krkonošským muzeem Jilemnice. Koordinace se Sdružením Český ráj, Okresním muzeem a galerií Jičín, Zámek Mnichovo Hradiště.

Státní zámek Jezeří. Ve správě Památkového ústavu v Ústí nad Labem, tel.: 0351/7724338. Cyklus koncertů barokní hudby (Gluck ad., květen-červen 2001).

Státní zámek Duchcov. Ve správě Památkového ústavu v Ústí nad Labem, tel.: 0417/853301. Barokní umění ze sbírek Národní galerie v Praze (stálá expozice v přízemí zámku). Barokní Duchcov - cyklus přednášek (Zámecký park Duchcov, Duchcov a Osek - ohniska vzepětí kamenosochařské plastiky Podkrusnohoří, K historií barokních varhan Duchcova a okolí, Expozice na zámku Duchcov).

Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské v Libotenicích. Ve správě Památkového ústavu v Ústí nad Labem, tel.: 0603/262638. Barokní funerální plastika v severních Čechách - výstava fotografií (červen-září 2001).

Skalní hrad a poustevna Sloup v Čechách. Ve správě Památkového ústavu v Ústí nad Labem, tel.: 0424/733583, 0424/733581. Poustevníci na severu Čech - výstava (květen-říjen 2001); Consonanza di Praga - koncert barokní hudby (7. 7. 2001); Pražské komorní smyčce - koncert barokní hudby (14. 7. 2001); Ars Cameralis - předbarokní hudba, hra na dobové nástroje (21. 7. 2001); Jeden spolu domeček šnek a šnekna nemívá - veselé a strašidelné příběhy v české barokní literatuře, literární pořad (28. 7. 2001); Magnetový řidičel svatý Prokop - Svatí Prokop a Ivan v české barokní literatuře, literárně hudební pořad (4. 8. 2001).

Sklářské muzeum Kamenický Šenov. Tel. 0424/91500. Stálá expozice rytého skla od poloviny 17. do počátku 20. století. Ryté a broušené sklo 18. století (výstava z depozitáře muzea).

Muzeum města Ústí nad Labem. Tel. 047/5210937. Barokní grafika ze sbírek Muzea města Ústí nad Labem - výstava (květen-září 2001).

JIŽNÍ ČECHY

Strakonice. Pořádá Okresní úřad Strakonice. Koncert z děl A. Vi-

valdiho, Pražští komorní sólisté (duben 2001); Pouť k raně baroknímu areálu sv. Anny v Kraselově u Strakoníc (29. 7. 2001); Koncert barokní hudby v kostele sv. Anny v Kraselově u Strakoníc (léto 2001); Koncert barokní hudby v kostele sv. Prokopa ve Strakonících: G. Demeterová – housle, T. Mátlková – zpěv, J. Boušková – harfa (září 2001); Koncert barokní hudby v Domě kultury ve Strakonících, Prácheňský soubor písní a tanců (září 2001).

Jindřichův Hradec. Tradiční slavnosti Adama Michny z Otradovic (červenec 2001).

Tábor. Barokní varhanní koncert Ladislava Šotka, děkanský kostel (16. 4. 2001 v 16.00 hod.).

Dobrá Voda u Českých Budějovic. Pořádá Pražská umělecká kancelář, Robert Hugo, ve spolupráci s římskokatolickou farností v Dobré Vodě, tel.: 02/44462679. Koncerty na nově restaurovaných varhanách poutního kostela: Adam Michna a vokálně instrumentální hudba baroka, um. vedoucí Martin Horyna (27. 5. 2001 v 19.00 hod.); Barokní inspirace, Jiří Stivín – flétny, Robert Hugo – varhany (22. 6. 2001 v 19.00 hod.); Varhanní koncert, Robert Hugo (22. 9. 2001 v 19.00 hod.).

ZÁPADNÍ ČECHY

Kláster Kladruby u Stříbra. Ve správě Památkového ústavu v Plzni, tel.: 019/7235871, 7237678. Tradiční hudební festival Kladrubské léto (srpen 2001 – soboty odpoledne); Hudba kladrubských benediktnů (Gunther-Jacob); Hudba pro unikátní kladrubské varhany z roku 1726.

Kláster Plasy. Ve správě Památkového ústavu v Plzni, tel.: 019/7235871, 7237678. Hudba českých barokních salónů – komorní koncerty české barokní hudby ve dvou kaplích konventu, v knihovně, refektáři, ambitech a ve velkém sále prelatury (červenec 2001 – neděle); Prostá krása v hudbě cisterciáckých mnichů – koncerty v konventním kostele P. Marie (Mauritius Vogt, Alberik Mazak ad.)

Zámek Nebílovy. Ve správě Památkového ústavu v Plzni, tel.: 019/7235871, 7237678. Květiny v baroku – baroko v květinách – stálá zámecká expozice barokního umění a řemesel s výtvarným motivem květin, zpřístupněná roku 1998, bude v průběhu sezóny 2001 oživena bohatou výzdobou z květin živých a doprovázena řadou programů s květinami (tradiční jířinkový ples, květinová představení, trhy květin ad.).

VŠECHNY REGIONY

Dny evropského dědictví. Pořádá Sdružení historických sídel Čech,

Moravy a Slezska, tel. 02/24237558, 24213166. Jedním z témat významné celokontinentální kulturně poznávací a společenské akce, která se koná od roku 1991 pod záštitou Rady Evropy, bude v roce 2001 téma barokních památek. V rámci Dnů evropského dědictví je každoročně zpřístupněno mnoho výjimečných památek, budov, objektů i prostor, včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo celé nepřístupné. Dny evropského dědictví se uskuteční 8. a 9. 9. 2001.

Publikace k výstavě:

Průvodce výstavou (čj. a anj.).

Průvodce výstavou pro děti (vychází s podporou Open Society Fund a ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy).

Dvoudílný vědecký katalog výstavy, shrnující ve dvou svazcích (sborník statí a vlastní katalog) současný stav vědeckého poznání dějin 17. a 18. století v Čechách, s bohatým obrazovým doprovodem (čj. anj.)

Barokem krok za krokem. Katalog zájezdů po barokních památkách Čech, Moravy a Slezska. Publikace, určená cestovním kancelářím a touroperatorům (vychází s podporou České centrály cestovního ruchu, česky, anglicky a německy).

Barokní Praha v literatuře – reprezentační tematická výběrová bibliografie z pragensijního fondu Městské knihovny v Praze. Vydavatel: Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1, tel.: 02/22113306. Městská knihovna nabízí zájemcům v celé knihovní síti Městské knihovny v Praze publikaci, jejíž text je členěn do kapitol Dějiny, Umění a společnost, Stavby, Osobnost. Text doplňují fotografické ilustrace a zajímavé reprodukce ze zaražených knižních titulů.

Multimédia:

Ve stopách stavitelů paláců a chrámů. Virtuální procházka barokní Prahou. CD-ROM s interaktivní hrou pro děti vychází s podporou MŠMT.

Zvuková CD. V rámci projektu vyjde několik CD zaměřených na tvorbu významných českých skladatelů – dnes neprávem opomíjených (Gunther Jacob, Brentner, Reichenauer, Vaňura ad.) a na prezentaci restaurovaných barokních varhan a dalších zajímavých nástrojů české proveniencí.

Aktuální informace o výstavě a doprovodném programu získáte na adrese: www.barokng.cz nebo Národní galerie v Praze, Staroměstské nám. 12, 110 15 Praha 1, tel.: 02/2321459, 5722617, fax: 02/2325760, 57923174. E-mail: info@barokng.cz

Skanzen

Dny řemesel pro školy

13.6.2001 - 14.6.2001

Zámecký park

Juniáles

8.6.2001

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Jan Štěpánek - obrazy

5.4.2001 - 12.5.2001

Přehlídka amatérských výtvarníků

19.5.2001 - 10.6.2001

Z tvorby Johanna Pittman

červen - srpen 2001

Šlapanice

Muzeum Šlapanice

Velké prádlo aneb

Jak praly naše babičky

30.3.2001 - 24.6.2001

Šumperk

Okresní vlastivědné muzeum

Hmatové historické sklo, Obrázky duše

5.4.2001 - 14.5.2001

Ježci - Nejsme na planetě sami

květen - červen 2001

Tábor

Husitské muzeum

J. V. Dušek (1891-1966)

květen - říjen 2001

Galerie AD 1551

Laterna Artis

květen - říjen 2001

Hrad Kotnov

Miroslav Hlubocký - keramika

květen - červen 2001

Tachov

Okresní muzeum

Libuše Miková - Obrazy z Peru

9.5.2001 - 20.5.2001

Ak. malířka Irina Slámová

23.5.2001 - 15.6.2001

Telč

Radnice, nám. Zachariáše z Hradce 10

Telč starých map a vyobrazení

červen 2001

Teplice

Regionální muzeum

Velikonoce

3.4.2001 - 6.5.2001

Obrazy Kocak Yurdağül z Istanbulu

23.4.2001 - 1.6.2001

Keramika - Palme - 19. století

květen - červenec 2001

Knihy a grafika doby barokní

22.5.2001 - 19.8.2001

Hrnkové sympozium - Český porcelán

červen - červenec 2001

Terezín

Památník Terezín, NKP

Malá pevnost

Václav Pišoft - nová média, malby

březen - květen 2001

Josef Berger - kresby z Osvětimi,

Ján Vytkoč (Slovensko) - malby

duben - červen 2001

Bohumil Lonek - kresby

duben - červen 2001

Anna Sper (Španělsko) - Světla

zapomenutých hvězd

květen - červen 2001

Muzeum ghetta

Více z dáblava dvora - malby Sary Atzmon (Izrael)
duben - červen 2001

Trutnov

Muzeum Podkrkonoší
Václav Mejvald - obrazy
květen 2001
Francouzští výtvarníci
z departementu Oise
červen 2001

Třebechovice pod Orebem

Třebechovické muzeum betlému
Pocta Josefu Proboštovi 2000
1.12.2000 - 30.10.2001

Třebíč

Západomoravské muzeum
Nech brouka žít
15.3.2001 - 13.5.2001
Slovinská fotografie
duben - květen 2001
Mozaika z historie Třebíče
3.5.2001 - 13.5.2001
VI. veletrh muzeí ČR
23.5.2001 - 26.5.2001
Open Performance
29.5.2001 - 17.6.2001
Jiří Stach - fotografie
červen 2001
Fotografie Ondřeje Knolla
28.6.2001 - 16.9.2001
Umělecké památky Třebíče
28.6.2001 - 30.9.2001

Třinec

Muzeum Třineckých železáren
a města Třince
Smrtebníci v zemi bohů aneb Barvy Bali
6.4.2001 - 30.6.2001
Barevný pohled na svět - obrazy
a plastiky Pavla Hubáčka-Míčka
6.4.2001 - 31.5.2001

Třešť

Muzeum Třešť
Protí proudu času
květen - září 2001
Jak se Třešť stala městem
červen - září 2001

Turnov

Okresní muzeum Českého ráje
Hejblata nejen pro děti
8.3.2001 - 3.5.2001
Deus et musas laudamus
26.4.2001 - 28.10.2001
Řezbářské sympozium
15.6.2001 - 8.7.2001

Týn nad Bečvou

Hrad Helfštýn
Historické palné zbraně ze sbírek
Muzea Komenského v Přerově
1.4.2001 - 19.8.2001
Spolčení pro divadlo a šerm TILIA
22.-31.5.2001, 5.-30.6.2001
Pohádkový hrad
2.6.2001 - 3.6.2001

Týn nad Vltavou

Městské muzeum
Mizející krása
květen - červen 2001
Keramické domovní štíty
květen - červen 2001

Pozn. redakce: K velkolepému projektu Sláva barokní Čechie se připojila řada dalších institucí a měst, které připravily nemálo kulturních programů připomínajících jejich spojení s barokní architekturou, uměním, osobnostmi či dobou samotnou. Doplňujeme tedy výčet doprovodných akcí o výstavy a upřesnění, tak jak jsou uvedena v databázi výstav AMG:

Skvosty z barokních sbírek Jihočeského muzea (18. 5.-31. 12. 2001). Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, PhDr. Nora Jelínková, tel.: 038/7311528-9. Program doplněný o cyklus přednášek, koncert barokní hudby atd.

Barokní umění ze sbírek Chebského muzea (26. 6.-listopad 2001). Chebské muzeum, Mgr. Josef Hájek, tel.: 0166/422386. Výstava z cyklu Ze sbírek ... představí barokní sbírky muzejního fondu.

Barokní sklo a historismus 19. století (12. 4.-23. 9. 2001) - doplnění. Sklářské muzeum v Kamenickém Šenově, H. Braunová, tel.: 0424/791500.

Baroko na Kolínsku - společnost a kultura v letech 1650-1730. Rané a vrcholné baroko (15. 3.-27. 5. 2001) - doplnění. Regionální muzeum v Kolíně, spolu s pobočkami

v Českém Brodě a Kouřimi, Mgr. Vladimír Rišínek, tel.: 0321/723841. Výstava je součástí dlouhodobého cyklu Kolínsko v běhu staletí - přiblížení kulturních dějin historicky významné oblasti východně od Prahy. Výstava je tematicky členěna: Barokní kultura na Kolínsku je představena v Muzeu Kouřimska v Kouřimi, barokní sochařství a malířství v Podlipanském. Doprovodné akce: cyklus přednášek (29. 3. 2001 Architektura raného a vrcholného baroka na Kolínsku - Brandlova 27; 10. 4. 2001 opakování v Muzeu Kouřimska; 26. 4. 2001 České barokní sochařství - Podlipanské muzeum v Českém brodě), exkurze, divadelní představení (19. 4. 2001 Mozaika z bludiště doby života barokního - Malé divadlo Kolín), koncerty, atd.

Život v barokní Praze - doplnění. Muzeum hl. m. Prahy, Mgr. P. Státníková, tel.: 02/24223696-8.

Kniha a grafika doby barokní (květen-srpen 2001). Regionální muzeum v Teplicích, dr. Michlová, dr. Chleborádová, tel.: 0417/25085.

Deus et musas laudamus - doplnění. Okresní muzeum Českého ráje v Turnově, PhDr. Cogan, tel.: 0436/322106.

- dle zaslaných materiálů

Personálie

Jubiläum PhDr. Jaroslava Štíky, CSc.

První dubnový den se dožívá sedmdesátin dlouholetý ředitel Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm dr. Jaroslav Štika. Do čela rožnovského muzea byl jmenován na jaře roku 1972 a ve funkci setrval až do konce dubna 1999. Na počátku svého působení navázal na program, který začal realizovat Ing. Jan R. Bečák. Ten změnil původní památkářský záměr vybudovat záchranný depozitář venkovských roubených staveb z etnografického regionu Moravské Valašsko na projekt vědomě vytvářené expozice s rekonstrukcí původní sídelní krajiny s typickou rozptýlenou zástavbou, doplněnou biologickými a zoologickými prvky, charakteristickými pro zemědělské hospodaření v 2. polovině 19. a 1. polovině 20. století. K programu záchrany připojil také první pokusy o prezentaci folklóru a zvyklostí v letních měsících v areálu Dřevěné městečko pod názvem Národopisné léto.

Projekt realizovaný v areálu Valašská dědina nebyl dosud pro svou rozsáhlost a finanční náročnost dokončen, ale přes to se těší mimořádnému zájmu veřejnosti. Dr. Štikovi se ale podařilo realizovat třetí z projektů - vybudovat areál technických staveb, povětšinou využívajících vod-

ní pohon, otevřený v roce 1982 jako Mlýnská dolina.

Mimořádný význam pro současné postavení muzea mezi ostatními obdobnými institucemi u nás i v zahraničí měl však Štikův záměr oživit jednotlivé areály a objekty v nich programy, jejichž základem byla prezentace starých způsobů práce na poli, v domácnosti, v řemeslnických dílnách, aby obraz života předků byl pro každého z návštěvníků co nejuplněnější. Jeho hudební nadání mu umožnilo s mimořádným porozuměním vkomponovat do programů muzea také folklorní části, které přibližovaly jinak prezentačně málo využívanou část lidové kultury - hudbu, píseň a tanec. Vznikl tak celistvý obraz o lidové kultuře Valašska, který se stále více přibližoval vizi zakladatele muzea, Bohumíra Jaroňka, jenž již ve dvacátých letech zveřejnil svou představu „živého muzea“. Již 15 let ho najdete v programově nabídko pod názvem „Valašský rok“.

Myšlenka skloubit sváteční a všední chvíle v životě minulých obyvatel expozičních objektů s průběhem hospodářského roku a zvyklostního cyklu, provázející život rolníků od jara do zimy, byla natolik zajímavá a inspirativní, že učinila z rožnovského muzea v přírodě vzo-

rovou instituci a z dr. Štíky odborníka, uznávaného pro své novátorství celou evropskou obcí skanzenologů, kteří ochotně a rádi přejímali rožnovské zkušenosti, aby je dále rozvíjeli ve svých institucích a přidávali k nim stále nové a nové podněty.

Kdykoliv se setkáme s kolegy z ostatních evropských skanzenů, slyšíme jen slova chvály a uznání na adresu velmi skromného člověka, který zasvětil modernizaci Valašského muzea v přírodě celý svůj život a pomáhá jeho pracovníkům i dnes, kdy by mohl jen se zájmem sledovat, jak samostatně a svébytně žijí jím navržené inovace muzejní prezentace a čím k jejich rozvoji přispívají jiní.

Rozsáhlá bibliografie statí, které věnoval této problematice, dokládá, že jeho nástupci mají z čeho čerpat a jistě tak budou činit i nadále. Základ specifického způsobu „oživování muzejních expozic a areálů“, spojený s demonstrátory a tvůrci tzv. pracovních programů, bude vždy

spojován s jeho působením. Stále nové nápady, které denně přináší, aby inovoval zavedené slavnosti a festivaly, svědčí o tom, že je to projekt velmi živý, umožňující zejména muzeím v přírodě nabídnout všem návštěvníkům zcela nevšední zážitky z bezprostředního kontaktu s objekty, živým inventářem i lidmi, které často postrádají v kamenných muzeích.

V etnografickém muzejnictví nemáme mnoho odborníků, kteří by v posledních třiceti letech tak významně zasáhli do podoby muzejní prezentace a měli stále na mysli jednoho každého hosta, který přichází poznávat, bavit se a také zkoušet, zda by se svou šikovností vyrovnal předkům. Setkání rožnovského muzea s dr. Štikou bylo tím šťastným momentem, který na dlouho obohatil nejen oba subjekty, ale také všechny, kteří měli možnost je poznat a s nimi spolupracovat.

Jiřina Veselská

Muzea a počítače

O krok dál

Elektronické konference k lepší informovanosti o muzeích a galeriích

AMG zahajuje koncem měsíce dubna dvě moderované konference:

AKCE V NAŠICH MUZEÍCH A GALERIÍCH – moderovaná konference zaměřená na zahajované výstavy a další akce pořádané v muzeích a galeriích pro veřejnost (adresa pro příspěvek ANMAG@pandora.cz).

ŽIVOT V MUZEÍCH A GALERIÍCH – konference moderovaná a soustředující se na vnitřní život v muzeích a galeriích. Zde naleznete semináře, změny adres a vše ostatní, co vaši kolegové potřebovali sdělit odborné veřejnosti (adresa pro příspěvek ZMAG@pandora.cz).

Kdo do konferencí přispívá a jak?

Do konference **AKCE V NAŠICH MUZEÍCH A GALERIÍCH** by měli přispívat ti, kteří jednotlivé akce organizují a připravují. Vzhledem k tomu, že řada (většina) je připojena přes modem a telefonní linku, je třeba zprávy psát stručně a jasně. Zpráva by měla mít podobu velmi krátkého textu (max. 900 znaků), který obsahuje základní údaje o akci. Vodítkem k tomu, jak zprávu uspořádat, vám mohou být informace, které nabízí server AMG při vyhledávání v databázi kulturních událostí. Do zprávy můžete uvést i odkaz na internetové stránky vašeho muzea či galerie, kde uveřejníte další podrobnosti. Další prostor pro zveřejnění detailů o Vaší akci jistě naleznete ve Věstníku AMG či na www.cz-museums.cz. Prosíme, abyste neposílali cestou konference gra-

fické soubory. Tento text odešlete na adresu konference, tedy ANMAG@pandora.cz. Během 24 hodin se tato informace dostane do schránky všech přihlášených účastníků.

Příspěvky do druhé konference **ŽIVOT V MUZEÍCH A GALERIÍCH** (její adresa je ZMAG@pandora.cz) by měly obsahovat vše, co potřebujete sdělit odborné veřejnosti. I zde doporučuji psát stručně a věcně a uvádět odkazy na podrobnosti na vašich webových stránkách. I když je tato konference je moderovaná, uvědomte si, že přístup do ní je volný, takže je třeba zvážit rozsah informací, které poskytnete. Členem konference může být kdokoli. Není tedy dobré se rozepsat o vašem novém zabezpečovacím zařízení, jeho principu či nedostatcích. Jako moderátoři se pokusíme problémové informace s autorem konzultovat, než je uvolníme k rozeslání. Zodpovědnost ale zůstává na Vás. Moderátory obou konferencí jsou Dagmar Fialová a Karel Vacek.

Pro koho?

Cílovou skupinou první konference **AKCE V NAŠICH MUZEÍCH A GALERIÍCH** jsou všichni, kteří mají zájem se dozvědět, jaké výstavy či další akce se konají v muzeích a galeriích ČR.

Cílová skupina pro druhou konferenci **ŽIVOT V MUZEÍCH A GALERIÍCH** se spíše bude rekrutovat z řad pracovníků muzeí a galerií. Tato konference bude uzavřenější, ale je samozřejmě volná pro všechny zájemce.

Týnec nad Labem

Městský úřad - Muzeum rodu Pernerů

Generalissimus Melas a Týnec nad Labem
červen 2001

Uherské Hradiště

Slovácké muzeum

Afrika známá - neznámá?

5.4.2001 - 29.7.2001

Jak se žilo v pravěku

17.5.2001 - 9.9.2001

Galerie Slováckého muzea

Milan Pitlach - fotografie

8.2.2001 - 13.5.2001

K. Nepraš, J. Steklík a B. Patterson

8.2.2001 - 13.5.2001

Jan Jemelka - obrazy a grafika

8.2.2001 - 13.5.2001

Antonín Nový - sochy

14.6.2001 - 9.9.2001

Návraty III.

14.6.2001 - 9.9.2001

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose Komenského

Jan Perůtka - Umělecká knižní vazba,

Ladislav Perůtka - Obrazy

30.3.2001 - 20.5.2001

Veronika a Milan Tesařovi - ryté

sklo a obrazy

18.5.2001 - 19.8.2001

Barevný svět dětí - práce dětí ZŠ

24.5.2001 - 17.6.2001

Radek Brož - Otisky

22.6.2001 - 5.8.2001

Malý sál Domu kultury

Musaionfilm 2001 - 4. ročník přehlídky

videotvorby muzeí ČR

6.6.2001 - 8.6.2001

Vlčnov na Uherskobrodsku

Rolnický dům a hospodářství

ve Vlčnově čp. 57 - prohlídka

s průvodcem v rámci

192. Jízdy králů

26.5.2001 - 27.5.2001

Úpice

Městské muzeum a galerie

Julie W. Mezerové

Výstava starých fotografií

a pohlednic Úpice

květen - září 2001

Úsov

Lovecko-lesnické muzeum

Lov a rybolov v Americe

květen - říjen 2001

Ústí nad Labem

Muzeum města Ústí n. Labem

Příroda řeky Labe

17.4.2001 - 31.7.2001

Ústí nad Orlicí

Výstavní sň

Jak tu bylo dříve

3.5.2001 - 16.9.2001

Hráči, hračky, hračkově

16.5.2001 - 30.8.2001

Valašské Klobouky

Městské muzeum

Klobouky zapomenuté

květen - červen 2001

Valašské Meziříčí

Okresní vlastivědné muzeum
Vsetín - pobočka Valašské Meziříčí
Učitelé a studenti sklářské školy
ve Valašském Meziříčí
22.4.2001 - 24.6.2001

Velké Bilovice

Muzeum obce
Výstava fotografií školních
ročníků od roku 1906
červen 2001

Velké Opatovice

Památník města
100 let od narození
ak. sochaře K. Otáhla
1.3.2001 do konce roku 2001

Velvary

Městské muzeum
Alena Kvasničková - Filipíny
27.4.2001 - 8.6.2001
Historie školství ve Velvarech
červen - září 2001

Pražská brána

Obrazy Jiřího Corvina a grafika
Ladislava Čepeláka
duben - září 2001

Veselí nad Lužnicí

Muzeum - pobočka Husitského
muzea v Táboře
Weisův dům

O cenu Jihotvaru - soutěž
výtvarných prací žáků ZŠ I. a II.
z Veselí n. Lužnicí
19.4.2001 - 8.5.2001

Keramik Antonín Škoda
14.5.2001 - 3.6.2001

Tam, kde voní domov - fotografie
D. Rubeše
9.6.2001 - 30.6.2001

Veselí nad Moravou

Městské muzeum
Výtvarné práce studentů
SPŠ VOŠ v Hodoníně
22.4.2001 - 28.6.2001

Veselý Kopec

Soubor lidových staveb
Vysočina - Veselý Kopec
Každá matka ráda,
když se dcera vdává
14.4.2001 - 31.10.2001
Textilní techniky
19.5.2001

Co člověku šmakuje,
tím se neotráví
16.6.2001

Vimperk

Muzeum při Správě NP
a CHKO Šumava
Svět českého granátu
květen - říjen 2001

Vlašim

Muzeum okresu Benešov
Ema Harásková - obrazy,
Pavel Harásek - dřevo
5.4.2001 - 1.5.2001
Svět ticha - obrazy Františka
Mrkvičky a fotografie
Františka Provazníka
3.5.2001 - 3.6.2001

Co je to elektronická konference?

Elektronická konference je možnost, jak snadno komunikovat se skupinou lidí, kteří mají stejné zájmy nebo problémy jako vy. Nemusíte hodiny vysedávat na chatu (pojem označuje elektronickou diskusi probíhající v reálném čase), stačí jen svůj dotaz nebo informaci předložit plénu účastníků konference a čekat na reakci. Není nutné ani zasílat e-maily všem účastníkům konference, ale postačí poslat jeden jediný mail na adresu jmeno-konference@pandora.cz a Pandora se o rozeslání postará za vás.

Proč moderovaná?

Každá konference má svého zakladatele, tzv. **moderátora**. Ten se může rozhodnout, že svou konferenci učiní **moderovanou** nebo dokonce **uzavřenou** a může jmenovat další moderátory. **Moderovaná** konference sice dává zakladateli mnohem větší kontrolu nad děním v konferenci, ale zároveň mu přináší jisté starosti. Když někdo pošle příspěvek do moderované konference, bude tento příspěvek zaslán nejprve moderátorovi ke schválení. Teprve když moderátor na příspěvek schválí, bude příspěvek rozeslán ostatním členům konference a zařazen na web. Tím se zabrání v rámci konference šíření reklamy i jiných informací, jenž s konferencí nesouvisí.

Několik cest, jak se přihlásit a odhlásit.

Poté, co se rozhodnete pro konferenci, do které se chcete **PŘIHLÁSIT**, můžete zvolit libovolnou z nich.

1. Využit služeb serveru konferencí www.pandora.cz

Bud' - použijete formulář pro rychlé přihlášení v levém horním rohu. Stačí vyplnit zkrácené jméno konference, váš e-mail a stanete se jejím členem.

Nebo - v okamžiku, kdy jste na stránce vámi zvolené konference, kliknout na „Přihlášení konference“, a vyplnit jednoduchý formulář. Můžete se rozhodnout, zda k přihlášení chcete použít své zaregistrované jméno a heslo nebo jen e-mail.

2. Přihlásit se pomocí elektronické pošty

Zašlete e-mail na adresu mailman@pandora.cz a v *subjectu* (předmět zprávy) uvedete příkaz „SUBSCRIBE jméno-konference“. Jméno-konference je opět zkrácené jméno – tedy vlastně část e-mailové adresy konference před znakem @.

Ať již použijete kteroukoli metodu, dostanete brzy e-mail, který bude požadovat, abyste své přihlášení do konference potvrdili. To z důvodu ochrany vašeho soukromí, aby vás nemohl kdokoli přihlásit do jakékoli konference. Tento mail stačí odeslat zpět na adresu mailman@pandora.cz pomocí příkazu *reply* nebo *odpovědět* ve vašem poštovním programu.

3. Využit stránek AMG (www.cz-museums.cz)

Zde bude pro přihlášení vytvořen srozumitelný formulář včetně potřebných informací. Stránky konferencí se objeví v průběhu dubna a budou přístupné z úvodní stránky serveru asociace.

K **ODHLÁŠENÍ** z konference doporučuji také použít stránky AMG.

Nic vám ale nebrání využít služeb Pandory.cz:

1. V okamžiku, kdy jste na stránce vaší zvolené konference, kliknout na „Odhlášení“, a vyplnit jednoduchý formulář. Můžete se rozhodnout, zda k odhlášení chcete použít své zaregistrované jméno a heslo nebo jen e-mail. Moderátoři se ale mohou odhlásit pouze pomocí jména a hesla.

2. **Zaslat na adresu mailman@pandora.cz** e-mail a v *subjectu* uvést klasický příkaz „UNSUBSCRIBE jméno-konference“. Jméno-konference je zkrácený název – tedy vlastně část e-mailové adresy konference.

Ať již použijete kteroukoli metodu, dostanete brzy e-mail, který bude požadovat, abyste své odhlášení z konference potvrdili. Tento mail stačí odeslat zpět na adresu mailman@pandora.cz pomocí příkazu *reply* nebo *odpovědět* ve vašem poštovním programu.

Kde získat další informace?

Další informace získáte na serveru www.pandora.cz a nebo se na mne obraťte s dotazem (e-mail: vacek@jir.cz).

Karel Vacek

Využíváte již bibliografické zdroje na Internetu?

Víte, že díky plošné národní licenci mají také muzea a galerie možnost bezplatně využívat elektronické informační služby ProQuest 5000 a PCI Web?

Že nevíte, o co se jedná? Služba ProQuest 5000, která pokrývá v šestnácti specializovaných databá-

zích společenské, humanitní a aplikované technické obory, medicínu, farmácii, výpočetní a telekomunikační techniku, obchod a bankovníctví, zahrnuje bibliografické záznamy článků rozšířené zpravidla o abstrakty z více než 8200 odborných časopisů a zdrojů populárně-naučných a zpra-

vodajských informací (např. Time, New York Times, Life aj.) vycházejících v angličtině. Zhruba u poloviny periodik jsou k dispozici plné texty (s pěti až desetiletou retrospektivou), často s reprodukcemi obrazového doprovodu! Databáze se aktualizují v různých intervalech v závislosti na jejich charakteru (v některých případech jsou záznamy nebo články zařazovány ještě předtím, než vyjdou tiskem).

Služba PCI Web, která se s ProQuest 5000 vzájemně vhodně doplňuje, obsahuje bibliografické záznamy článků z více než 3400 časopisů ze společenských a humanitních věd z období 1770 až 1990 (např. historie, teologie, lingvistika, umění, filozofie aj.).

Nákup této licence, která je určena pro nekomerční sektor a která platí do konce roku 2003, byl umožněn díky finančním prostředkům přiděleným z grantového programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“ (LI) na realizaci projektu, který podala Ústřední knihovna Univerzity Karlovy.

Službu ProQuest 5000 tak mohou díky plošné národní licenci bezplatně užívat vybrané typy institucí převážně z nekomerční sféry – vysoké školy (včetně nestátních), pracoviště Akademie věd ČR, veřejné knihovny, muzea, galerie, státní archivy, výzkumné ústavy, nemocnice a další

zdravotnická zařízení, ministerstva a Rada vlády pro výzkum a vývoj.

Pro práci s oběma systémy je třeba pouze standardní webový prohlížeč (např. Netscape Communicator/Navigator či Microsoft Internet Explorer minimálně verze 3). Další výhoda spočívá v tom, že kontrola uživatelského oprávnění probíhá automaticky na základě seznamu IP adresy počítačů, které byly danou institucí uvedeny pro registraci.

K využívání obou služeb je možné se přihlásit pomocí webového formuláře na oficiální prezentaci národní licence (<http://www.proquest.cz>), kde lze také získat aktuální informace (mj. manuály v češtině a kalendář připravovaných školení).

Neformální konsorcium institucí, které služby ProQuest 5000 a PCI Web využívají, má v současnosti 160 členů. Mezi nimi figuruje Národní galerie (knihovna) a šest muzeí: Moravské zemské muzeum v Brně, Západočeské muzeum v Plzni, Národní technické muzeum v Praze, Umělecko-průmyslové muzeum v Praze, Podřípské muzeum Karla Rozuma v Roudnici nad Labem a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Bližší informace vám poskytne Mgr. Filip Vojtásek, public relations, Albertina icome Praha s. r. o., Štěpánská 16, 110 00 Praha 1, tel.: 02/2223 1212, fax: 02/2223 1313, e-mail: Filip.Vojtasek@aip.cz.

- dle zaslaných materiálů

GPS a jeho používání v muzejní praxi

GPS je zkratka pro systém určování geografické polohy pomocí satelitních navigačních přístrojů. Před pár lety jsem o této technologii nevěděl zhora nic a myslím, že leckdo o ní dodnes příliš nezakopl. Nyní již v kostech cítím brzký radikální nástup přístrojů pro satelitní navigaci i mezi muzejní odborníky pracující v terénu. Poloha kteréhokoliv místa může být během okamžiku určena s velkou přesností bez ohledu na stát, kontinent či oceán, kde se právě změřený bod nachází (problémem budou jeskyně, sklepení a husté lesy - tam GPS selhává). Přístroj sám má cenu několika tisíc korun, jeho provoz vyžaduje pouze dobíjení akumulátorů. Skončila doba alchymie při přenášení polohy terénních nálezů do map různých měřítek. Místo v přírodě se zaznamenanými souřadnicemi změřenými pomocí GPS je opakovatelně vyhledatelné kýmkoliv, kdo se tyto souřadnice dozví a obstará si přístroj velikosti mobilního telefonu. S přesností cca několik metrů.

Když jsem se prvně osobně setkal s přístrojem GPS a měl možnost jej vyzkoušet, uvědomil jsem si jeho obrovské možnosti. A současně jsem si uvědomil i úskalí, která při je-

ho užívání vzniknou. Nastane totiž pnutí mezi zastánci zavedených způsobů určování polohy a příznivci nových metod. Přirozeným vývojem vznikne mírný chaos, kdy budou obě strany tvrději prosazovat svůj postup a poukazovat na jeho výhody. Myslím, že se GPS dříve nebo později prosadí a že by bylo dobře nalézt co nejschůdnější cestu pro ty, kteří jsou zvyklí na jiné systémy, aby mohli své údaje co možná nejnázve převést do nastupujícího standardu.

Pracovně jsem v kontaktu s kolegy, kteří používají v terénu základní mapy ČR v měřítku 1:10000, zatímco sám dávám přednost odvozeným mapám 1:5000. Hledal jsem způsob, jak se mezi sebou domluvíme a jak ještě porozumíme údajům získaným pomocí GPS. Ukázalo se, že různé firmy produkující mapový software již nějak řešily podobné problémy a nyní nabízejí své produkty pod různými názvy a za různé ceny. Ale stále to nebylo ono. Nakonec jsem se dostal k osobě velmi povolané, proděkanovi stavební fakulty ČVUT v Praze, Prof. Ing. Bohuslavu Veverkovi, DrSc., který má z titulu vedoucího katedry mapování a kartografie k tomuto problému jistě blízko. Dozvěděl jsem se, že

Výstava loutek
15.6.2001 - 30.8.2001

Vrchlabí

Krkonošské muzeum
Kolem velké hory
10.4.2001 - 13.5.2001

Hana Jaklová - tapiserie
5.5.2001 - 22.7.2001

Krkonoše očima dětí
23.5.2001 - 10.6.2001

Za dávných časů
15.6.2001 - 22.7.2001

Historický dům

Jak Vrchlabí (ne)vypadalo
28.4.2001 - 1.7.2001

Vsetín

Okresní vlastivědné muzeum

Labyrint a vědecká hračka
6.4.2001 - 6.5.2001

SVUM

15.4.2001 - 10.6.2001

Od krpce k baťovkám
13.5.2001 - 24.6.2001

In signum

24.6.2001 - 26.8.2001

Vysoká u Příbrami

Památník Antonína Dvořáka

Rusalka v průběhu staletí
5.5.2001 - 30.9.2001

Vysoké Mýto

Okresní muzeum

20 let plaveckého oddílu ve Vysokém Mýtě
28.4.2001 - 3.6.2001

Zbraně Divokého Západu
17.6.2001 - 9.9.2001

Litomyšlská brána

Jaroslav Kujda - digitální grafika
květen 2001

Dětské výtvarné práce ZUŠ
červen 2001

Vysoké nad Jizerou

Vlastivědné muzeum

Obrazy Českého ráje J. Charouska
1.4.2001 - 31.5.2001

Výstava z depozitáře muzea
1.4.2001 - 31.5.2001

IV. Výstava Krkonošů - figur a figurek
1.6.2001 - 30.9.2001

Obrazy Evy Schmidtové
9.6.2001 - 31.7.2001

Koláže Zdeňka Veselého
9.6.2001 - 31.7.2001

Vyškov

Muzeum Vyškovska

Století ve stejnokrojí
1.4.2001 - 15.7.2001

Z domácností našich babiček
20.4.2001 - 27.5.2001

Výtvarné práce žáků ZUŠ
červen 2001

Muzejní pavilon Vyškov-Dědice

Svět urozených divochů
13.5.2001 - 14.10.2001

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

Škola v proměně století
11.4.2001 - 23.6.2001

Kamenina měšťanských domácností
27.6.2001 - 1.9.2001

Zlín

Muzeum jihovýchodní Moravy

Zlínský Sokol

15.3.2001 - 13.5.2001

Cestovatelé z českých zemí v Latinské

America - svědectví cestopisů

22.3.2001 - 20.5.2001

Co jsme viděli na svých cestách a

ostatní přešli - fotografie

12.4.2001 - 20.5.2001

Film

24.5.2001 - 17.6.2001

Muzeum loutkářských kultur

Chrudim - loutky

31.5.2001 - 2.9.2001

Ilustrace Zdeňka Buriana

29.6.2001 - 30.9.2001

Znojmo

Jihomoravské muzeum ve Znojmě

Írán ve fotografii

26.4.2001 - 21.6.2001

Příroda a lidé jižní Afriky

28.6.2001 - 23.8.2001

Zkamenělé variace

28.6.2001 - 23.8.2001

Dům umění

Jaromír Rybák - sklo

22.3.2001 - 2.6.2001

Alexander Walter - sochy

14.6.2001 - 6.9.2001

Zubrnice

Muzeum lidové architektury

Zubrnický májový jarmark

12.5.2001 - 13.5.2001

Zubří

Muzeum obce Zubří

Miloš Šimurda - obrazy

6.5.2001 - 20.5.2001

Prostranství u Klubu

Metlářský jarmark

26.5.2001

Žacléř

Městské muzeum Žacléř

Život a dílo MUDr. Jana Havlíčka,

primáře v žacléřské nemocnici

2.5.2001 - 17.6.2001

Hračky našich babiček a dědečků

20.6.2001 - 29.7.2001

Žatec

Regionální muzeum K. A. Polánka

Války, pošty, lazarety

4.3.2001 - 10.6.2001

Velikonoční gastronomické

zajímavosti

8.4.2001 - 30.6.2001

Ždánice

Městské Vrbasovo muzeum

Keramika Karla Hanáka

4.4.2001 - 31.5.2001

Autorská výstava fotografii

3.6.2001 - 29.7.2001

Žďár nad Sázavou

Knihovna NM - Muzeum knihy

Knihovna Národního muzea

známá i neznámá

duben - květen 2001

S mapou i puškou ... Objevitelské

a lovecké výpravy středoevropské

šlechty

červen - říjen 2001

se tématem konverzí mezi různými kartografickými systémy již delší dobu zabývá. Na náhodném příkladu mi na počítači předvedl funkci svého programového balíku MATKART věnovaného právě tomuto problému. Převody různých souřadnic z jedné mapy do druhé, z milimetrového měřítko v mapě do systému GPS a na zpět – všechno funguje s naprostou samozřejmostí. Produkt není odladěn na velkou uživatelskou přívětivost, zatím jde o pracovní nástroj určený především pro odborníky, což je ovšem spíše kosmetická záležitost (omlouvám se programátorům za zlehčování jejich práce). Jistě by bylo možné jeho včlenění například do DEMUSu.

Cena tohoto produktu závisí, zjednodušeně řečeno, na počtu systémů mezi nimiž chce zákazník své souřadnice přepočítávat, a je v porovnání s komerčními produkty nadměrně příznivá.

Mám jakousi vizi některé z budoucích verzí DEMUSu: Na kartě předmětu budou umístěny dvě kolony se souřadnicemi nálezu (výskytu, události). Snad tu bude i přepínač, kterým si uživatel vybere z několika variant nabízených souřadných systémů, ve kterých chce svá data zadávat či prohlížet. Ale ukládat do databáze se bude vše jen v jednom dohodnutém formátu. Možná tu bude tlačítko, jehož aktivací se v nově otevřeném okně rozvine několik oddílů se souřadnicemi přepočítanými do různých souřadných systémů, včetně onoho klasického, začínajícího číslem mapy v příslušném měřítku a obligátními vzdálenostmi od levého dolního rohu. Potom se odborníci sedící nad svými údaji nebudou dohadovat nad tečkami v různých mapových dílech, vše bude vcelku jasně a přehledně dáno.

Možná mi někteří kolegové budou vytýkat přílišnou nadoblačnost myšlenek. Víím, že popisovaná pro-

blematika ještě většinou není naším denním chlebem. Ale svět postupuje kupředu příliš rychle. Nevidím důvod proč zůstat pozadu. Nyní je čas.

Trochu provokuji – snad s cílem vyvolat k tématu nějakou diskusi. Věřím, že několik kolegů z jiných muzeí se již zabývá podobnými úvahami jako já. Přitom můžeme mít různé názory, jen si je vyměnit. A aby byl hned na začátku nějaký závdavek, předkládám následující návrh: do budoucna považují za nejvhodnější sjednotit se při určování a zaznamenávání zeměpisné polohy v muzejních institucích na souřadném systému WGS-84. To znamená, že zeměpisný bod bude určen svou absolutní zeměpisnou délkou a šířkou vycházející ze satelitního modelu tvaru naší Země. Uvádění souřadnic založených na jiných systémech bude řešeno pomocí přepočtů, které budou záležitostí jednotlivých uživatelů. Bylo by velmi užitečné, kdyby konverzní program mohl být (asi za příplatek) volitelnou součástí DEMUSu.

Co vy na to, přírodovědci, archeologové i další kolegové?

Všichni, kdo budete mít chuť se k dané problematice vyjádřit či se něco víc dozvědět, pošlete, prosím, své příspěvky na e-mailovou adresu: omoh@post.cz.

Rudolf Remeš

Okresní muzeum Orlických hor

P. S.:

Během doby, jež uplynula mezi napsáním příspěvku a jeho zařazením do Věstníku, proběhla na dané téma plodná, převážně e-mailová diskuse. Jedním z jejích výsledků je souhrn základních informací k problematice používání různých souřadnic v muzejích vypracovaný panem Zdeňkem Lenhartem a uveřejněný na internetových stránkách Moravského zemského muzea na adrese: <http://www.mzm.cz/mzm/downl.htm>. Zájemcům o tuto problematiku lze doporučit jeho prostudování.

Nové stálé expozice

Nová expozice Okresního muzea Chrudim

Okresní muzeum v Chrudimi otevřelo dne 7. prosince roku 2000 poslední z řady připravovaných stálých expozic, nazvanou Mozaika z dějin regionu. Dvě předchozí nově budované expozice vznikly za spolupráce architekta, který byl pověřen vypracováním výtvarného návrhu expozic. Tentokrát jsme touto cestou jít nechtěli. Nebylo třeba se v přípravě muzejním týmu přesvědčovat, že chceme vytvořit zajímavou expozici, která návštěvníka zatáhne do děje, pobaví, i nenásilnou formou poučí. A tehdy vznikl nápad oslovit divadelní scénografy. Protože to pro muzeum ve městě typu Chrudimě,

které nemá stálou divadelní scénu a nejbližší divadla mají dost vlastních problémů, byl obtížně řešitelný úkol, obrátili jsme se s návrhem spolupráce na Akademii múzických umění v Praze, divadelní fakultu. Nápad, vytvořit společné dílo, se zalíbil prof. J. Duškovi i arch. O. Nekvasilovi a dohodli spolupráci s třemi talentovanými posluchači školy. Muzejní historiči připravili po dlouhých poradách a bouřlivých diskusích scénář sestávající ze dvanácti vybraných historických událostí a scén z regionálních dějin. Témata jsou následující: pohřbívání v pravěku, život ve středověkém městě, vypálení klášte-

rů husily, měšťanský renesanční interiér, legenda o zázračném obrazu sv. Salvátora, ničení zakázaných knih páterem Koniášem, obrozenecký děkan J. L. Ziegler, císař František Josef I. v Chrudimi roku 1866, humoristická společnost Kosů, hospodářská výstava v roce 1881, lazaret v době 1. světové války, návštěva prezidenta T. G. Masaryka v roce 1920.

Tato témata zpracovali studenti do podoby výtvarného návrhu a projektu základní konstrukce, pojednání jednotlivých scén potom rozpracovali do modelů v měřítku 1:10. Jednotlivé scény jsou propojené ztemnělým koridorem. Celá expozice se nachází na rozloze 160 m², proto je působení prostoru scén v některých případech umocněno použitím velkoplošných zrcadel. Stěny koridoru obsahují zapuštěné nasvětlené vitríny doplňující scény autentickými sbírkovými předměty. Expozice je oživena statickým i dynamickým osvětlením a mlu-

veným komentářem k jednotlivým scénám, který obsahuje obecné informace k představovanému období, bližší informace z dějin regionu a konkrétní, týkající se přímo zobrazené scény. Na realizaci expozice se podílelo přes třicet firem a nebylo vůbec jednoduché sestavit časový harmonogram prací a hlavně jej dodržet. V předstihu byly zadány k výrobě i kopie historických předmětů použité ve scénách.

Pokusili jsme se o něco, co je v muzeích praktikováno více v zahraničí, než u nás. Nechtěli jsme také vytvořit panoptikum. Vzhledem k tomu, že máme již téměř tříměsíční zkušenost s fungováním expozice, můžeme konstatovat, že se k nám návštěvníci opakovaně vrací. Zápisy v návštěvní knize svědčí o pozitivní reakci na toto netradiční pojetí muzejní expozice. A nakonec pozvání: Přijďte se k nám do Okresního muzea v Chrudimi podívat!

Milena Burdychová

Pozvánka na výstavu

Deset století architektury

Areál Pražského hradu

5. dubna – 31. října 2001

Na světě je jen málo měst skýtajících možnost setkat se během jediné procházky s ukázkami všech architektonických slohů. Praha, klenot mezi evropskými městy, je však nesporně jedním z nich. Srdcem Prahy je Pražský hrad – dávné sídlo knížat, králů, císařů a prezidentů – kam přicházeli pracovat přední stavitelé, architekti a umělci z celé Evropy. Každý tu zanechal svou nesmazatelnou stopu a spolu s ní i svědectví o své době. Pražský hrad se tak stal živoucím muzeem architektury, svěbytnou pokladnicí, „katalogem“ evropské kulturní historie. Stěží bychom hledali vhodnější místo pro velkorysý výstavní projekt, jakým je Deset století architektury.

Výstava Deset století architektury využívá ojedinělou příležitost představit všechny architektonické slohy od doby románské až po současnost v autentických prostorách Pražského hradu. Jeho více než tisíciletá historie umožňuje expozice umístit do jedinečných lokalit reprezentujících přímo daný styl. Návštěvník se tak přirozeně seznámí s architekturou i těch hradních prostor, které jinak nejsou pro veřejnost běžně přístupné. Na své cestě za dějinami stavitelství projde románským a gotickým podlažím Starého královského paláce, navštíví renesanční Letohrádek královny Anny, barokní jízdnímu Pražského hradu i prostory upravené počátkem 20. století vynikajícím slovinským architektem Josipem Plečnikem. (Jen Císařská konír-

na na čas pozmění svou podobu, aby navdila atmosféru architektury 19. století).

Výstava Deset století architektury je koncipována tak, aby ji mohl navštívit laik i odborník. Projekt představí jednotlivá období chronologicky, typologicky i tematicky. Návštěvníkovi tak bude předloženo srovnání jednotlivých slohů a jejich vývoje a umožněno, aby porovnal své dřívější znalosti s nově získanými poznatky. Každý ze šesti výstavních prostorů naplní modely, fragmenty, fotografie, plány i virtuální programy a daný sloh zachytí v širokém spektru, od urbanistických studií až po interiérovou výzdobu, sochařství a malířství. Každá expozice také „své“ údobí zařadí do širších historických a kulturních událostí.

Zvláštní pozornost bude věnována dětským návštěvníkům. Pro ty je připravena speciální dětská trasa spojující poučení s hrou, zábavou a tvořivostí. V každé z expozic bude děti čekat několik úkolů souvisejících s vybranými exponáty. Samostatné řešení těchto úkolů jim přiblíží danou architekturu, její dobu i základní pojmy zajímavou, netradiční formou. Výstavu doplní také zvláštní „hrací“ prostor se skládačkami a hračkami připravenými jen pro tuto příležitost.

Ve spolupráci s tvůrci stejnojmenného televizního seriálu vzniká pro každou z expozic samostatný filmový dokument. Tyto autorské filmové eseje z dílen předních českých režisérů budou přehledně

Žebrák

Muzeum v Žebráku

Babiččina domácnost

květen - září 2001

Železný Brod

Městské muzeum v Železném Brodě

Jak to tenkrát bylo?

1.6.2001 - 31.8.2001

Národopisná pobočka

Městského muzea

Výstava prací žáků Zvláštní školy na

téma *Co mě nejvíce zaujalo v muzeu*

12.6.2001 - 31.8.2001

Muzejním knihovněm

Jak vyzrát na zlého novináře

Novináři nejsou zlí – tvrdí název publikace Marka Šálka a Tomáše Feřtky s podtitulem Mediální rukověť pro neziskové organizace. Autoři, sami profesí novináři, se pokusili poodhalit roušku čarodějně kuchyně s názvem „redakce“ a ukázat nám, příslušníkům světa neziskové sféry, proč to o nás vlastně nepiší.

Že by chyba byla na naší straně?! Autoři nechtějí vysvětlit neziskovkám „od plic, jak by si to představovali, a my bychom se přethlil!“ Spíše naopak – i vlastní řady nám představují s náležitým odstupem, naší možnou optikou.

Při četbě publikace tak najdete mnohé známé typy lidí od novin v části zvané „obludarium“ i dostatek účinných návodů, jak se nestát v redakcích pověstnou figurkou a nezískat negativní vztah k médiím ještě před zahájením spolupráce s nimi. Navíc se dozvíte, co by měla obsahovat zpráva, která má naději na uveřejnění, jak to chodí v některých konkrétních českých zpravodajských redakcích, i co dělat, když nastane mezi vámi a lidmi z médií konflikt.

Publikaci, která vás rozhodně může inspirovat k lepší mediální strategii, vydala Nadace Via v rámci grantového a vzdělávacího programu „Občanský sektor a média“. Publikaci obdržíte zdarma. Objednat ji můžete na adrese Nadace Via pro místní iniciativy, Jelení 200/3, 118 00 Praha 1, tel.: 02/20516260-1, fax: 02/20517880, e-mail: VIA@nadacevia.cz, <http://www.nadacevia.cz>.

- fa -

Věra Frolcová: Velikonoce v české lidové kultuře

Ydval Vyšehrad Praha, 2001

Monografie o českých Velikonočních vychází z historických pramenů, ze současných terénních výzkumů a z dokladů uložených v etnografických sbírkách našich muzeí (pomlázky, kraslice, malby na skle s velikonoční tematikou ad). Barevné reprodukce vzácných obrazů na skle znamenají vedle jejich zpřístupnění veřejnosti také záchranu památek našeho kulturního dědictví, neboť jsou mnohé z nich dnes už poškozené. Ze současnosti zaujmou ukázky velikonočního koledování s maskovaným Jidášem, svěceniny v rodinné tradici nebo pomlázka jako sváteční forma komunikace.

Autorka pojednává o původu a kulturní historii vrcholných křesťanských svátků a hledá jejich reflexi v lidové kultuře vesnice a města – vedle obřadů a obyčejů vázaných na klíčové období přechodu od zimy k létu. Po uvedení Velikonoc do tohoto širšího kalendářního cyklu postupují pak kapitoly chronologicky od Květné neděle do Pondělí velikonočního (resp. do Provodní neděle). Velikonoční obřady a obyčeje z Čech, Moravy a Slezska uvádí Věra Frolcová do středoevropského kontextu a závěrem hledá jejich smysl pro moderního člověka.

Vedle barevných vyobrazení obsahuje kniha černobílé ilustrace Magdaleny Řičné, která publikaci také graficky upravila. Věra Frolcová, pracovnice Etnologického ústavu AV ČR v Brně, připisuje knihu památce Václava Frolce: v duchu jeho odkazu (a v návaznosti na jeho monografii o Vánocích, která vyšla před lety též ve Vyšehradu) také celé pojetí vyznívá.

Břetislav Daněk

Nabídka knih a CD Muzea východních Čech v Hradci Králové

Jiří Zikmund: Daguerrotypie ve východních Čechách

Ydvalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 1998.

Rozsah: 70 stran, 50 čb. fotografií.
Cena: 60,- Kč + poštovné a balné.

Obsah brožury je výsledkem prvního soupisu nejstarších dochovaných dokladů dějin fotografie – daguerrotypií, provedeným v Čechách na regionálním principu. Autorovi se podařilo soustředit a odborně popsat téměř všechny známé daguerrotypie uložené v daném území ve sbírkách muzeí, památkových objektech i v soukromých sbírkách. Vedle historického úvodu k tématu je zde odborně popsáno padesát daguerrotypií. Forma popisu by mohla být i vítanou pomůckou pro zpracovávání tohoto druhu sbírkových předmětů v muzeích České republiky.

a poutavě mapovat jednotlivá období nejen v kontextu české a evropské architektury, ale také umění, vědy a dějin a jejich velkoplošná projekce se stane přirozenou součástí všech expozic.

Výstavní projekt Deset století architektury v neposlední řadě doplní vydání šesti průvodců po architektuře jednotlivých období, které představí daný sloh, jeho charakteristické znaky a významné stavby. Tato výjimečná ediční řada však poslouží nejen návštěvníkům výstavy, ale uplatní se i kdykoli mimo ni, jako nadčasový průvodce po architektonických a uměleckých památkách České republiky a také jako encyklopedické dílo trvalé hodnoty.

ARCHITEKTURA ROMÁNSKÁ – ROMÁNSKÉ PODLAŽÍ STARÉHO KRÁLOVSKÉHO PALÁCE, III. NÁDVOŘÍ

Úvod do bohatého světa historie architektury na našem území tvoří expozice Architektura románská. Všudypřítomná tma, chlad a kamenné zdvo sálů navodí první představy o atmosféře doby před deseti stoletími. V nejnižší položeném prostoru pod Ludvíkovým křídlem začíná pouť nejstaršími dějinami architektury a stavitelství u nás – návštěvník má možnost prohlédnout si modely, ale i fragmenty staveb z Velké Moravy z 9. a 10. století. Při průchodu do další části expozice se nabízí unikátní příležitost zastavit se v pozůstatcích jedné z věží původního románského opevnění a projít kolem zbytků valů. Soběslavova síň – největší sál románského patra – obsahuje chronologický přehled stavebních typů románské architektury, znázorněný na modelech a pomocí fragmentů různých staveb. Přehled vrcholů v prostoru původní kaple románského paláce souborem exponátů upomínajícím na sakrální architekturu.

ARCHITEKTURA GOTICKÁ – GOTICKÉ PODLAŽÍ STARÉHO KRÁLOVSKÉHO PALÁCE, III. NÁDVOŘÍ

Z románského podlaží návštěvník přichází do dalších autentických prostor Starého královského paláce – do gotického podlaží. Exkurze po dlouhém vývoji gotického stavitelství na území České republiky začíná v síni Starých zemských desek: její jednoduchý prostor, sklenutý na dva mohutné pilíře, obsahuje úvodní část výstavy o rané gotických stavbách a slohových znacích v době panování Přemyslovců. Typické stavby vrcholné gotiky z období vlády Lucemburků jsou soustředěny v prostorách Karlovy síně. A tato část expozice vrcholí ve Sloupové síni Václava IV. exponáty z období působení posledních Lucemburků a Jagellonců, tedy z ob-

dobí pozdní gotiky. Tak, jak návštěvník prochází jednotlivě, za sebou řazené sály, otevírá se mu pohled na stále se vylehčující prostory a tvarosloví, dokládající obdivuhodný vývoj gotického stavebního umění. Vrcholem expozice je prohlídka Jezdeckých schodů a nakonec Vladislavského sálu, jehož některé detaily již předznamenávají příchod dalšího slohu – renesance.

ARCHITEKTURA RENESANČNÍ – LETOHRÁDEK KRÁLOVNY ANNY, KRÁLOVSKÁ ZAHRADA

Na východním konci královské zahrady, z mnoha stran obklopený staletými stromy, se nachází jeden z nejkrásnějších renesančních objektů na našem území – Letohrádek královny Anny. Zároveň představuje i názornou učebnici charakteristických znaků renesančního slohu. Po dlouholeté rekonstrukci se navíc otevírá v celé své úplnosti. Návštěvníci budou moci poprvé nahlédnout také do suterénu Letohrádku, kde expozice začíná: krátké texty doplněné fotografiemi a plány významných objektů představí typologickou šíři renesance. Po vstupu do tradičních výstavních prostor v přízemí Letohrádku se návštěvník ocitne v sále věnovaném architektuře císařského dvora za Rudolfa II., tedy především objektům v areálu Pražského hradu. Další prostor bude obsahovat modely typických staveb tohoto slohu z celého území České republiky. Výstup do prvního patra povede kolem rozměrného modelu věže Hrádku z Českého Krumlova. Velký sál patra je pojat jako uzavřený celek představující ideály renesančních architektů.

ARCHITEKTURA BAROKNÍ – JÍZDÁRNA PRAŽSKÉHO HRADU

Základním motivem zde je práce barokních architektů s krajinou, její záměrné propojování se stavbami i s celými areály dálkovými osovými motivy. Ve středu expozice návštěvník nalezne rozměrný model ideální podoby Šporkova Kuksu, situovaný dle své orientace na průsečík podélné a příčné osy jízdárny. Zdůraznění os rostlinami přitom navodí představu starobylých stromořadí. Po stranách os se rozvíjejí jednotlivá témata barokní architektury. Kontrast hmot, barevnost fasád, klební umění, interiérová tvorba, vše na modelech, plánech i fotografiích různých typických objektů. závěrečné téma – barokní teatralita – je prezentováno velkoformou realizací slavobrány ke svatořečení Jana Nepomuckého. V postranních křídlech Jízdárny budou vysvětlujícími texty a fotografiemi souborně představeny vybrané stavby a areály. Prohlídka zahrady

na terase Jizdárny s plastikami významných barokních sochařů poskytne neobvyklý pohled na komplex Hradu a na katedrálu od severozápadu.

ARCHITEKTURA 19. STOLETÍ – CÍSAŘSKÁ KONÍRNA, II. NÁDVOŘÍ

Jediný prostor, který v celém výstavním projektu není pro danou expozici autentický, je Císařská konírna z doby Rudolfa II. Proto zde architekt jako základní prvek navrhl zmenšenou repliku jedné ze staveb typických pro 19. století – liténohého skleníku z Lednice na Moravě. Tento stavební typ, který jako jeden z prvních využíval nových materiálů objevených pro stavitelství minulého století – litinu ve spojení se sklem, zde vytváří „dobovou“ kulisu exponátům vypovídajícím o architektuře 19. století. Výstavu uvozují velký model návrhu scény pro Mozartovu operu, realizovaný podle dobových kreseb a rytin. Další oddíly zachycují odraz různých vlivů v architektuře, například osvícenství, návratů k historii, rozvoje průmyslu a měst, hledání jednotného slohu, zakládání lázeňských měst a v neposlední řadě snah o obnovu památek, které vyústily v dostavbu Svatovítské katedrály a dalších historických objektů.

ARCHITEKTURA 20. STOLETÍ – SLOUPOVÁ SÍŇ, ROTHMAYERŮV SÁL A KLÍNOVÁ CHODBA, I. NÁDVOŘÍ

Vstupní část ve Sloupové síni, kterou upravil Josip Plečnik, je výstižně nazvána „Síň ideí“ a je věnována zásadním myšlenkám světových

architektů 20. století. V navazující šatně, upravené v 70. letech, představují fotografie a plány na panelech tzv. slepé cesty a uličky – zaniklé architektonické styly. Hlavním výstavním prostorem je Rothmayerův sál, zvolený pro přehlídku osmi vybraných staveb, které reprezentují stěžejní počiny v architektuře 20. století, jakými jsou Veletržní palác v Praze nebo vysílač na Ještědu. V poslední části – v Klínové chodbě – budou promítány krátké smyčky s pohledy na stavby posledního desetiletí. Závěr expozice je příznačný pro naše dny i pro nové tisíciletí. Navozuje mnohé otázky a mezi nimi tu zásadní: Kam směřujeme? V tomto duchu se nese i závěr, symbolizovaný Rodinovou sochou Myslitele.

„Architektura je původně jedním z pater klasických umění, je však také složitým a nesnadno čitelným fenoménem a snad také proto je obtížné jí porozumět, přestože se s ní každý člověk denně setkává a denně ji užívá. Domníváme se, že cesta uvědomování si architektury vede přes poznání jejího vývoje a že česká architektura je nejen vhodnou učebnicí, ale také žádanou součástí vědění kulturního člověka. Proto jsme se rozhodli uskutečnit projekt, který diváka zasvětil do jejího přiběhu a nechá jej nahlédnout do historického prostředí, jež ho obklopuje, jiným, pro něj neobvyklým způsobem.“

*Ing. arch. Ivo Koukol
ředitel Správy Pražského hradu
Mgr. Vladimír Darjanič
předseda představenstva DaDa, a. s.*

Baroko na Kolínsku I. – Společnost a kultura v letech 1650-1730 (Rané a vrcholné baroko)

Regionální muzeum v Kolíně, Muzeum Kouřimsko v Kouřimi
a Podlipanské muzeum v Českém Brodě
15. března – 27. května 2001

Výstava, která je další částí dlouhodobého cyklu Kolínsko v běhu staletí, přibližuje v regionálním měřítku mimořádně významnou epochu, jejíž odkaz stále žije v naší současnosti. Ve svém celku je dosud nejrozsáhlejší prezentací místních památek barokního umění včetně náznaku jejich společného zázemí. Rozdělení výstavy do tří celků, instalovaných na různých místech dnešního kolínského regionu, není náhodné. Návštěvník je tak vyzván k pouti po jádru historicky významného Kouřimského kraje, kde se seznamuje nejen s exponáty, vytrženými ze svého přirozeného prostředí, ale i s památkami, dosud tvořícími konkrétní atmosféru měst, vesnic a okolní kulturní krajiny. Právě období baroka, někdy stále posuzované podle zavádějícího čítankového označení jako „doba temna“, je totiž poslední velkou epochou, která organicky vrostla do

všedního života a dotvořila současný obraz našeho domova.

Obrovský kulturní potenciál barokního Kolínska, který prostupuje dlouhým obdobím půldruhého století, si vyžádal rozdělení projektu do dvou samostatných výstav. V jarních měsících roku 2001 je představeno období vymezené koncem třicetileté války a vládou císaře Karla VI. (vzhledem k dějinám výtvarného umění přibližně ohraničeno lety 1650-1730), jež bylo jako samostatná výstava volně začleněno do projektu Sláva barokní Čechie. Druhá část výstavy, zaměřená na prezentaci památek pozdního baroka a rokoka, je plánována na rok 2002. Vedle řady doprovodných akcí je k výstavě připravován podrobný katalog, který rekapituluje nejnovější poznatky o kulturních dějinách a uměleckém vývoji Kolínska ve druhé polovině 17. a v první polovině 18. století.

CD-ROM: Jiří Zikmund: Daguerrotypie ve východních Čechách

Vydalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové ve spolupráci se Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy, 1999.
Prezentace na počítačích PC (Windows 95-98).

Cena: 250,- Kč + poštovné a balné.

CD-ROM obsahuje shodnou tematiku s předchozí avizovanou brožurou. Daguerrotypie jsou však vyobrazeny barevně a počítačové zpracování umožňuje jejich zvětšování a prohlížení vyobrazení textů umístěných na reversu daguerrotypií.

Jiří Zikmund, Jaroslava Pospíšilová: Fotoalbum města Hradec Králové 1866–1918

Vydalo Nakladatelství Garamon Hradec Králové v úzké součinnosti s Muzeem východních Čech v Hradci Králové, 2000.

Rozsah: 224 stran, 459 čb. fotografií, 3 plánky a 12 kreseb.

Cena: 400,- Kč + poštovné a balné
(Zásilkový prodej zajišťuje nakladatelství Garamon, Wonkova 432, 500 02 Hradec Králové 2, tel./fax: 049/5630101).

Autoři knihy, pracovníci muzea v Hradci Králové, čerpali k přípravě knihy z bohaté fotobírký Muzea východních Čech v Hradci Králové. Na rozdíl od obdobných publikací, kde bývá většinou těžištěm obsahu místopis, je tato kniha postavena na fotografiích ze života obyvatel města. Vedle úvodu a závěrečné kapitoly, které čtenáře stručně seznamují s problematikou historické fotografie a jejími autory, je kniha rozdělena na dvanáct tematických kapitol. Pro lepší orientaci v místopisu jsou přiřazeny i reprodukce dobových plánů a pomůcky k datování fotografií podle dokončení staveb ve městě a podle oděvu zobrazených osob.

Jaroslava Pospíšilová: Českoslovenští legionáři z okresu Hradec Králové 1914–1920

Vydalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 2000.

Rozsah: 134 stran, fotografická příloha.
Cena: 65,- Kč + poštovné a balné.

Základem této publikace je jmenový seznam čs. legionářů se základními osobními údaji, řazený podle jednotlivých obcí okresu. Autorka při jeho zpracování vycházela především z archivních materiálů Kanceláře čs. legií v Historickém vojenském archivu v Praze. Přehled je doplněn stručnými kapitolami z historie 1. čs. odboje, 4. střeleckého pluku Prokopa Velikého, dále fotografiemi a ukázkami z deníků a vzpomínek legionářů ze sbírek muzea.

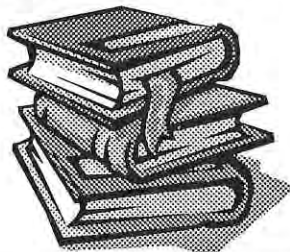
**Josef Ptáček, Jan Rail: Letci
Královéhradecka v 2. čs.
zahraněním odboji 1939–1945**
Vydalo Muzeum východních Čech
v Hradci Králové, 2001.

Autoři zpracovali v publikaci medailónky jednašedesáti československých zahraničních letců za druhé světové války s hlubším vztahem k současnému královéhradeckému okresu. Publikace rovněž přináší kapitoly z historie hradeckého letiště a Letecké vojenské akademie v Hradci Králové.

**Josef Johanides: Knihovna
P. Františka de Paula Švendy**
Vydalo Muzeum východních Čech
v Hradci Králové, 2001
(publikace v tisku).

Jedná se o soupis knihovny královéhradeckého historika P. Františka Švendy, rozdělený na rukopisy a tisky bohemikální a nebohemikální, doplněný bohatými rejstříky.

Uvedené publikace je možno objednat na adrese: Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščíno nám. 465, 500 01 Hradec Králové 1, tel.: 049/5514631, e - mail: info@muzeumhk.cz.

Nové publikace Horáckého muzea v Novém Městě na Moravě

V polytematické edici Listy Horáckého muzea v Novém Městě na Moravě vyšly v loňském roce tři publikace (2.–4. svazek):

Jiří Mikulka: Příběh téměř zapomenutého politika Jaromíra Nečase
Rozsah: brož., 24 stran, 4 foto
Cena: 36,- Kč + poštovné

Práce určená původně jako příspěvek do odborného tisku vyšla ke 100. výročí narození novoměstského rodáka, ministra sociální péče a člena československé exilové vlády v Londýně. V souladu s profesním zaměřením autora je hlavní pozornost věnována činnosti Ing. Jaromíra Nečase v době před Mnichovem a za okupace. Textová příloha čerpá z regionálního tisku a exilového týdeníku Čechoslovák. Připomenutí Nečasovy osobnosti by mělo být pobídkou ke zpracování monografie tohoto politika s velkým morálním kreditem.

BAROKNÍ KULTURA NA KOLÍNSKU – MUZEUM KOUŘIMSKA V KOUŘIMI

Expozice tvoří úvodní část celého výstavního projektu. Představuje ve třech sondách sociální prostředí, v němž se utvářela barokní kultura na Kolínsku – v centru bývalého Kouřimského kraje.

První sál je věnován činnosti církve obecně, především řádům kapucínů v Kolíně a františkánů v Zásnukách. Následující dva prostory přibližují život v tehdejších městech a šlechtických rezidencích. Na příkladu královských měst Kolína, Kouřimi, Českého Brodu a ostatních poddanských městeček je vedle jejich samosprávy dokumentována činnost cechů a italských bratrů. Luxusní životní styl šlechty, úzce spojený s projevy zbožnosti a donátorstvím, je přiblížen exponáty, které se vztahují zejména k nejvýznamnějším rodům této oblasti – Lichtenštejnům a Šternberkům. Vedle vybraných památek výtvarného umění a uměleckého řemesla jsou v této části výstavy prezentovány především dobové rukopisy a staré tisky s bezprostředním vztahem ke kulturním dějinám regionu.

Exponáty volně doplňuje projekce diapositivů, pro žáky škol je připraven vědomostní text.

BAROKNÍ SOCHAŘSTVÍ A MALÍŘSTVÍ – PODLIPANSKÉ MUZEUM V ČESKÉM BRODĚ

Prostorově nejrozsáhlejší část výstavy, instalovaná ve Velkém sále českobrodského muzea, přibližuje ve zkratce základní rysy sochařské a malířské tvorby na území regionu. Vedle památek z vybavení chrámů a klášterů Kolínska jsou zde prezentovány i pozůstatky někdejších šlechtických sbírek, dnes převážně zařazené do fondů Regionálního muzea. Přehledku zahajuje několik prací z období raného baroka. Jedná se převážně o díla místních umělců 2. poloviny 17. stol., kteří se vyrovnávali jak s pozdně středověkou a renesanční tradicí, tak s novými vzory, importovanými do této oblasti ze soudobých pražských dílen. Vedle české metropole měla pro region mimořádný význam Kutná Hora, jež po skončení třicetileté války znovu získala postavení hlavního uměleckého centra.

Velká epocha vrcholného baroka, která na Kolínsko přichází brzy po roce 1700, je proto až na výjimky reprezentována pražskou a kutnohorskou produkcí. Vedle prací z ateliérů významných mistrů Františka Preise, Matěje Václava Jäckela i Ferdinanda Maxmiliána Brokofa se zde setkáváme se souborem děl Jana Jiřího Šlanzovského. Poprvé jsou představeny nově rozpoznané práce kutno-

foto: Cínová láhev se šroubovým uzávěrem. Kutná Hora, první čtvrtina 18. století.

horských sochařů Ondřeje Iglera a Františka Martina Katterbauera, jejichž dílny od konce 17. století do první čtvrtiny 18. století vybavily řadu sakrálních interiérů v okolí Kolína, Kouřimi i Českého Brodu. Malířské památky jsou zastoupeny především díly místních autorů, ovlivněných tvorbou Karla Škréty, Michala Václava Halbaxe, Václava Vavřince Reineira a rodiny Hartmannů.

BAROKNÍ ARCHITEKTURA A UMĚLECKÉ ŘEMESLO – REGIONÁLNÍ MUZEUM V KOLÍNĚ, BRANDLOVA 27

Instalace v prostorách středověkého domu v sousedství chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně seznamuje se stavitelskými a uměleckořemeslnými památkami, vytvořenými pro dnešní kolínský region od poloviny 17. do 20. let 18. století. Architekturu, prezentovanou pomocí bohatého obrazového, plánového i trojrozměrného materiálu, reprezentuje pro období raného baroka především soubor památek, které vznikly na objednávku rodu Šternberků v jejich sídelním městečku Zásnukách. Stavitelskou aktivitu Lichtenštejnů v první čtvrtině 18. století připomíná několik významných budov na bývalém černokosteleckém a škvoreckém panství, z nichž některé patrně přímo souvisí s tvorbou Františka Maxmiliána Kaňky. Zcela svěbytným solitérem je kostel sv. Prokopa v Chotouni, vybudovaný v letech 1708–1710 dle projektu Jana Blažeje Santiniho-Aichela.

Přehledka památek uměleckého řemesla představuje pestrý výběr prací z různorodého materiálu, vytvořených jak na území regionu a v jeho bezprostřední blízkosti, tak v širší oblasti střední, západní a jižní Evropy. Mezi zlatnickými památkami jsou zastoupena především díla pražských a kutnohorských mistrů, totéž platí o pracích cínařů. Několika kvalitními kusy jsou vedle nábytku a majoliky reprezentovány i soudobé zámečnické práce.

- dle zaslaných materiálů

Člověk proti nemocem

Muzeum města Brna, Měnišská brána

30. března – 17. června 2001

Antropologické oddělení Národního muzea v Praze, Oddělení lékařské antropologie Anatomického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Okresní muzeum Českého ráje Turnov, Zdravotnické muzeum Národní lékařské knihovny v Praze, Muzeum města Brna ve spolupráci s dalšími institucemi připravili za podpory Nadace Universitas Masarykiana v Brně a firmy Lohmann a Rauscher, Nová Paka, výstavní projekt „Člověk proti nemocem“, který měl premiéru v prosinci 1999 v Národním muzeu v Praze. Od té doby byla výstava s velkým úspěchem instalována v Turnově, Mariánských Lázních, Jičíně, po ukončení v Brně bude její cesta pokračovat do Žatce, Břeclavi, Uherského Hradiště, zvažuje se zahraniční podoba pro Slovensko a Rakousko. Záštitu nad brněnskou instalací výstavy převzal děkan Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně profesor MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.

Výstava je rozdělena do tří částí: „Medicína instinktu a mgie“ (pravěk), „Medicína pověr a prvních poznatků“ (středověk), „Medicína skutečnou vědou“ (novověk). Každá část se dále dělí do dvou oddílů: „Co lidi trápilo“ a „Jak si lidé pomáhali“. Brněnská instalace je doplněna o dokumentaci a exponáty ze sbírek oddělení pro slepeckou historii TMB, přibližující slepecké školství, a o aktivity Nadace Archa Chantal, usilující o příjemnější prostředí v léčebných zařízeních, zejména pro dětské pacienty.

Zajímavými exponáty jsou bezesporu např. lebky s doklady o pravěkých „operacích“ – trepanacích, kdy pravěký „chirurg“ otevřel lebeční dutinu, aby svému „pacientovi“ zřejmě ulevil při bolestech hlavy, mdlobách, úrazech apod., lebka prostřelená šípem z kuše v době husitských válek, kostra deformovaná křivicí, která zvláště v 18. a 19. století v důsledku nedostatečné stravy a špatných životních podmínek postihovala zejména chudé vrstvy, dětská mumie jako doklad středověkého léčení, kdy se léky vyráběly i z egyptských mumii a nejrůznějších výkalů, kolekce chirurgických nástrojů z 18. století, vybavení porodníka z první poloviny 20. století a mnohé další. Nesmírně zajímavá je i doprovodná obrazová dokumentace a divácky velmi působivé dioráma o narození a smrti člověka, situované do 18. století.

Pro výstavu v Měnišské bráně zapůjčilo oddělení lékařské antropologie Anatomického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně další vybrané exponáty, které jsou doplněny texty v Braillově písmu, a nevidomí návštěvníci si budou moci porovnat zejména na kosterním materiálu, jak vypadá například zdravá lidská lebka a tentýž exponát s poškozením způsobeným nemocí nebo úrazem apod.

Pro předem objednané skupiny nevidomých pak odborníci doplní prezentaci dalším speciálním výkladem.

- dle zaslaných materiálů

Muži od Dunkerque

Okresní muzeum Mladá Boleslav

15. března – 3. června 2001

Ve čtvrtek 15. března byla v Okresním muzeu na mladoboleslavském hradě otevřena výstava „Muži od Dunkerque“. Výstavu připravil Klub vojenské historie „Rota Nardar“ spolu s Okresním muzeem Mladá Boleslav, Čs. obcí legionářskou – Jednotou Mladá Boleslav a Velitelstvím logistiky AČR Stará Boleslav. Představuje osudy několika mužů Československé samostatné obrněné brigády, bojujících za II. světové války na západní frontě, zejména při obléhání přístavu Dunkerque. Návštěvníci mají možnost shlédnout poprvé různé unikátní dokumenty, fotografie, osobní předměty, výzbroj i výstroj, zachycující pozoruhodné životy armádního generála Aloise Lišky, generálmajora Gustava Svobody, plukovníka dělostřelectva Pravoslava Kubišty, majora pěchoty Karla René Misíka, četaře Josefa Marka, desátní-

ka Josefa Rašovského a dalších v období II. světové války i osudy některých po roce 1948. Někteří z nich jsou úzce spjatí s Pojizeřím. Seznamme se v krátkosti s životními osudy tří z nich:

ALOIS LIŠKA

se narodil 20. listopadu 1895 v rodině chudého rolníka v Zátorči u Malé Skály. V roce 1916 byl odveden do rakouské armády, odkud však při první příležitosti přeběhl do ruského zajetí. Vstoupil do československých legií, kde byl zařazen k dělostřelectvu. Po sibiřské anabázi se v roce 1920 vrátil do svobodného Československa. Zůstal v armádě jako důstojník z povolání a téměř po celou dobu první republiky budoval v Staré Boleslavi proslulý 51. dělostřelecký pluk. Absolvoval Vysokou válečnou školu v Praze. Nebylo mu ještě 40 let,

Jindřich Pařízek: Dobývání nerostných surovin v okrese Žďár nad Sázavou a okolí
Rozsah: brož., 67 stran, 8 foto
Cena 63 Kč, + poštovné

Publikace vzniklá jako katalog k mineralogické expozici Horáckého muzea se věnuje historii a současnosti průzkumu a těžby nerostů na území žďárského okresu s přesahem za jeho hranice (včetně Čech). Připomenuty jsou rovněž projekty prováděné hornickým způsobem (ražba železničního tunelu, štoly pro vírský vodovod, průzkumné štoly meziskladu vyhořelého jaderného paliva). Do publikace je vložena přehledná mapa. Seznam použité literatury obsahuje 198 položek.

Pavel Marek: Ivan Sekanina (1900–1940)

Rozsah: brož., 52 stran, 8 foto
Cena: 55,- Kč + poštovné

Monograficky koncipovaná publikace připomíná život a dílo novoměstského rodáka, známého především jako bojovníka proti fašismu. Autor, který se úspěšně zhostil objektivního zhodnocení Sekaninovy osobnosti, rozčlenil tematiku do devíti kapitol: Rodinné prostředí, Prostějov a Jiří Wolker, Vysokoškolská studia, Vůdcem socialistických studentů, Na kulturní frontě, Funkcionářem satelitních organizací KSČ, Proti fašismu a válce, Lipský proces, Život proti smrti. Muzeum ji doplnilo vzpomínkou místního spoluvězně z koncentračního tábora. Příležitostí k vydání první monografie v republice bylo 100. výročí narození významného antifašisty, zavrženého vlastní stranou.

Uvedené publikace je možno objednat na adrese: Horácké muzeum, Vratislavovo náměstí 114, 592 31 Nové Město na Moravě, tel. 0616/650216, fax: 0616/650200, e-mail: horacke.muzeum@nmnm.cz.

Zprávy a studie Regionálního muzea v Teplicích, svazek 23 – 2000

Vydalo: Regionální muzeum v Teplicích, 2000

ISBN 80-85321-25-4, ISSN 0231-7648

Rozsah: 176 stran, brož. A5

Cena: 50,- Kč

Tento svazek sborníku je čerstvou novinkou v nabídce publikací Regionálního muzea v Teplicích. Mezi množstvím zajímavých článků naleznete mimo jiné i poctu životu i dílu vynikající, světově uznávané zooložky a dlouholeté pracovnice Regionálního muzea v Teplicích, paní doc. RNDr. Marie Flasarové, CSc. v podobě dvou článků: Jan Buchar „Ohlédnutí za životním dílem zooložky Marie Flasar-

vé" a Ivo Falsar „Marie Flasarová – bibliografie“. Dočtete se i o dílčích výsledcích z úspěšného řešení grantového úkolu Ministerstva kultury ČR: Miroslav Radoň „Současné nálezy flóry a fauny na některých méně známých a nových paleontologických lokalitách terciéru ve východní části Českého středohoří“. Nechybějí ani vynikající a přehledně uspořádané ornitologické příspěvky z Lounska včetně kompletní bibliografie: Herbert Tichý „Ornitologická bibliografie Lounska do roku 2000“, Herbert Tichý „Ornitologické příspěvky v regionálním tisku Lounska v letech 1980–2000, skvělý rozbor a zhodnocení tématu vlastní diplomové práce: Olga Bednářová „Teplický zámek ve světle konfiskačního inventáře z roku 1634“, ohlédnutí za veleúspěšnou výstavou Regionálního muzea v Teplicích, která má za sebou již druhou reprízu a jeden z nejvyšších počtů návštěvníků za poslední desetiletí: Bohuslava Chleborádová „Ohlédnutí za výstavou Procházka stoletím kavalírů – Casanova“, zajímavé zpracování ještě ne zcela mrtvého tématu, vycházející z vlastní diplomové práce: Martina Mesányová „Listopadová revoluce 1989 na Teplicku“.

Toto vše jsou důvody, proč byste si neměli nechat ujít tento svazek a za velmi zajímavou cenu 50,- Kč si jej zakoupit či objednat na adrese muzea: Regionální muzeum, Zámecké náměstí 14, PSČ 415 01 Teplice, tel.: 0417/25085, fax: 0417/41461, e-mail: info@muzeum-teplice.cz.

Chrudimský vlastivědný sborník č. 5, 2000

Vydalo Okresní muzeum Chrudim, 2000
Rozsah: brož., 156 stran
Cena: 60,- Kč + poštovné

Sborník Okresního muzea Chrudim vychází jednou ročně od roku 1996. Je zaměřen na vlastivědu regionu, obsahuje odborné články a statě muzejních pracovníků i externích spolupracovníků. Články jsou doplněny obrazovými přílohami.

Z obsahu č. 5: O. Doskočil „Hrad Rychmburk v edicích A. G. Meissnera (1753–1807) a F. A. Hebera (1815–1849)“, P. Kmošek „Odborná škola pro zpracování dřeva v Chrudimi a počátky uměleckoprůmyslového školství ve východních Čechách“, M. Bastl „Stará láska v dopisech (Boský osud Jaromíra Johna – Román v dopisech a jeho předloha)“, P. Boček „Masarykova letecká liga v Chrudimi v letech 1930–1932“, P. Studnička „Mlýňáři a odboj“. Sborník je doplněn přehledem autorů.

Sborník je možno objednat (i všechna předchozí čísla 1.–3.) na adrese: Okresní muzeum Chrudim, Široká ul. 86, PSČ 537 01 Chrudim, tel.: 0455/620330.

kdy byl již plukovníkem. Za mobilizace 1938 se stal velitelem I. rychlé dělostřelecké divize. S německou okupací se nesmířil a v roce 1940 odchází do Francie, kde byl jmenován velitelem 1. dělostřeleckého pluku. Po porážce Francie se spolu s ostatními čs. vojáky dostává do Anglie. Stává se zde nejprve velitelem námořního dělostřelectva v rámci 1. smíšené čs. brigády. Dne 8. března 1943 plukovník Liška převzal velení Čs. samostatné brigády a současně byl povýšen na brigádního generála. S brigádou, čítající téměř 5 000 mužů, se přesunul v srpnu 1944 do Francie, kde byl převelen k přístavu Dunkerque. Zde měl donutit 15 000 dobře opevněných německých vojáků ke kapitulaci. Generálu Liškoví zde podléhaly i jednotky kanadského dělostřelectva, kanadský pluk těžkých tanků, britský dělostřelecký pluk, pět praporů Svobodných Francouzů a letka britského královského letectva. Celkově velel asi 12 000 mužů, 260 dělům a stejnému počtu tanků. Přes náročné bojové podmínky zaznamenala brigáda poměrně malé ztráty (28. října 1944 zde mezi jinými padl Josef Marek z Malobratřic u Mnichova Hradiště). Na konci války německá posádka pod velením viceadmirála Friciuse kapitulovala do rukou generála Aloise Lišky. 15. května 1945 přijíždí se svou jednotkou do Prahy. V té době prožívá osobní tragédii. V Německu na pochodu smrti zahynul jeho syn Jaroslav. Útěchou mu bylo, že se z koncentračního tábora vrátila manželka a dcera. Po roce 1945 nebyl spokojen s vývojem v Československu. Nikdy se netajil se svými demokratickými, promasarykovskými názory. Proto se hned po únoru 1948 dostává v nemilost. Již 31. března 1948 je odvolán (tehdy již jako armádní generál) z funkce velitele Vysoké školy vojenské a dán pod dohled státní bezpečnosti. Šlo mu již o život a proto 12. června 1948 odchází znovu do emigrace. Doma mu byla odebrána generálská hodnost a všechna čs. vyznamenání. Jeho konečnou stanicí se stává Velká Británie. Velké politiky se již neúčastňoval. Čs. vojáci, žijící v exilu, ho zvolili čestným předsedou Čs. obce legionářské v zahraničí. Velmi se mu stýskalo po rodině (manželce, dceři i vnoučatech), od kterých byl nucenou emigrací odtržen. 7. února 1977 umírá. Teprve po několika letech směla rodina převzít jeho popel do Staré Boleslavi a uložit ho v urnovém háji. Na desce u jména scházela generálská hodnost. Pravidelně se tu však objevovala kytice se stuhou v národních barvách a s nápisem „Svému veliteli jeho vojáci“. Dnes je

již veřejnosti více známo, že zde odpočívá po roce 1989 rehabilitovaný armádní generál Alois Liška. Celý život zasvětil své vlasti a boji za její svobodu. Byl vždy věrný demokracii a Masarykovým ideálům. Při jejich prosazování musel obětovat pohodlí rodinného života.

KAREL MISÍK

se narodil 2. února 1907 v Mladé Boleslavi. Zde vystudoval reálné gymnázium, poté ještě studoval tzv. avantgardní tance a balet. Působil jako mistr v taneční škole, krátce působil ve Francii. Po svém návratu zpět do vlasti si nechal doplnit křestní jméno na René. Počátkem okupace se v Mladé Boleslavi zapojil do ilegální odbojové organizace Obrana národa. Pomáhal připravovat odchody ohrožených osob do zahraničí. Tuto cestu však musel sám absolvovat mezi prvými. Dostává se do Polska k čs. Legionu. Po vypuknutí války v září 1939 ustoupil s většinou jednotky do Sovětského svazu, kde byl spolu s dalšími Čechoslováky internován v táboře Suzdal. V roce 1941 (po dohodě čs. exilové vlády s vládou SSSR) byl s částí svých spolubojovníků přesunut přes Turecko do Palestiny k čs. jednotce na Středním Východě. V boji zde byl raněn a po zotavení se stává písařem polního soudu. Jako příslušník 11. praporu – Východního, později 200. protiletadlového pluku, prošel Egyptem, Libyí, Tobrukem, Sýrií a Palestinou. Po stažení čs. jednotky ze Středního Východu do Anglie a rozpuštění 200. protiletadlového pluku vykonával do roku 1944, coby příslušník Československé samostatné obrněné brigády strážní službu. Zároveň prodělal řídicí kurs a byl přidělen k MPO ve funkci řidiče. Po vylodění v Normandii byl s brigádou přesunut k obléhání přístavu Dunkerque. Dne 22. dubna 1945 byl, již jako četař, spolu s dalšími 160 vojáky zařazen do nově utvořené jednotky, tzv. kombinovaného oddílu, přiděleného k 3. americké armádě generála Pattona. Tato jednotka po cestě přes Francii, Belgie a Německo jako první stanula opět v osvobozené vlasti dne 1. května 1945 u Chebu. U železniční tratě vztyčili naši vojáci po téměř sedmi válečných letech opět státní vlajku. Poté celý oddíl pokračoval přes Cheb do Plzně a Prahy, která jej uvítala 11. května. Po demobilizaci se vrátil do Mladé Boleslavi. Zde se stal správcem národního podniku. Po únoru 1948 byl nucen změnit několik zaměstnání. Nejprve pracoval jako úředník, od roku 1952 jako dělník v AZNP. Nevyhnuly se mu represe 50. let. Poprvé byl zatčen v roce 1956 na šest týdnů. Druhé zatčení

následovalo o 2 roky později, kdy byl Vyšším vojenským soudem v Praze odsouzen za údajnou velezradu na 23 let do trestní nápravné skupiny. Byl vězněn v Ruzyni, Jáchymově, Příbrami a šest let strávil v Leopoldově. V roce 1966 byl propuštěn. Pracoval v Pražské akumulátorce n. p., odkud odešel do důchodu. V roce 1992 byl plně rehabilitován a povýšen do hodnosti majora ve výslužbě. Zemřel 7. ledna 1994 v Mladé Boleslavi. Karel René Misík byl vyznamenán Čs. válečným křížem 1939 a Medailí za zásluhy. Obdržel rovněž britská vyznamenání Africa Star, Victoria Star, France a Germany Star, Defence and the Reel.

JOSEF MAREK

se narodil v roce 26. března 1911 v Malobratřicích u Mnichova Hradiště v rolnické rodině. Ve škole vynikal zejména v matematice, biologii a dalších odborných předmětech. Měl rád i literaturu a ochotnické divadlo. V ochotnickém spolku „Havlíček“ v sousední vesničce Solec byl již od mladých let aktivním členem, později i režisérem. Chtěl studovat, ale musel převzít rodinné hospodářství. Oženil se, narodila se mu dcera

Marie. Brzy se stal uznávaným rolníkem v širokém okolí. Po německé okupaci v roce 1939 odjel na kole do Prahy na zemědělskou výstavu již s úmyslem opustit protektorát. Doma se o tomto svém záměru nikomu nezmínil, ani svým nejbližším. Na kole odjel až na Slovensko. Přes Maďarsko se dostal do Jugoslávie. Odtud pokračoval přes Turecko do Libanonu a poté do Palestiny. Zde vstoupil do československé jednotky na Středním Východě. O tom všem i dalších osudech si vedl deník, jeho zápisky svědčí o zvláštním literárním nadání. Z Blízkého východu se dostal do Anglie, v létě 1944 se s naší jednotkou vylodil ve Francii a obléhal Němci obsazený přístav Dunkerque. Dne 28. října 1944, v den výročí vzniku Československa, padl při plnění bojového úkolu. Bylo mu 33 let. Odpočívá na kanadském vojenském hřbitově ve francouzském městečku Leubringen poblíž přístavu Calais. V roce 1946 byla odhalena na jeho domě v Malobratřicích pamětní deska, která připomíná, že četař Josef Marek položil život za osvobození Československa.

Jaromír Jermář

Jaromír Rybák - Sklo

**Dům umění Jihomoravského muzea ve Znojmě
23. března – 2. června 2001**

Výstava skleněných plastik z díla jednoho z nejvýznamnějších současných českých výtvarných umělců – sklářů. Hlavním a určujícím momentem tvorby Jaromíra Rybáka, absolventa Střední umělecko-průmyslové školy sklářské v Železném Brodě a žáka prof. Stanislava Libenského na pražské Vysoké škole umělecko-průmyslové, je sochařský přístup. Bohatě využívá škálu možností, které poskytuje tak výjimečný materiál, jakým je sklovina. Smysl pro plastiku se tak v jeho dílech spojuje se zaměřením na velké dramatické efekty skla. Plastiky jsou výrazně modelované, formy doko-nale opracované brusem do podoby hladkých geometrických tvarů s živou expresivní modelací, mohutné tvary vyúsťují v pečlivě provedený detail. Na plastikách se uplatňuje rytina

v podobě kresebné dynamické linky nebo strukturování povrchu navrtávaním. Některé části plastik jsou zvýrazněně zatavením nebo nanesením plátkového zlata a stříbra, ale i jiných různorodých elementů. Významné je v Rybákově tvorbě prostoupení práce se sklem a kovové plastiky. Sklovina hraje pro Rybáka nezastupitelnou roli v možnosti vytváření imaginárního a fascinujícího vnitřního světa plastiky s uzavřenými bublinami a barevnými závoji. Obecně charakteristickým rysem Rybákovy tvorby, jež nachází mimořádný ohlas v nejpřednějších výstavních síních Evropy i zámoří, je postoj v protikladech. Pokouší se o vyjádření pocitu nestálosti a zranitelnosti lidské podstaty, bez moci ovlivnit vyšší řády dění.

Pavel Ciprian

Výstava o našem nejmenším národním parku

**Kulturní a informační centrum města Brna, Stará radnice
1. dubna – 30. září 2001**

„Podyjí – národní park zrozený za ostnatým drátem“ je název výstavy, kterou u příležitosti 10. výročí vzniku Národního parku Podyjí společně pořádají Jihomoravské muzeum ve Znojmě a Správa Národního parku Podyjí jako aktualizovanou verzi výstavy, která měla v roce 1995

svou premiéru v Národním muzeu v Praze a v následujících letech byla v různých podobách instalována ve Znojmě, Frýdku-Místku a v Návštěvnickém středisku Správy Národního parku Podyjí v Čížově (okr. Znojmo). Návštěvník se seznámí s mimořádnými přírodními hodnotami

Volná místa

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
přijme:

**ODBORNÉHO
PRACOVNÍKA – HISTORIKA**

Požadavky: VŠ vzdělání, případně ukončení studia v roce 2001.
Nástup: možný ihned.

Bližší informace podá
Mgr. Kačmaříková.
Písemné nabídky s životopisem
zasílejte na adresu muzea:

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
Hluboká 66
738 01 Frýdek-Místek
tel.: 0658/628001
fax: 0658/630452

e-mail: muzeumbeskyd@telecom.cz.

**Jihomoravské muzeum
ve Znojmě**

přijme:

**ARCHEOLOGA
A HISTORIKA UMĚNÍ**

Požadavky: VŠ kvalifikace
(Mgr. nebo Bc.), popř. ukončení
studia v roce 2001.

Nástup: možný ihned.

Bližší informace podá
na tel.: 0624/225210 p. Šťastná
nebo dr. Ciprian.

Písemné nabídky s životopisem
zasílejte na adresu muzea:
Jihomoravské muzeum ve Znojmě
Přemyslovců 6, 669 45 Znojmo
tel.: 0624/224961, fax: 0624/225210
e-mail: znojmuz@znojmuz.cz.

**Muzeum Prostějovska
v Prostějově**

přijme:

ARCHEOLOGA

Požadavky: VŠ vzdělání v oboru
(bakalářské nebo magisterské),
příp. ukončení studia v roce 2001.
Nástup: dle dohody, nejlépe ihned.

Bližší informace podají:
Miloš Hlava – archeolog muzea
(tel.: 0508/330991)
nebo Václav Hruška – ředitel muzea
(tel.: 0508/22286).

Písemné nabídky zasílejte
na adresu muzea:
Muzeum Prostějovska v Prostějově
Nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
tel.: 0508/330991, fax: 0508/24798
e-mail: vhruska@muzeumpv.cz.

Ředitel Muzea východních Čech
v Hradci Králové
vypisuje výběrové řízení na funkci:

**ZÁSTUPCE ŘEDITELE PRO
OBLAST SBÍRKOTVORNÉ
A ODBORNÉ ČINNOSTI
A VEDOUCÍ PRACOVIŠTĚ
ODBORNÝCH ODDĚLENÍ**

Požadavky: VŠ vzdělání příslušného směru, praxe v oboru muzejnictví vítána, organizační schopnosti a zkušenosti s řízením kolektivu, dobrá komunikativní schopnost, znalost jazyka (angličtina, němčina), znalost práce na PC, bezúhonnost.

Nástup: možná ihned.

Platební podmínky podle platných
mzdových předpisů.

Ubytování není možno zařídít.

Bližší informace podá

PhDr. Zdeněk Zahradník,

tel.: 049/5512899 nebo 0603/523937.

Písemné přihlášky musí obsahovat životopis, přehled dosavadní praxe, doklad o požadovaném vzdělání, případně přehled publikační činnosti, platné lustrační osvědčení a výpis z trestního rejstříku ne starší tří měsíců.

Přihlášky zasílejte nejpozději do 31. května 2001 na adresu muzea:
Muzeum východních Čech
v Hradci Králové, Eliščíno nábřeží 465
500 01 Hradec Králové
tel./fax: 049/5512899
e-mail: muzeum@muzeumhk.cz

**VĚSTNÍK ASOCIACE MUZEÍ A GALERIÍ ČR
č. 2/2001**

Vychází 23. dubna 2001

Náklad 900 ks

Uzávěrka příštího čísla je 20. května 2001

Vydává AMG s finanční podporou
Ministerstva kultury ČR
Periodikum je registrováno MK ČR
reg. č. 8331
ISSN 1212-2152

ADRESA REDAKCE:
Kostelní 42, 170 00 Praha 7
tel./fax: 02/20399201
e-mail: vestnik@cz-museums.cz

REDAKTOR A GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Irena Pekovová
INTERNETOVÁ VERZE:
Ing. Karel Vacek

REDAKČNÍ RADA:
PhDr. Luboš Antonín
Národní muzeum, Praha
PhDr. Luděk Beneš
Okresní muzeum, Mladá Boleslav
PhDr. Pavel Ciprián
Jihomoravské muzeum, Znojmo
Dagmar Fialová
tajemnice AMG
PhDr. Jan Hozák
Národní technické muzeum, Praha
Mgr. Irena Chovančíková
Masarykovo muzeum, Hodonín
RNDr. Jiří Žalman
OMG Ministerstvo kultury ČR

a zajímavostmi Národního parku Podyjí, pozná vybrané biotopy tohoto chráněného území a získá informace o hlavních zástupcích zdejší květeny a zvířeny. Stranou nezůstávají ani historický vývoj Podyjí či aktuální otázky ochrany přírody a krajiny v národním parku.

Národní park Podyjí vyhlásila vláda ČR svým nařízením v březnu 1991. Hlavním předmětem ochrany je hluboce zaříznuté údolí řeky Dyje s okolní krajinou. Charakteristická je vysoká rozmanitost ve výskytu druhů rostlin a živočichů, z nichž je významná část zvláště chráněna. Většina území je zalesněna, ve východních partiích se rozkládají rozsáhlá unikátní vřesoviště. 1. ledna 2000 byl vyhlášen v sousedním Rakousku

Nationalpark Thayatal, který na náš národní park navazuje.

O chráněném území pečuje Správa Národního parku Podyjí se sídlem ve Znojmě. K jejím úkolům náleží především účelová ochrannářská správa pozemků ve státním vlastnictví, zejména lesů, výkon státní správy v oblasti ochrany přírody, koordinace výzkumných aktivit v území, zajištění veřejného využití národního parku, včetně forem turistiky šetrných k přírodě.

S ohledem na svůj evropský význam, kvalitu ochrany přírody a přeshraniční spolupráci, byl Národní park Podyjí, jako zatím jediný v České republice, oceněn Evropským diplomem Rady Evropy.

Pavel Ciprián

Kapličky na Vyšebrodsku

Okresní vlastivědné muzeum v Českém Krumlově

6. března – prosinec 2001

Nová dlouhodobá výstava českokrumlovského muzea představuje výsledky práce dvou občanů Loučovic, milovníků přírody, turistiky a historie – Františka Schussera (dlouholetého a zkušeného kronikáře obce) a Milana Michela. V letech 1999–2000 zaměřili svou pozornost na terénní výzkum a dokumentaci i záchranu drobných sakrálních staveb na Vyšebrodsku. Toto území si vymezili v hranicích bývalého soudního okresu Vyšší Brod s farnostmi Vyšší Brod, Rožmberk nad Vltavou, Kapličky, Horní Dvořiště, Frymburk, Malšín, Přední Výtoň a Německý Rychnov.

Takto je také celá výstava rozčleněna s tím, že v úvodní části je připomenuta úloha vyšebrodského kláštera a k farnostem Vyšší Brod, Rožmberk nad Vltavou a Frymburk je připravena dokumentace poutních míst s křížovými cestami: Maria Rast u Vyššího Brodu, Studenec u Rožmberka a Marta nad Frymburkem.

Část výstavy je věnována prezentaci vlastní terénní práce dvojice autorů pod názvem „Jak jsme hledali“.

Pánové Schusser a Michel neponechali stranou svého zájmu činnost dalších zájemců o drobné sakrální stavby a jejich práci na záchraně tohoto významného kulturního dědictví. Připomínají jak přátele z Rožmberka, starající se o obnovu křížové cesty Studenec, tak kontakty s bývalými obyvateli.

Zajímavou částí výstavy je část, zvaná „Markovo kapličky“, připomínající dlouholetou starost rodiny Františka Marka z Těchorazu u Vyššího Brodu o kapličky v okolí. Zdrojem informací je rodinná kronika, zaznamenávající kromě záchranu

dvou kapliček také příběh božích muk z 18. století. V roce 1978 byla úmyslně nebo neopatrností povalena a rozbita. Markovi je v roce 1983 opravili a postavili. V roce 2000 však byla opět povalena a vrchní díl ve tvaru kapličky ukraden.

Autoři výstavy napsali, že dokumentace drobných sakrálních staveb ukazuje nejen jejich stav, ale také „... vypovídá o morálním a duchovním stavu celé společnosti.“. Proto zde najdeme jak příklady osobního nasazení a obětavosti, tak příklady proher v boji s lidskou hloupostí, zlobou a chamtivostí.

Výstava vyjadřuje obdiv a úctu všem, kdo drobné sakrální stavby vytvořili a všem, kdo se v současné době starají o jejich návrat do šumavské krajiny i do života lidí.

K výstavě Kapličky na Vyšebrodsku vychází publikace, která udělá radost zájemcům o regionální vlastivědné informace. Pod názvem Drobné sakrální stavby Vyšebrodsku soustřeďuje poznatky z terénního výzkumu, prováděného Františkem Schusserem a Milanem Michelem v letech 1999–2000. Publikaci je možno zakoupit v Okresním vlastivědném muzeu Český Krumlov, i zaslat s platbou na dobírku či na fakturu.

P. Jelínek

Došlo po uzávěrce ...

KONKURZ MINISTERSTVA KULTURY ČESKÉ REPUBLIKY NA PODPORU TRADIČNÍCH LIDOVÝCH ŘEMESEL V ROCE 2001

Ministerstvo kultury ČR (dále MK ČR) vyhlašuje pro rok 2001 konkurz na projekty zaměřené na podporu tradičních lidových řemesel v roce 2001, s důrazem na lidová umělecká řemesla.

PROJEKTY MOHOU BÝT ZAMĚŘENY NA NÁSLEDUJÍCÍ AKTIVITY:

- popularizace lidových řemesel vůči široké veřejnosti,
- prezentace výrobků lidových řemeslníků, se zvláštním zřetelem na prezentování výrobků učňů,
- předávání zkušeností a dovedností starých řemeslníků následovníkům,
- tvůrčí dílny v řemeslných oborech,
- dokumentace a záznam technologie,
- vydání výjimečných publikací.

Projekty mohou předkládat právnické a fyzické osoby, včetně občanských sdružení.

PŘEDKLADATELÉ MUSÍ SPLNIT PODMÍNKY:

- projekt musí obsahovat konkrétní a kontrolovatelný záměr v některém z výše uvedených tematických okruhů, s reálným rozpočtem;
- projekt musí být uskutečněn v roce 2001; v případě dlouhodobého projektu je nutno předložit celý projekt včetně rozpočtu a přesně vyčíslit část realizovanou v roce 2001;
- při předložení záměru vydat publikaci je nutno k rukopisu předložit posudky 2 recenzentů;
- v případě občanských sdružení projekt předkládá výhradně nejvyšší – ústřední – orgán občanského sdružení, a to i za regionální články sdružení;
- jeden žadatel může předložit nejvýše 3 projekty, jejichž problematika je přesně ohraničena;
- projekt musí být zpracován na předepsaném formuláři (žádost + rozpočet) a předkládá se ve dvou vyhotoveních včetně povinných příloh; nepřijímají se projekty zaslané faxem.

POVINNÉ PŘÍLOHY PROJEKTU:

- doklad o právní subjektivitě dle bodu 1.5 žádosti: živnostenské oprávnění u fyzické osoby, výpis z obchodního rejstříku u o.p.s. a s.r.o., platné stanovy registrované Ministerstvem vnitra u občanských sdružení, zřizovací listina u příspěvkové organizace aj.;
- výpočet ukazatele dluhové služby u obce a jí zřizované organizace;
- k projektu obsahujícímu záměr vydat publikaci je nutno doložit odborný posudek dvou recenzentů;
- výčet doložitelných aktivit zaměřených na obor tradičních lidových řemesel v posledních dvou letech.

Zájemci si mohou formulář vyzvednout nebo vyžádat písemně či telefonicky od MK ČR, odbor regionální a národnostní kultury, Milady Horákové 139, 160 41 Praha 6, tel.: 02/57085258, 24310680 – Mgr. Libuše Vaňková, e-mail: vankoval@mkcr.cz nebo tel.: 02/57085269 – PhDr. Ludmila Pavlatová, e-mail: pavlatol@mkcr.cz. Lze je získat také prostřednictvím internetu ze stránek MK ČR, adresa: <http://www.mkcr.cz>.

Neúplné projekty nebudou do konkurzu zařazeny. Předepsané přílohy je nutno předložit jako součást projektu spolu se žádostí, dodatečně nebudou přijímány. Projekty zaslané do konkurzu MK ČR žadatelům nevrací.

Přihlášky do konkurzu přijímá MK ČR nejpozději **do 21. května 2001**, při osobním podání do 16.15 hodin, při podání poštou s razítkem pošty s datem 21. května 2001. Je ve vlastním zájmu žadatelů neponechat předložení nebo zaslání projektu až na poslední den před uzávěrkou. Připraví se tak o možnost případného upřesnění žádosti.

Projekty přijaté do konkurzního řízení posoudí nezávislá komise odborníků jmenovaná ministerstvem. O výsledcích bude MK ČR informovat žadatele nejpozději do 30. června 2001. Do tohoto termínu budou výsledky zveřejněny také na internetu na stránkách MK ČR.

Poskytnutí dotací ze státního rozpočtu ČR vybraným právnickým a fyzickým osobám na základě konkurzu se řídí obecně závaznými předpisy. Dotace mohou být využity jen na určené účely ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. Výše dotací je závislá na výši státního rozpočtu ČR. Na dotaci není právní nárok a MK ČR není povinno zdůvodňovat rozhodnutí o nepřidělení státní dotace.

MK ČR si vyhrazuje právo poskytnout na projekt příspěvek maximálně do výše 70 % nákladů, podle možnosti rozpočtu a významu projektu. Dále si MK ČR vyhrazuje právo změny nebo doplnění podmínek tohoto konkurzu, v případě, že dojde k legislativním změnám s následným dopadem do rozpočtu MK ČR. V případě snížení rozpočtu MK ČR v roce 2001 bude adekvátně snížena dotace.

-dle zaslaných materiálů

4. mezinárodní odborný veletrh muzejnictví a výstavnické techniky

19. – 22. června 2001

Místo konání: M,O,C,
Mnichov - Freimann

MU TEC

2001

www.mutec.de

Vstupenky a katalogy za speciální předprodejní
ceny, zájezdy a individuální ubytování,
podrobné informace:

Oficiální zastoupení Messe München Int. pro ČR:

EXPO-Consult+Service spol. s r.o.

Příkop 4, 604 45 Brno

Tel.: (05) 4517 6158 - 60

Fax: (05) 4517 6159

mutec@expocs.cz

www.expocs.cz

- Plánování muzeí a sbírek -
koncepce, plánování, poradenství
- Výstavba muzeí, galerií a sbírek -
vnitřní vybavení, vstupní, klimatizační,
osvětlovací, bezpečnostní, výtahová,
pódiová a výstavní technika
- Prezentační prvky ze skla a vitríny
- Muzejní infrastruktura - návštěvnický
servis (muzejní obchody, gastronomie,
zařízení pro tělesně postižené, přístu-
pové systémy, reklama aj.
- Muzejní infrastruktura - vědecký
provoz knihovny, archivy, komunikační
a výpočetní systémy, multimedia
- Muzejní infrastruktura - správa
- Muzejní infrastruktura - domovní
technika, bezpečnostní zařízení
- Muzejní infrastruktura
skladování/doprava
- Restaurátorská a konzervace
restaurátorská technika

M,O,C,

München-Freimann